

A woman with dark hair, seen from behind, is kneeling in prayer at a shrine. She is wearing a dark, patterned headscarf and a dark coat. In front of her is a bronze relief sculpture of a saintly figure holding a child. Below the relief is a floral arrangement of pink lilies, gerberas, and greenery. To the right, there is a dark wooden structure with a glass door or window. The background wall is made of dark, textured tiles.

ČASNI SLUGA BOŽJI DOBRI OTĀC

Antic

GLASILO VICEPOSTULATURE SLUGE BOŽJEGA FRA ANTE ANTICA
God. XLV. (2015.) < Broj 3-4 (159-160) < Cijena 15 kuna

**God XLV (2015.) <>
 Broj 3-4 (159-160)**

Za sve što se u ovom glasilu navodi ili naziva "čudo", "svetost", "svetac" i slično, to u duhu crkvenih propisa treba uzeti i razumjeti u našem običnom ljudskom načinu izražavanja. O svemu ovom izreći će konačni sud sveta Crkva.

Izdavač lista:

Provincijalat Franjevačke provincije Presvetog Otkupitelja
 Trg Gaje Bulata 3, HR - 21000 Split

Osnivač lista:

Franjevački samostan MBL
 Vrbanićeva 35, HR - 10000 Zagreb

Glavni i odgovorni urednik:
 Dr. fra Josip Šimić

Uređuje Uredničko vijeće:

Nikica Ajdučić, Antica-Nada Čepulić,
 Frano Doljanin, Mate Matić,
 Asumpta Strukar, Josip Šimić

Adresa uredništva:

Vicepostulatura Sl. B. fra A. Antića,
 Vrbanićeva 35, HR - 10000 Zagreb
 telefon: (01) 46 60 031
 te1./fax: (01) 4649793

E-pošta: sluga.bozjidoa@gmail.com

Novčane priloge za list i milodare slati na račun:

HPB - Hrvatska poštanska banka
 2390001-1100028072
 IBAN HR22 23900011100028072
 SWIFT HPBZHR2X

Cijena: 10 kuna, dvobroj 15 kuna,
 inozemstvo 3 € ili 3 \$
 Godišnja pretplata 50 kn, Europa 12 €,
 Prekoceanske zemlje 20 \$

Lektor:

Prof. Domagoj Grečl

Prijelom i grafička priprema:
 DÉNONA, HR – 10000 Zagreb

Tisk:
 DENONA, HR – 10000 Zagreb
 ISSN 1334-4498

Naslovna stranica:
 Vjernici mole na grobu oca Antića

Zadnja stranica:
 Isusovački bogoslovi u sobi oca Antića

SADRŽAJ

- 3 Riječ urednika
 - 4 Dekret *Super virtutibus* latinski original
 - 9 Dekret *Super virtutibus* - hrvatski prijevod
 - 11 Antićevska duhova obnova na Trsteniku u samostanu č. sl. Božjeg o. fra Ante Antića Splitu
 - 20 Antićevska duhovna obnova u Zagrebu u samostanu MBL
 - 25 Proslava Presvetog Otkupitelja na Trsteniku u Splitu
 - 27 Antićevske Duhovne vježbe za svećenike u Sinju
 - 29 Spomen-obljjetnica na 44 pobijena i na prislini rad osuđena fratra u Zagrebu
 - 32 Iz odgojiteljskog djelovanja Časnog sluge Božjega (4) Duhovni uspon
 - 37 Karizme oca Antića (4) Vidjelac i čitalac tuđe savjesti
 - 41 Učitelj duhovnog života (4) Prepoznavatelj Kristova lika u braći
 - 44 Pročitali smo za vas - Naša solidarnost po uzoru na č. sl. Božjeg oca Antića
 - 45 Hodočašće iz Šibenika
 - 45 Hodočašće djece Viktorovaca iz zagrebačke župe Dugave
 - 47 Hodočašće isusovačkih bogoslova
 - 48 Hodočašće iz Betine na Murteru
 - 49 Antićevi četvrci: 1. listopada i 5. studenog
 - 51 Zahvale, preporuke, uslišanja i svjedočanstva
 - 54 Naši pokojnici: dr. sc. fra Bruno Pezo, prof.; prof. dr. sc. fra Vicko Kapitanović; S. M. Karmela od Krista Kralja (Blaženka Jukanović); mons. Vladimir Stanković; fra Danko Glibota; prof. dr. sc. Marko Turić, dr. med.; fra Šime Samac; p. dr. Danijel Koraca
 - 66 Milodari, pretplate na list i honorari, Primili smo i preporučujemo
- Antićeva pisma: 8, 31, 36, 40, 43, 50
-
- Fotografije:* Studio Foto Nana <> Jožica Frkanec-Štefko, fra Frano Doljanin, Boran Vigurić i drugi.

Poštovane štovateljice i štovatelji oca Antića, dragi čitatelji!

U godini posvećenog života trebamo smo zahvaliti Bogu na brojnim milostima. Ponajprije na velikom i poticajnom slavlju 50. obljetnice smrti oca Antića. Još više trebamo zahvaliti Bogu na uspješnom završetku Kauze o svetosti oca Antića na kongregaciji za kauze svetih u Rimu. Komisija kardinala i biskupa Kongregacije za kauze svetih na svojoj redovnoj sjednici, 14. travnja ove godine, odobrila je i jako pozitivno ocijenila postupak o dokazivanju junačkog stupnja kreposti kod oca Antića i time zaključila kazu o svetosti njegova života.

Prefekt Kongregacije za kauze svetih kardinal Angelo Amato izvijestio je 5. svibnja 2015. svetog oca Franju o uspješnom završetku više kauza o svetosti, među kojima je bila i ona oca Antića. Sveti Otac odobrio je izdavanje *Dekreta o krepostima (Decretum super virtutibus)* koji donosimo u originalu i u prijevodu. S proglašenjem ovog dekreta Sluga Božji dobio je naslov Časni sluga Božji, a kauza o njegovoj svetosti proglašena dovršenom. Sada nam još preostaje kauza o dokazivanju čuda po zagovoru Časnog sluge Božjega.

Važno je spomenuti da se upravo s ova dva rimska događaja poklopilo nešto jako zanimljivo. Jedan gospodin s dalekih Filipina 28. svibnja 2015., s otoka Mindanao Fernando Paul J. Castro zamolio je da mu pošaljemo sličice, molitve, životopis i čak relikvije. Naravno relikvije nemamo, jer njih Crkva odobrava tek nakon beatifikacije i kanonizacije. Jedno drugo pismo stiglo je s Malte od gosp. Dennis Mifsuda s manjeg malteškog otoka Gozo. I on je zamolio da mu pošaljemo sličice, prospekte i životopis i podatke o tijeku kauze. Što se tiče životopisa, poslali smo im engleski prijevod životopisa *Tješitelj Čudotvorni* (Wonder Worker And Consoler), koji je napisao mons. Živko Kustić.

Ove godine 15. prosinca u utorak slavimo 45. obljetnicu prijenosa tijela Časnog sluge Božjega sa groblja Mirogoj u kriptu Majke Božje Lurdske. Slavlje će predvoditi o. vicepostulator fra Josip Šimić.

U idućoj godini imamo nekoliko Antićevih jubileja: 100. obljetnicu redenja za dakona (24. rujna 1916. u Makarskoj), 70. obljetnicu dolaska u Zagreb i preuzimanje službe magistra klerika (1946.) i 60. obljetnicu predaje službe magistra klerika nasljedniku (29. rujna 1956.).

Papa Franjo bulom *Misericordiae vultus* (Lice milosrđa) proglašio je 2016. godinu izvanrednom Svetom jubilejskom godinom milosrđa, koju će otvoriti otvaranjem Svetih vrata - Vrata milosrđa na svetkovinu Bezgrešnog začeća BDM 8. prosinca 2015. i koja će trajati do svetkovine Krista Kralja 20. studenog 2016., kada će zatvoriti Sveta vrata. Mi ćemo kako za Antićevo 2016., tako i cijelu iduću godinu nastojati promatrati osobu i djelovanje Časnog sluge Božjega kroz njegovo dijeljenje Božjeg milosrđa u isповijedima, savjetima, dopisivanju i karitativnom djelovanju.

Na kraju Antićevim riječima čestitam Vam Božić i zazivljem na sve Vas Božji blagoslov u novoj godini: »*Čestitam Vam Božićne blagdane i Novu Godinu. Djetić Isus učinio Vas svojom savršenom slikom. U novoj godini Gospodin Vas obasuo svojim izvanrednim milostima i darovima i Vi na njih odgovorili većom, savršenijom ljubavlju, ispraznjavanjem sebe od svega zemaljskog i žarom apostolskim za slavu Božju i spas duša*« (AP I/27, 1).

Vaš fra Josip Šimić

CONGREGATIO DE CAUSIS SANCTORUM

ZAGREBENSIS

BEATIFICATIONIS et CANONIZATIONIS

SERVI DEI

ANTONII ANTIĆ

SACERDOTIS PROFESSI

EX ORDINE FRATRUM MINORUM

(1893-1965)

DECRETUM SUPER VIRTUTIBUS

«Vivo autem iam non ego, vivit vero in me Christus» (*Gal 2, 20*).

Christo conformis fieri vehemens fuit desiderium spiritale quod Servus Dei Antonius Antić, evangelica consilia profitendo ac sacerdotale ministerium exercendo, toto corde prosecutus est. Authenticus Sancti Francisci Assisiensis filius, Dei Famulus fuit religiosus humilis et misericors, patiens et ad veniam inclinatus, afflictorum consolator, dubitantium consiliarius, aegris suppeditans.

Decem filiorum sextus, Servus Dei in insula v. d. *Prvić-Sepurine* prope Sibenicum, Croaticae regionis, die 16 mensis Aprilis anno 1893 e Thoma et Thaide Vlaho coniugibus natus est. Cum materno in ventre adhuc esset, pii parentes eundem tempore procellae, quae illorum vitae, dum mari navigabant, periculum fecit, Sancto Antonio Patavino voverunt. Dei Famulus, septem annos natus, familia comite demigravit in locum vulgo *Zaton*, ubi prima litterarum studia perfecit, Domino respondens vocanti, anno 1905 Collegium seraphicum Setoviense, e religiosa provincia SS. Redemptoris, est ingressus. Anno 1911 Franciscalem vestem induit atque in conventu sub titulo Sanctae Mariae Angelorum, parva in insula *Visovac* posito, noviciatum init. Die 7 mensis Septembris anno 1912 temporariam professionem ac perpetuam die 1 mensis Septembris anno 1915 nuncupavit. Sebenici die 29 mensis Iulii anno 1917 presbyteralem ordinationem recepit.

Ob intellectuales, morales spiritalesque dotes Servum Dei, ad iuvenes religiosos formandos, superiores destinarunt. Ab anno 1917 usque ad annum 1925 Pater Antonius vicarii magistri clericorum officium Macarscae explevit. Magister clericorum est deinde nominatus (1925-1946). Munus idem Zagrabiae in conventu Beatae Mariae Virgini Lapurdensi dicato, quo studentatus theologiae erat interea traductus, vero sustinuit.

Unionis cum Christo vita, baptismali gratia inchoata ac presbyterali consecratione perfecta, praecipuum illius spiritualitatis fuit signum. Dei Famulus sacrorum celebratione mysteriorum fidem suam aluit necnon adoranti intimoque cum Domino colloquio ac ut illud Sancti Pauli ad Philippenses: «Hoc sentite in vobis, quod et in Christo Iesu» (2, 6) adimplere curabat, hoc est

misericordia, benignitate, humilitate, mansuetudine, longanimitate semet induere (cf. *Col 3, 12*).

Omnia in eo conformandi se Iesu voluntatem significabant, ut per ipsum Jesus sub aspectum quasi veniret. Pater Antonius, in moderandis conscientiis, Christum esset magistrum cupiebat ac sese solum sequestrem, humile videlicet instrumentum ut fratres conquereretur.

Caritas illius fuit methodus, per quadraginta fere annorum spatum, iuvenum educandorum fratrum. Servus Dei aspectum patris cum affectu matris sane coniunxit; prudens fuit et in iudiciis aequus secundum sententiam illam: *Fortiter in re, suaviter in modo*. Non tantum verbis quantum suae exemplo probae vitae docebat. Scriptis quoque filios suos spirituales, ad quos epistulas misit plus tria millia et quingentas, mirae vero caritatis pastoralis signum, est secutus.

Matrem Dei velut Sociam Christi in humana redemptione et gratiae Mediatricem venerabatur, eius virtutes imitando exprimebat eandemque animis exemplum proponebat. Deo devinctus et non terrenis divitiis, Pater Antonius a rebus fuit alienus ac simplicitatis amans. Exercitium heroicæ paupertatis hilarem, Deo semper gratum providentiaque fisum illum effecit. Vitæ adversa tranquillo et aequo animo obiit. Numerosos magnosque morbos, quibus oppressus est, suscepit atque aegritudinem in perpetuam Deo oblationem convertit.

Anno 1956, gravi ab institutione propter valetudinem amotus, ad confessiones audiendas et fideles spiritualiter moderandos, religiosarum praecipuam curam agens, saepius etiam se dicavit. Novembri mense anno 1964 periculoso est morbo correptus. Conscius terrestrem suum cursum in exitu iam esse, se totum,

pietatis vitae impensius attendens omnique vespere ad sacramentalem confessionem accedens, Domino commisit. Die 4 mensis Martii anno 1965, postquam ultima sacramenta accepit et sanctissima Iesu ac Mariae nomina invocavit, suam Deo animam, duodecima circiter hora cum dimidio, placide reddidit. Eius corpus, funere celebrato, Zagrabiae est in municipali coemeterio *Mirogoj* sepultum. Die 15 mensis Decembris anno 1970 mortales Dei Famuli exuviae in conventionalis cryptam Zagrebensis ecclesiae sub titulo Dominae Nostrae a Lapurdo translateae sunt.

Magna sanctitatis fama, qua Servus Dei in vita et post mortem floruit, effecit ut a die 27 mensis Februarii anno 1985 ad diem 8 mensis Maii anno 1995 apud Curiam dioecesanam Zagrebiensem instrueretur Inquisitio dioecesana *super vita et virtutibus*, cuius validitas iuridica decreto die 20 mensis Octobris anno 1994 ab hac Congregatione de Causis Sanctorum agnosceretur. *Positione* confecta, disceptatum est, iuxta consuetudinem, an Servus Dei more heroum virtutes christianas exercuisset. Die 26 mensis Novembris 2013 habitus est Congressus Peculiaris Consultorum Theologorum prospero cum exitu. Patres Cardinales et Episcopi in Sessione Ordinaria diei 14 mensis Aprilis anno 2015, cui egomet ipse Angelus Cardinalis Amato praefui, professi sunt Servum Dei virtutes theologales, cardinales iisque adnexas in modum heroum exercuisse.

Facta demum de hisce omnibus rebus Summo Pontifici Francisco per infrascriptum Cardinalem Praefectum accurata relatione, Sanctitas Sua vota Congregationis de Causis Sanctorum excipiens rataque habens, hodierno die declaravit: *Constare de virtutibus theologalibus Fide, Spe et Caritate tum in Deum tum in proximum, necnon de cardinalibus Prudentia, Iustitia, Temperantia*

et Fortitudine iisque adnexis in gradu heroico Servi Dei Antonii Antić, Sacerdotis Professi ex Ordine Fratrum Minorum, in casu et ad effectum de quo agitur.

Hoc autem decretum publici iuris fieri et in acta Congregationis de Causis Sanctorum Summus Pontifex referri mandavit.

Datum Romae, die 5 mensis Maii a.D. 2015.

ANGELUS Card. AMATO, S.D.B.
Praefectus

✠ MARCELLUS BARTOLUCCI
Archiep. tit. Mevaniensis
a Secretis

[...] iako proživljavamo teške kušnje i kritične dane, ne smijemo ništa gledati crno ili klonuti duhom. Sve je za naše dobro. Treba da uvidimo u upoznamo naše pogrješke i vratimo se potpunim i skrušenim srcem Bogu. Ne će nas Gospodin zapustiti. Udara nas, da se otresemo svjetskog duha i da budemo u onomu što je naša dužnost i sveto zvanje.

Nikada ne smijete klonuti duhom, prepasti se, postati malodušni. Živom vjerom, pouzdanjem, podlaganjem svetoj volji Božjoj i očekujući milosrđe, pomoć i duhovnu obnovu, neustrašivo i vjerno stupajte naprijed za Isusom, noseći svoj križ, noseći kušnje, nevolje, grijeha braće, provincije, oslonjeni na Božansko Srce, na Bezgrješno Srce marijino, na zaštitu sv. Josipa i sv. o. Frane, na žrtve Braće i na molitve dobrih duša koje mole i žrtvuju se. [...]

(AP I/47, 32)

**KONGREGACIJA ZA KAUZE SVETIH
ZAGREBAČKI POSTUPAK
ZA BEATIFIKACIJU I KANONIZACIJU
SLUGE BOŽJEGA
ANTE ANTIĆA
SVEĆENIKA
IZ REDA MANJE BRAĆE
(1893.-1965.)
DEKRET O KREPOSTIMA**

»Živim, ali ne više ja, nego živi u meni Krist.« (Gal 2,20)

Postati suočljen Kristu bila je duboka duhovna želja koju je sluga Božji Ante Antić slijedio svim srcem, zavjetovanjem evanđeoskih savjeta i vršenjem svećeničke službe. Kao istinski sin sv. Franje Asiškoga, Sluga je Božji bio ponizan i milosrdan redovnik, strpljiv i sklon opruštanju, tještitelj žalosnih, savjetnik onih koji su trpjeli sumnje, blizak trpećima.

Kao šesto od desetoro djece, Sluga Božji rodio se na otoku Prvić-Šepurine kod Šibenika u Hrvatskoj 16. travnja 1893. od supružnika Tome i Tade r. Vlahov. Dok je još bio u majčinoj utrobi, pobožni su ga roditelji zavjetovali sv. Antunu Padovanskom za vrijeme oluje koja je, dok su plovili morem, ugrozila njihove živote. Kad mu je bilo sedam godina, Sluga se Božji s obitelji preselio u Zaton, gdje je završio osnovnu školu. Odgovarajući na Božji poziv 1905. godine ušao je franjevačko sjemenište redovničke Provincije Presvetog Otkupitelja u Sinju. Godine 1911. obukao je franjevački habit započeo godinu novicijata u samostanu Gospe od Andjela na otočiću Visovcu. Dana 7. rujna 1912. položio je prve privremene zavjete, a 1. rujna 1915. one doživotne. Za svećenika je zaređen 29. srpnja 1917. u Šibeniku.

Zbog njegovih intelektualnih, moralnih i duhovnih vrlina poglavari su Slugu Božjega odredili za odgajatelja mladih redovnika. U Makarskoj je otac Ante od 1917. pa do 1925. vršio službu pomoćnika magistra bogoslova, a potom je imenovan magistrom bogoslova (1925.-1946.). Nakon toga istu je službu vršio u Zagrebu u samostanu posvećenom Blaženoj Djevici Mariji Lurdskoj, kamo je u međuvremenu bio premješten klerikat studenata teologije.

Život u zajedništvu s Kristom, započet u krsnoj milosti i usavršen po svećeničkom ređenju, bio je osobit znak njegove duhovnosti. Sluga Božji hranio je svoju vjeru slaveći sveta otajstva u intimnom i poklonstvenom razgovoru s Gospodinom i nastojao je ispuniti kako je ono sv. Pavao govorio Filipljanima: »Neka u vama bude isto mišljenje kao i u Kristu Isusu« (Fil 2,5), to jest zaodjenuti se milosrdem, dobrostivošću, poniznošću, blagošću i strpljivošću (usp. Kol 3,12).

Sve je u njemu izražavalo želju suočiti se Isusu vršeći njegovu volju, tako te po njemu Isus kao da je bio vidljiv. Otac Ante u vođenju je savjesti želio da Krist bude učitelj, a on samo posrednik, skromno sredstvo koje treba pratiti braću.

Ljubav je bila njegova metoda u odgajanju mlade braće kroz gotovo četrdeset godina. Sluga je Božji nastojao povezati očinsku pojavu s majčinskim osjećajem; bio je razborit i pravedan u sudovima po onoj izreci: *Fortiter in re, suaviter in modo*. Poučavao je ne toliko

riječima, koliko primjerom svoga kreposnog života. Također je i spisima pratio svoju duhovnu djecu, kojoj je poslao više od 3500 pisama, kao znak čudesne pastoralne ljubavi.

Štovao je Mariju kao Kristovu družicu u djelu ljudskog otkupljenja i kao Posrednicu milosti, naslijedovanjem odražavao njezine kreposti i predlagao ju je dušama za uzor. Povezan s Bogom i nenavezan na zemaljska dobra bio je odijeljen od stvari i ljubio je jednostavnost. Život u junačkom stupnju siromaštva učinio ga je radosnim, uvijek zahvalnim Bogu i puni pouzdanja u njegovu providnost. Životne protivštine podnosio je spokojno i mirno. Brojne i teške bolesti koje su ga pogadale prihvatao je i pretvarao ih u trajnu žrtvu Bogu.

Godine 1956. zbog zdravstvenih je problema razriješen teške i odgovorne službe magistra te se više posvetio isповijedanju i duhovnom vodstvu vjernika, posebno se brinući za redovnice. U studenome 1964. teško je obolio. Svjestan da se njegov zemaljski život primiče svojem kraju sav se predao Gospodinu, jačajući svoju pobožnost i pristupajući svake večeri sakramentu isповijedi. Okrijepljen svetim sakramentima, zazvavši presveta imena Isusa i Marije, predao je mirno svoju dušu Bogu 4. ožujka 1965. oko 12,30 sati. Nakon sprovodnih obreda pokopan je na zagrebačkom gradskom groblju Mirogoj. Zemni ostaci Sluge Božjega preneseni su 15. prosinca 1970. u kriptu zagrebačke samostanske crkve Naše Gospe Lurdske.

Zbog snažnog glasa svetosti, kojim se Sluga Božji isticao za života i poslije smrti, od 27. veljače 1985. do 8. svibnja 1995. vodio se na Nadbiskupskom duhovnom stolu u Zagrebu Biskupijski postupak o životu i krepostima (*super vita et virtutibus*), čiju je pravnu valjanost 20. listopada 1995. dekretom potvrdila ova Kongregacija za kauze svetaca. Nakon dovršene Pozicije raspravljalo se, po običaju, je li Sluga Božji u junačkom stupnju živio kršćanske kreposti. Dana 26. studenoga 2013. održan je poseban kongres teologa konzultora s pozitivnim ishodom. Oci kardinali i biskupi na redovitoj sjednici 14. travnja 2015., kojoj sam osobno predsjedao ja, kardinal Angelo Amato, izjavili su da je Sluga Božji u junačkom stupnju živio teološke i njima pridružene stožerne kreposti.

Nakon što je vrhovni svećenik Franjo o svemu ovome od niže potpisanoj kardinala prefekta iscrpno obaviješten, Njegova je Svetost, prihvatajući molbe Kongregacije za kauze svetaca i potvrđujući ih, na današnji dan objavila: *Potvrđuje se o teološkim krepostima vjeri, nadi i ljubavi, kako prema Bogu, tako i prema bližnjemu, kao i o stožernim krepostima razboritosti, pravednosti, umjerenosti i jakosti te njima pridruženih, u junačkom stupnju, (kod Sluge Božjega Ante Antića, svećenika i redovnika iz Reda manje braće, u slučaju i za učinak o kojem se radi.*

Vrhovni svećenik naložio je da ovaj Dekret postane javni pravni akt i da bude upisan u Akte Kongregacije za kauze svetaca. Dano u Rimu, dana 5. svibnja godine Gospodnje 2015.

ANGELO kard. AMATO, S.D.B.

prefekt

MARCELLO BARTOLUCCI

naslovni nadbiskup bevanjski

tajnik

⇒ Latinski original *Dekreta* objavljen je i u *Acta Ordinis Fratrum Minorum* [ACTA OFM], god. CXXXIV. - svibanj-kolovoz, br. 2, 2015., 296-297.

Prevela Antica-Nada Čepulić, prof. mr. sc.

DUHOVNA OBNOVA U ANTIĆEVU SAMOSTANU NA TRSTENIKU U SPLITU

MJESEČNA DUHOVNA OBNOVA U SAMOSTANU ČASNOGA SLUGE BOŽJEGA FRA ANTE ANTIĆA NA TRESTENIKU U SPLITU U ZNAKU OCA ANTIĆA

Dvadeset i devetog svibnja 2015. održana je duhovna obnova u samostanu na Trsteniku za profesore i bogoslove. Obnova je započela u 17 sati večernjom, a nakon toga je voditelj dr. fra Josip Šimić, vicepostulator Antićeve kauze, u prigodi izlaska dekreta o krepostima (5. svibnja 2015.) održao promišljanje o temi *Antićev duhovni lik - Antićeva kauza poslije dekreta o junačkom stupnju kreposti Časnoga Sluge Božjega*. Voditelj je najprije ukratko iznio životopis oca Antića i tijek njegove kauze o svetosti u Zagrebu i Rimu, kao i sadržaj same kauze. Zaključio je da je kauza o svetosti (super virtutibus) s izdavanjem dekreta završena.

ČASNI SLUGA BOŽJI O. FRA ANTE ANTIĆ

1. Život i djelovanje Časnoga sluge Božjega

Sluga Božji o. fra Ante Antić, franjevac, rođen je 16. travnja 1893. u mjestu Šepurine (otok Prvić) kao šesto od desetero djece u kršćanskoj obitelji, od oca Tome i majke

Tade r. Vlahov. Rodio se, kako bilježe mnogi njegovi životopisci, nakon strašne oluje na moru, neposredno nakon roditeljskog zavjeta sv. Antunu Padovanskom (vidi V. Kapitanović, str. 13, bilj. 18). Na krštenju, 8. svibnja 1893., u crkvi sv. Jelene u Šepurinama dobio je ime Ante u čast sv. Ante i ime Marko u spomen najstarijeg djeteta. Nakon krštenja roditelji su se s Antom vratili u Zaton kod

Šibenika, gdje je *napredovao u znanju i rastao u milosti pred Bogom i ljudima.*

Kao ministrant i odličan učenik, nakon šestog razreda osnovne škole 1905. godine odlazi u Franjevačko sjemenište u Sinju, gdje postaje odličan gimnazijalac u vladanju, postojanosti, urednosti te pobožan uzor svima. U novicijat ulazi 17. rujna 1911. na Visovcu dajući sebi naizgled na veoma neobičan način ime fra Ante, a na kraju novicijata, 17. rujna 1912., kod prvih redovničkih zavjeta i ime Marija (fra Ante Marija Antić) zbog velike pobožnosti prema Majci Božjoj. Svečane doživotne zavjete položio je 1. studenoga 1915. Makarskoj.

Veoma ponizan, veseo i blag završava studij filozofije u Zaostrogu (1912. - 1914.) i teologiju u Makarskoj (1914. - 1918.), a sav uronjen u Boga primio je svećenički red 29. 7. 1917. u samostanskoj crkvi sv. Lovre u Šibeniku. Nakon mlađe mise u Zatonu uprava franjevačke provincije Presvetog Otkupitelja dodjeljuje mu najodgovorniju i najtežu službu magistra (odgojitelja) klerika. Od godine 1917. do 1919. bio je pomoćnik magistra bogoslova u Makarskoj, a nakon toga godinu dana 1919. do 1920. bio je magistar (meštar) novaka u Zaostrogu. Od 1922. pa do 1925. ponovno je imenovan pomoćnikom magistra bogoslova u Makarskoj, a istodobno je bio učitelj braće neklerika, vjeroučitelj samostanske posluge i samostanski vikar. Godine 1925. imenovan je magistrom bogoslova u Makarskoj, koju je u punoj predanosti Bogu revno i sveto obavljao sve do 1946. Od 1946. do 1956. vršio je službu magistra klerika u samostanu Gospe Lurdske u Zagrebu. Od 1956. pa do svoje svete smrti, 4. ožujka 1965., u samostanu Gospe Lurdske u Zagrebu vrši službu ispovjednika i duhovnog vođe. Pokopan je 8. ožujka 1965. na groblju Mirogoj u Zagrebu. Na pogrebu se uz tri biskupa okupio velik broj svećenika, redovnika i redovnicica, i veliko mnoštvo vjernika. Njegovi posmrtni ostaci odlukom crkvenih vlasti 15. prosinca 1970. preneseni su u kriptu Gospe Lurdske.

Živio je u svemu kreposno, bogobojazno i čovjekoljubivo, sve čineći iz ljubavi prema Bogu i svakom bratu čovjeku. O tome svjedoči njegova *Posveta života za povjerenu braću klerike* (usp. AS I/2) koju je napisao 26. listopada 1926. kao i njegovo Pravilo života *Bože moj i sve moje*, koje je pronađeno u njegovom profesorskom ovitku iz školske godine 1932./1933. Svi su ga već za života smatrali svetim, a još više nakon smrti, jer je svojim zagovorom, kao Božji posrednik, mnoge milosno i čudesno utješio, pomogao, što uvijek čini onima koji mu se utječu. Umro je na glasu svetosti, pa se njegovom smrću i još više nakon nje proširio glas o njegovoj svetosti. Zato je 1968. ustanovljena Vicepostulatura kako bi prikupljala svjedočanstva i pisma koja je časni Sluga Božji pisao biskupima, svećenicima, redovnicima, redovnicama i vjernicima.

2. Tijek kauze

Za Antićevu proglašenje blaženim na Nadbiskupskom duhovnom stolu u Zagrebu završene su obje kauze (*o životu, krepostima i glasu svetosti*, 1984. - 1995., i *o vjerojatnom Božjem čudu po njegovu zagovoru*, 1998.-2000.) na nadbiskupijskom procesu u Zagrebu, a Kongregacija za kauze svetih u Rimu objavila je 2006. *Poziciju o Antićevu životu, krepostima i glasu svetosti* (*Positio super vita, virtutibus et fama sanctitatis*) u dva sveska. Vijeće od 9 teologa konzultora Kongregacije za kauze svetih, nakon što je proučilo *Poziciju*, na svojoj sjednici 26. studenog 2013. pod predsjedanjem promicatelja vjere mons. Carmela Pellegrinia donijelo je jednoglasnu pozitivnu ocjenu o svetosti, tj. o junačkom stupnju kreposti Sluge Božjega. Kongregacije je tiskala Relaciju promicatelja vjere i ocjene konzultora (*Relatio et Vota congressus peculiaris super virtutibus*) 2014. I sam promicatelj vjere izjasnio se potvrđno o svetosti Sluge Božjega i relaciju zaključio riječima: »Na kraju sjednice konzultori su se složili oko činjenice da je Sluga Božji valjan uzor života te može kao uzor života biti preporučen mladim redovnicima i svećenicima.

ma.« Komisija kardinala i (nad)biskupa na redovitoj sjednici (ordinaria) na zasjedanju 14. travnja 2015. potvrdila je ocjenu konzultora (*Vota*). Konačni sud Crkve o svetosti života časnog sluge Božjega o. fra Ante Antića potvrđen je *Dekretom o krepostima* (*Decretum super virtutibus*), koji je 5. svibnja 2015. odobrio sveti otac Franjo a potpisao prefekt Kongregacije za kauze svetih kardinal Angel Amato.

Kauza o čudu, koja je u Zagrebu uspješno završena 2000. i potom prenesena na Kongregaciju za kauze svetih u Rim, od medicinskih stručnjaka na Kongregaciji u Rimu nije prihvaćena, jer su liječnici koji su je proučili prije otvaranja postupka u Rimu zaključili da se takva ozdravljenja mogu dogoditi spontano. To od nas traži još veće i jače molitve i širenje glasa svetosti i za čuda po zagovoru Sluge Božjega prema crkvenim propisima.

3. Duhovni lik o. Antića

Duhovni lik oca fra Ante Antića pokazuje se na poseban način iz njegova malenog, ali životno važnog spisa naslovljenog - *Bože moj i sve moje!* (AS I/3).- kojeg su proučavatelji njegova lika nazvali *Pravila života*, pronađenom u ovitku s predavanjima šk. g. 1932./1933. U tom malenom rukopisu otkrivamo duboki doživljaj Boga Antićeve duše i njegov stav na kojem gradi svoj duhovni život u Kristu. To će ujedno postati i temeljni životni stav oca fra Ante Antića koji će on preporučivati i gotovo nalagati svima onima za koje se pred Bogom osjećao odgovornim. Oca Antića prožima stav vjere da je on sav djelo Božje i da ljubav Božja ima punu inicijativu u njegovu životu. Taj doživljaj blizine, dobrote i Božje trajne zaokupljenosti dobrom čovjeka ima za posljedicu, ne samo to da čovjek osjeti i doživi svu svoju krhkost, slabost i grešnost, svoju često bolnu i mučnu stvarnost, nego i to da čovjeku daje naslutiti on što on može i treba biti u Kristu i da u to istinski i povjeruje.

U ovom spisu se doista radi o mističnoj stranici Antićeva doživljaja Boga i njega

samoga pred Bogom i u Bogu. Tu zapravo otkrivamo posve jednostavno i neposredno izrečen cilj i smisao njegova cijelokupnog života i postojanja. Od prve rečenice možemo zapaziti kako sve u ovom tekstu odiše nekom svetom prozračnošću i sigurnošću da je Bogu sve moguće, onom Bogu koji je sama ljubav. Časni Sluga Božji jednostavno izražava svoju vjeru da je s tim Bogom i u tom Bogu moguće i njemu i svakom drugom, pa ne znam koliko krhak bio, ostvariti uzvišeni cilj, a to je posveta života.

Ovo njegovo iskustvo postalo je i temelj na koji su se oslanjala sva njegova ohrabrenja, svi njegovi poticaji koje otkrivamo u njegovim pismima, posebno onima koji su osjećali zamor, klonulost i napast odustajanja u njihovu duhovnom životu. Časni Sluga Božji uvijek je na to pružao jedan te isti odgovor postojano svjedočeći da je Bogu stalo do svakog čovjeka i da je on uvijek djelotvoran i moćan u svima onima koji se ne opiru njegovu djelovanju.

U prvom dijeli rukopisa *Bože moj i sve moje* o. Antić ističe kako mu je najveća dužnost vjerno i odgovorno služiti Božjoj volji koja je za njega jedino pravilo i pravi životni program. Priznajući se malenim, bijednim i nedostojnjim, on ističe da ga u posljednje vrijeme Bog posebno poziva, da u zadnjih nekoliko godina Isus jače kuca na njegova vrata. Na početku druge trećine teksta o. Antić bilježi kako mu Bog otkriva svoju volju, tj. svoju namjeru s njim i kako mu daje Pravilo za život u 5 točaka. Nakon toga bilježi i 6 sredstava koja će mu omogućiti da postane dobro dijete i vjeran učenik, iako najnedostojniji ikakvih milosti. Na kraju on bilježi i 18 točaka za ispravan dnevni red u njegovu životu.

Za bolje razumijevanje Antićeva duhovnog lika donosim prvu trećinu spisa: *Bože moj i sve moje!* (AS I/3, 1-2):

»Gospodin me je ljubio od vijeka i vodio me je u mome životu kao Dobri Pastir čuvajući me i bdijući na svim stazama moga

života. Neprestano Mu imam zahvaljivati i blagoslivljati Njegovu očinsku dobrotu, ljubav i milosrđe. Moja je najveća dužnost da Mu vjerno služim i odgovorim svetoj Njegovoj volji. Njegova sv. volja - to je za me jedino pravilo i pravi životni program.

Osjećam se tako malenim i bijednim, nevrijednim, a On hoće da vas budem Njegovo dijete i savršeno, sveto dijete. U meni ima mnogo opreka, protivnosti i nagnjanja, odričanja od onoga što Bog od mene traži.

Ima nekoliko vremena (2 godine, ovo je treća), da je Isus posebno jače, silnije na vratima moga srca žečeći da Mu otvorim, Njemu samome i više nikome drugome. Ja sam se odazvao i od tada počimlje nova perioda - možda novi, drugi život - u mome življenju. Isus je od tada zauzeo potpuno gospodstvo, vlast, upravu u mome srcu, duši i cijelom biću. I prije je on bio moj otac, moj Učitelj, moj Dobri Pastir i sve moje, ali od onog vremena on se jasnije, življe i većom ljubavlju, vlašću, autoritetom služi u mojoj duši. Od tog doba On pokazuje jače svoju ljubav i svoja prava nada mnom i traži od mene potpunu odgovornost, vjernost i poslušnost svakoj svojoj volji i naredbi. Divan je i nedokučiv u svim svojim postupcima sa mnom. Ne mogu nego se klanjati Njegovoj mudrosti, diviti se Njegovoj očinskoj skribi i naklonosti prema meni, veličati Njegovu dobrotu i ustrpljivost sa mnom.

Na vijeke ću pjevati Njegovo sv. Milosrđe. Sve mi daje, sve za me radi. Vazda je sa mnom. Neka se samo malo trudim oko sabranosti, pomnije, evo Ga odmah sa mnom, uza me i dade se osjetiti u mom srcu i duši. Ako me koji put pusti sama sebi, on je opet tu da vidi kako se vladam i da me čuva, ako me moja čud ili napast hoće da zasjedne i povede u pogibao. Ne mogu izreći i nikad se neću moći zahvaliti za svu Njegovu posebnu susretljivost i Božansku pomoć.

On mi daje spoznati i osjetiti kakav moram biti. Otkriva mi što od mene traži. Često čutim veliku težnju i silnu potrebu da mu u svemu ugodim i odgovorim Njegovu

Bož. Srcu. Ja sam držao koji put da sam sve učinio i da sam odgovorio što od mene hoće, ali nažalost vidim, da sam se ljuto varao i sebe nepoznavao. Još sam vrio daleko od onoga kakav imam biti i traži me moj dobri Isus. On u mojoj duši neprestano govori, zove, potiče da budem drugi, da On u meni živi. S druge strane moja narav, čud, sklonosti bore se za se, za svoju slobodu i nose me k stvorenjima. Trgaju me od Isusa i udaljuju od Njegove ljubavi. Više ne može biti tako. Isus me mora imate svega i to On sam (potcrtao sam Antić).

Bože moj, Tebi samo pripadam. Tebe samo hoću. Ti si moj i sve moje. Dostoj se pokazati mi tvoju sv. volju, da je uvijek, svagdje savršeno slijedim.«

4. Odgojitelj, duhovni vođa i isповједnik

Da bi od bogoslova studenata izgradio što potpunije duhovne osobe i revne svećenike, Antić uskoro, napredujući i sam u duhovnom životu i ugledajući se u Krista koji je svoj život dao za svoje učenike, 16. listopada 1926. u *Posveti života za povjerenu braću klerike* (AS I/2) posvećuje sav svoj život Presvetom Trojstvu za duhovnu izgradnju svojih gojenaca. On tako u svojoj punoj muževnosti, na ulasku u 33. godinu života, a to je za njega simbolički značilo imati Kristove godine, odlučuje živjeti tiho, bez razmetanja riječima, bez buke, živjeti ponizno i siromašno. Odlučuje neprestano moliti i rado trpjeti s Isusom na križu, te živeći po primjjeru Blažene Djevice Marije približiti se Kristu. Dirljiva je ta njegova *Posveta života za povjerenu braću klerike*, u kojoj je očito nadahnut Kristovom velikosvećeničkom molitvom za apostole, pa iz nje prenosim središnji dio:

»O Vječni Bože, Oče, Sine i Duše Sveti, dostoj se primiti u Presv. srcu Neoskrnjene Bl. Majke sav svoj nevrijedni život: sv. misu, sv. oficij, sv. molitve, vršenje dužnosti, dobra djela, trpljenje, odricanje, kušnje i sve poteškoće – sve to sjedinjujući s presv. životom Blažene Majke, Kraljice svih svetih, sjedinjen

s Presv. Srcem Isusovim, njegovim Upućenjem, križem i svetim životom. Neka bude za savršeni napredak povjerene mi braće. Sve ti ovo obećajem, milosrdni Bože, kao žrtvu twojoj milosrdnoj ljubavi, da im dadeš, Oče nebeski, svoju sv. ljubav, Vječni Sine, svoj sveti Duh, Duše Sveti, svoju svetu mudrost i sedmerostruk darove svoje, da budu puni ljubavi Očeve, mudrosti Sina, dobrote Duha Svetoga! Neka budu redovnici po primjeru sv. oca Frane, Apostoli svete Crkve po primjeru Petra i Pavla, vjerna djeca Marijina po primjeru s. Ivana» (AS I/2, 2).

Uz molitvu koja se dalje izljevala s Antićevih usana uslijedilo je i obećanje da će klerike voditi prema redovničkim pravilima i starjeinskim odredbama te da će, Božjom milošću i uz njegovu pomoć, unapređivati njihov duhovni život svojim primjerom i poticanjem. U tom se očituje čitavi Antićev odgojni program. Za taj program bila mu je i opet potrebna Božja pomoć kojoj se on dirljivo obraća molitvom: »Bože moj, daj mi veliku jakost, promijeni mi srce, rasvijetli pamet, ojači volju i sjedini me u Božanskoj Majci svojoj s Tobom. Čuvat ču ih kao zjenicu oka, jer ih ljubiš, jer si ih izabrao. Daj da ovo ispunim. (...) Pomozi mi ovo izvesti radi Tvoje sv. slave i njihova spaši i svih koje će oni voditi, upravljati i služiti« (AS I/2, 5).

Iako se čuvanje studenata, o kojem Antić govori, odnosilo na duhovno područje da se netko od njih »ne izgubi«, on je svoju braću čuvao i štitio i od običnih napada. Tako je na studentskim predavanjima u Zboru Milovan znao uzeti u obranu studenta od kritika koje su se osvratile na stručnost izlaganja a nisu možda pazile na praktičnu stranu, te je upozoravao studente da budu »čedniji« u izražavanju suda.

Uz odgojiteljsku službu o. fra Ante se sve više oblikovao kao vrsni isповједnik i duhovni vođa svećenika, bogoslova, redovnika i redovnica, koje je on ostvarivao u neposrednom razgovoru i često nastavljao i vodio dopisivanjem - pisanjem pisama onima koje je vodio. Časni sluga Božji u duhovnom vodstvu i isповјedničkoj službi nastojao je

uvijek biti svjedok vjere u susretu s ljudima. Da bi to postigao, pun pouzdanja predavao se volji Božjoj prihvaćajući Kristov poziv, jer je to uvjet osobnoga kršćanskog duhovnog rasta, tj. postajanja plodnim Duhom Božjim i potom živeći u vjeri svjedočenja Božje ljubavi. On piše: »Najviše prosim od Boga (...) da svaki koji dođe k meni ne nađe mene nego Isusa« (AP I/29, 1). Na to je pozivao sve one koje je odgajao, vodio, isповijedao ili samo susretao, potičući ih da čovjek u njima zašuti, a Bog govori, radi i djeluje (usp. AP II/26, 7). Taj Antićev stav posve je protivan egoističnom individualizmu našega vremena. To je razlog da je bogoljublje i čovjekoljublje o. Antića poticaj i putokaz i za nas danas. On nas poziva da Isus i Marija budu sve naše i da nas učine svetima (usp. AP II/43, 3). On potiče: »Isus neka je središte vaših misli, htijenja, osjećaja, riječi i djela« (AP II/38, 1). Sluga Božji potiče: »Moramo sve uložiti (...) dok Isus ne postane sve naše« (AP III/5).

Zato smo i trodnevnicu za proslavu 50. obljetnice Antićeve smrti (4. ožujka 2015.) tematski posvetili promišljanju njegova stava i djelovanja usmjerena na duhovni napredak osoba koje je duhovno vodio. Ove godine, kada Majka Crkva odlukom svetog oca Franje slavi Godinu posvećenog života, proslavili smo i 50. obljetnicu svete smrti sluge Božjega oca fra Ante Antića, koja se jako se dobro uklopila u proslavu Godine posvećenog života. Jubilarno euharistijsko slavlje 50. obljetnice smrti, 4. ožujka 2015., predstavio je uzoriti gospodin kardinal Josip Bozanić, nadbiskup i metropolit zagrebački, u zajedništvu s 32 svećenika. On je u propovijedi posebno osvrnuo na značenje osobe oca Antića za naše vrijeme i našu Crkvu. On je, istaknuo je kardinal, nastojao upoznati i slijediti volju Božju, te je bio »po Isusovu uzoru poslužitelj svojim klericima i tolikim drugima u isповijedi i duhovnom vodstvu – svećenicima, redovnicima, redovnicama te vjernicima laicima«. Prvi dan jubilarne trodnevnice mnp. o. provincijal fra Joško Kodžoman naglasio je da »osoba oca Antića zasluguje biti jedan kamenić u mozaiku

hrvatske svetosti. O. fra Ratko Radišić, Ofm, propovjednik drugog dana trodnevnice, posebno je istaknuo kako je »Bog blagoslovio i nagradio obilnim plodovima djelovanje oca Ante Antića na duhovnom vodstvu Bogu posebno posvećenih osoba«. Treći dan trodnevnice o. Vinko Mamić, OCD, istaknuo je da je otac Antić »imao mistično iskustvo Boga, koje je stalno razvijao, nastojeći ga usaditi u duše i srca onih koji su k njemu dolazili«.

5. Umjesto zaključka

Donosim i mišljenja dvojice velikih duhovnih pastira Crkve u Hrvata. Blagopokojni kardinal, nadbiskup i metropolit zagrebački Franjo Kuharić o ocu Antiću kaže: »O tac Ante Antić je doista svjetlo zapaljeno od Božje Providnosti. Zapalio ga je Duh Sveti, kojemu je on bio poslušan. Stavljen je na svjećnjak u ovo naše vrijeme crkvene i nacionalne povijesti da svijetli mnogima koji su to svjetlo spoznali.« Nadbiskup splitski Frane Franić piše: »Ja ga štujem kao sveca, po privatnom - osobnom uvjerenju - držeći da je svetost Evangelija u snazi duše, u heroizmu ostvarenja vjere, ufanja i ljubavi (...) Mislim da će primjer života oca Ante Antića ostati uzorom čitavom našem hrvatskom narodu, a želio bih, ako bude Božja volja, da Gospodin i još više proslavi svoga vjernog slугу.« Donosim i riječi isusovca p. Ivana Kozelja, profesora filozofije, koji ovako opisuje osobu, život i djelovanje oca Antića: »Život oca Antića božanska je umjetnina. Uspjelo i divno ostvarenje evandeoske Istine. Bio je uistinu velik, ozbiljan i zreo muž, a ostao je i sačuvao do smrti jednostavnu i priprstu dušu djeteta. Bio je tako otkinut i daleko od svijeta, sav u Bogu, a u isti mah sav otvoren i u djelotvornoj ljubavi nadvijen nad konkretnim čovjekom i njegovim svakdanjim potrebama. Posve suvremen! To svjetlo ne smije oslabiti, a kamoli uturnuti.«

Na kraju evo i mišljenja promicatelja vjere iz završne relacije sa sjednice konzultatora o duhovnom liku o. fra A. Antića:

»Sluga Božji predstavlja jednu od najzanimljivijih osoba hrvatske Katoličke Crkve u 20. stoljeću. Kao dostojan učenik sv. Franje, bio je jednostavan i revan. Strog sa samim sobom, a blag s drugima, znao je pobijediti svjetovni duh, nutarnjom usredotočenošću na sudjelovanje u Kristovu otajstvu. Bio je sposoban živjeti u željeznoj strogoći, ali bez pretjerivanja. Žarka i duboka molitva u kontemplaciji pomagala mu je staviti Boga u središte svega. (...) Izvori pokazuju njegovu sposobnost umiriti savjesti i približiti osobe Bogu. Njegovo svjedočanstvo života zaista ga je učinilo istinskim drugim Kristom. Glas svetosti dovoljno je potvrđen, kako u životu tako u smrti, kao i poslije smrti. Dostojan ocjene također je i glas o znakovima svetosti. – Promicatelj vjere relaciju zaključuje riječima - Na kraju sjednice konzultori su se složili oko činjenice da je Sluga Božji vrijedan uzor života te može kao uzor života biti preporučen mlađim redovnicima i svećenicima«. (CONGREGATIO DE CAUSIS SANCTORUM, Relatio et vota Congressus peculiaris super virtutibus Antonii Antić, die 26 novembris an. 2013 habitu, Romae 2014, 180-181).

Tumačenje kratica:

AP Antićeva pisma
AS Antićevi spisi

Izvori i literatura:

Arhiv Vicepostulature: Posveta života za povjerenu braću klerike (16. 10. 1926.), [AS I/2]; Bože moj i sve moje (1932./1933.), [AS I,3].

CONGREGATIO DE CAUSIS SANCTORUM, Positio super vita virtutibus et fama sanctitatis Antonii Antić, I-II, Romae 2006.

CONGREGATIO DE CAUSIS SANCTORUM, Relatio et vota Congressus peculiaris super virtutibus Antonii Antić, die 26 novembris an. 2013 habitu, Romae 2014.

VICKO KAPITANOVIĆ, *Kristu suobličen. Život i vrline fra Ante Antića (1893-1965)*, KBF Split - Vicepostulatura DOA, Split - Zagreb 2004.

SLUGA BOŽJI FRA ANTE ANTIĆ, *Svećenik sam Kristov. Izbor iz pisama svećenicima*, Priredila S. Marija Asumpta Strukar, Vicepostulatura DOA, Zagreb 2010.

SLUGA BOŽJI FRA ANTE ANTIĆ, *Na svetost pozvane. Izbor iz pisama redovnicama*, Priredila S. Marija Asumpta Strukar, Vicepostulatura DOA, Zagreb 2015.

Euharistijsko slavlje - završetak duhovne obnove

Nakon promišljanja od 18 sati pa do 18.45 bila je prigoda za ispovijed. U 19 sati slavljeno je euharistijsko slavlje, koje je predvodio voditelj obnove fra Josip Šimić, koji je, budući da smo u marijanskem mjesecu svibnju, propovijed posvetio Antićevu marijanskom usmjerenu u njegovu osobnom životu, u odgojiteljskom djelovanju i u pastoralnom i penitencijalnom vođenju duša. Propovjednik je naglasio kako u Antićevu životu i djelovanju možemo govoriti o tri vrlo važne činjenice: 1. o Antićevom marijanskom putu; 2. o Antiću kao Marijinom apostolu i 3. o Antićevu pogledu na Mariju i i njeno mjesto u katoličkoj duhovnosti. Što se prve činjenice tiče, propovjednik je istaknuo da je Časni sluga Božji već od svog djetinjstva i svoje mladosti s Marijom povezan. U

svojoj marijanskoj duhovnosti on se nadahnjivao na franjevačkoj marijanskoj pobožnosti i duhovnost, ali i na marijanskoj pobožnosti sv. Ljudevita Marije Grignona de Montforta i sv. Alfonsa Liguorija. Antić se u svom životu trajno darivao Mariji. Na to su ga ponukali i marijanski i mariološki kongresi (Rim 1959. i 1954., kao i Lurd 1958.). Marijanska pobožnost oca Antića učinila je da je on postao Marijin apostol u svojem odgojiteljskom, savjetničkom i ispovjedničkom djelovanju. On je sve koji su k njemu dolazili usmjeravao na Krista i poticao ih da budu pobožni Mariji, jer je ona učiteljica pobožnosti i izravni put prema Kristu. Antić je, istaknuo je propovjednik, pravi Marijin apostol koji potiče sve koji su k njemu dolazili: 1) na molitvu krunice; 2) na štovanje Bezgrešnog začeća BDM i Prečistog Srca Marijina; 3) štovanje Marijine slaveći i sve njene druge svetkovine i blagdane; 4) na širenje prave marijanske pobožnosti nasljedujući prokušane Marijine štovatelje gore spomenute; 5) posebno je preporučivao slavljenje marijanskih mjeseci svibnja i listopada. Časni sluga Božji Mariju je vidio: 1) kao najkraći put Kristu; 2) kao jamstvo i simbol svakog ljudskog oslobođenja - duhovnog, moralnog, društveno-političkog, gospodarskog i od raznih bolesti. Marija je to postala jer je bila ponizna službenica Gospodnja. Ona je nakon Krista najsvjetlij i najvjerniji uzor služenja Bogu. Ona je majka svakog vjernika koja nas voli i trajno pomaže i potiče. Kao što je na svadbi u Kani savjetovala: »Učinite sve što vam kaže« (Iv 2, 1-11), to savjetuje i nama.

EUHARISTIJSKO SLAVLJE I PROPOVIJED U NEDJELJU 31. SVIBNJA 2015.

Trideset i prvog svibnja u 9.30 voditelj je predvodio euharistijsko slavlje za vjernike koji se okupljaju u samostanskoj crkvi Prešvetog Otkupitelja. U propovijedi je o. vicepostulator progovorio o Antićevom kristološkom usmjerenu, istaknuvši da je Marija za Slugu Božjeg bila najizravniji put Kristu.

Otc Antić se Kristu u potpunosti suočlio, potpisujući se *Isus = fra Ante* ili *fra Ante = Isus*. Ta kristocentričnost učinila je da Sluga Božji posve uroni u Presveto Trojstvo, koje ga je dovelo i do svjedočenja praktične kršćanske ljubavi - Caritasa.

Propovjednik je istaknuo da središnja tema koja prožima njegov osobni život, njegovo odgojiteljsko djelovanje, duhovno vodstvo i njegovo isповједničko služenje jest kristocentričnost. U svojem osobnom kristocentričnom rastu časni Sluga Božji nadahnjivao se na kristocentričnom usmjerenu sv. Franje Asiškoga i prvih franjevačkih teologa, poput sv. Bonaventure, bl. Ivana Duns Skota i brojnih drugih franjevačkih teologa iz prvog stoljeća franjevačkog reda. Propovjednik je naveo riječi oca Antića koja je zabilježio njegov životopisac o. Ladislav Marković: »*Želim biti svet, ali u Isusu*« i »*Biti kao Isus, biti Isus uvijek i svugdje*« (*Zaljubljenik sakramenta pomirenja*, Zagreb 1980., 73). Časni Sluga Božji često je poticao sve kojima je pisao ovim ili sličnim riječima: »*Moramo sve uložiti (...) dok Isus ne postane, ne bude sve naše*« (AP III/5).

Časni Sluga Božji Krista je trajno imao kao središte svojega života i to je odredilo ne samo njegova osobna nastojanja, kako oko nastojanja u osobnoj duhovnosti, tako i onda kada je nastojao oko posvećenja drugih. Za njega kristocentričnost omogućuje vršeњe volje Oca Nebeskoga onako kako je to

Krist činio. Oko toga je, kako piše njegov novicijatski magistar, počeo nastojati još u novicijatu 1911./12. O tome su tijekom njegova života i djelovanja svjedočila njegova braća i oni koje je on duhovno vodio. Pred kraj svojega zemaljskog života 1963. piše: »*Htio bih živjeti u neprestanoj sabranosti pred Njim, u Njemu i zajedno s njime, tj. zajedno s Isusom u Bogu. Mogu priznati da mi to on - Isus - daje, ali osjećam da to mora biti veće, savršenije, potpunije, neprestano. Ja bih htio da na sve odgovorim u Isusu, s Isusom, po Isusu u Ocu, da je sve u meni odraz milosti Duha Svetoga, života, sjedinjenja s Kristom i u Kristu, i da nemam više svoje volje nego da slijedim volju Božju, kao što Isus (...) vrši volju Oca nebeskog*« (AP II/6, 33). Njegova kristocentričnost uvijek je bila trojstveno usmjerena. On je, kako sam priznaje, uzdajući se u Krista, oslanjajući se na njega, s njime i po njemu u Duhu Svetom, uvijek dolazio k Ocu (usp. AP III/35). Sljedeći reci do kraja otkrivaju trojstvenu usmjerenošć Antićeve kristocentričnosti: »*Molim se, želim, čeznem da uvijek budem sjedinjen s Presvetim Trojstvom i da u njemu, s njime i po njemu neprestano, savršeno ljubim, živim u njemu, s njime, za nj, vršeći svetu volju, živeći Isusovim životom, nastavljujući njegov božanski život. Htio bih u Kristu, s Kristom, kao Krist proći još ovo malo vremena. (...) Nemam drugih želja, odluka, nego se pretvoriti, preobraziti u Krista, da više nema mene, ništa moga u ničemu, nego u svemu Krist. Želim i molim ga da ispijem onaj kalež, kako on hoće, da trpim što on hoće, da sve zadovoljim što od mene traži njegova Božanska ljubav*« (AP II/6, 33).

Posebno je važno kako časni Sluga Božji tumači kako ostvariti kristocentričnost u vlastitom životu: O. Antić tumači kako ostvariti kristocentričnost: »*Duša mora tako zavoljeti Isusa, tako Njega uzljubiti i tako naslijedovati, da joj sve nastojanje mora za tim ići kako će se sve savršenije i sve potpuno život Isusov u njoj očitovati i izraziti. Kako je uzvišeno i upravo divno u duši kad joj Gospodin iskazuje onu preveliku milost,*

da joj daje osjećati se Njegovom, sva samo Isusova i sva Božja. Ona živi višim životom, dotiče se, rekao bih, božanskih granica gdje svakom nije dano ni pristupiti ni osjetiti taj božanski doticaj, taj božanski susret; ne govorim pravo, ne susret, nego jedinstvo i božanski život koji dušu svu prožima i svu ispunja čineći je sretnom, blaženom, božanskom, sličnom Isusu» (AP II/6,7).

Ako Krist prožme naš život, onda ćemo živjeti po Božjim zapovijedima, čineći djela kršćanske ljubavi onako kako nas to potiče još pisac Levitskog zakonika (usp. Lev 19, 11-18) pa se nećemo bojati susreta s Gospodinom i suda njegova (usp. Mt 25, 31-46). Naprotiv, i mi ćemo s o. Antićem moći reći: »Kako je dobar naš Gospodin! Kako je milosrdan! Koliko strpljiv s nama! Nije nas odbacio, već čeka, čeka kao onaj koji ljubi i koji traži da bude ljubljen. Kada ćemo mu zahvaliti za sve što nam čini Gospodin? On traži nešto više nego: hvala. On hoće nas. On hoće sve. Koliko smo bijedni i slijepi! Isus i samo Isus naše je sve i ništa drugo. On hoće i On nam sve daje da vidimo, da okusi-

mo kako je sladak Gospodin. Moramo sve uložiti da sa sebe bacimo i otresemo sve što smeta, dok Isus ne postane, ne bude sve naše« (AP III/5).

Iz načina kako je časni Sluga Božji živio, kako je druge vodio, odgajao i savjetovao da budu kristocentrični otkrivamo da je njegova kristocentričnost polazila od križa Kristova, koji je bio središte njegova života i djelovanja. Krist je trajno bio središte njegova života i njegova apostolata jer je shvatio da je raspeti bogočovjek Isus Krist jedini istinski temelj svakoga duhovnog rasta. Navodeći svetog Pavla, on potiče sve koji mu se povjeravaju, a posebno one koji u životu trpe: »Sve patnje ovoga svijeta nisu ništa prema budućoj slavi koja se ima očitovati« (Rim 8, 18). On posve jednostavno govori o teološkim temama kao što je križ Kristov, kao što je patnja i bol, muka, umiranje i tjelesna smrt. On je promatraljući Krista na križu mislio na to kako mu se suočiti, kako prihvatići sve ono što nam život donosi, kako prihvatajući sve to a izbjegavajući zlobu postati što sličniji Kristu.

SAMOSTANSKA MJESEČNA DUHOVNA OBNOVA U SAMOSTANU MAJKE BOŽJE LURDSKE U ZAGREBU U ZNAKU ČASNOGA SLUGE BOŽJEGA OCA ANTIĆA

»MORAMO SVE ULOŽITI (...) DOK ISUS NE POSTANE, NE BUDE SVE NAŠE«
(AP III/5)

U ponedjeljak 22. lipnja u samostanu Majke Božje Lurdske u Zagrebu održana je mjeseca duhovna obnova. Duhovnu obnovu vodio je fra Josip Šimić, vicepostulator postupka za beatifikaciju i kanonizaciju Časnog sluge Božjega, koji je održao središnje promišljanje o kristocentričnosti časnog služe Božjega oca fra Ante Antića.

Tema promišljanja, koje u cijelosti donosimo naslovljena je navodom iz jednog Antićeva pisma: »Moramo sve uložiti (...) dok Isus ne postane, ne bude sve naše« (AP III/5). Voditelj je govorio o Antićevoj kristocentričnosti, nasuprot modernoj egocentričnosti suvremenog čovjeka. Otac Antić je postao posve kristocentričan - Kristu se posve suobličio i Krist se stavio u središte svojega života, a Kristova nazočnost učinila je da Sluga Božji doista shvati da je naš ljudski život bez Krista pustoš i praznina. Svima koje je odgajao, duhovno vodio i ispovijedao jasno je tumačio da su kao kršćani pozvani biti kristocentrični, a ne egocentrični. To mogu postati ako Krista stave u središte svojega života. Na to ih poziva Krist s križa koji je izvor svetosti. Časni sluga Božji to je posve shvatio i u životu provodio, a onima koji su k njemu dolazili iznosio način kako postati kristocentrični.

Bog poziva: »Sveti budite! Jer sam svet ja, Jahve, Bog vaš!« (Lev 19, 2).

Časni sluga Božji o. Antić bio je duboko svjestan da se obraćenje i potom posvećenje

života može ostvariti po usmjerenju na Krista - po stavljanju Krista u središte našega života, ukratko po kristocentričnosti. On tako sama sebe potiče kad piše da Isus kuca »na vratima moga srca, želeći da mu otvorim« (AS 1,3).

Biti kristocentričan, a ne egocentričan

Jedna od pet središnjih tema koje prožimaju pisma o. Antića jest kristocentričnost. To nas ne treba čuditi, budući da je franjevačka duhovnost, počevši od samog utemeljitelja sv. Franje, duboko kristocentrična, što se već na početku odrazilo i na teološko promišljanje velikih franjevačkih teologa, Bonaventure i Ivana Duns Skota i brojnih drugih. O. Antić je za tim težio od svojih mlađenačkih dana. Još 1929. piše: »Želim biti svet, ali u Isusu« i »Biti kao Isus, biti Isus uvijek i svagdje« (O. Ladislav Marković, *Zaljubljenik sakramenta pomirenja*, Zagreb 1980., 73). To mu je bila životna želja, oko koje je nastojao i koju je tijekom života više puta iskazivao, da bi to na kraju svoga života do kraja posvjedočio. On tu kristocentričnost ponajprije živi u sebi i onda iz te osvijedočenosti to savjetuje i drugima.

Krist središte Antićeva života

Za oca Antića kristocentričnost je svrha i središte svakoga kršćanskoga, posebno redovničkoga života, a ostvaruje se u očitovanju Kristova života u našem životu, koliko je to ljudski moguće. To je ono što je o.

Antić uzeo za svoju životnu zadaču. On pri kraju svoga zemaljskog života 1963. godine piše: »*Htio bih živjeti u neprestanoj sabrnosti pred Njim, u Njemu i zajedno s Njime, tj. zajedno s Isusom u Bogu. Mogu priznati da mi to on - Isus - daje, ali osjećam da to mora biti veće, savršenije, potpunije, neprestano. Ja bih htio da na sve odgovorim u Isusu, s Isusom po Isusu u Ocu, da je sve u meni odraz milosti Duha Svetoga, života, sjedinjenja s Kristom i u Kristu, i da nemam više svoje volje nego da slijedim volju Božju, kao što Isus (...) vrši volju Oca nebeskoga*« (AP II/6, 33).

On je oko toga počeo nastojati već u novicijatu 1911./12., kako to piše njegov novicijatski magistar, a kako su to kasnije potvrdila i mnoga njegova subraća (usp. o. Ladislav Marković, nav. dj., 71-72).

Kristocentričnost života o. Antića trostveno je usmjerena: »*Sva je naša snaga Isus. Mi se u Nj uzdamo, na Nj oslanjamo i s Njime, po Njemu, u Njemu dolazimo u Duhu Svetom Ocu Nebeskom*« (AP III/35). Sljedeći reci do kraja otkrivaju trostvenu usmjerenost Antićeve kristocentričnosti: »*Molim se, želim, čeznem da uvijek budem sjedinjen s Presvetim Trojstvom i da u njemu, s njime i po njemu neprestano, savršeno ljubim, živim u njemu, s njime, za nj, vršeći svetu volju, živeći Isusovim životom, nastavljući njegov božanski život. Htio bih u Kristu, s Kristom, kao Krist proći još ovo malo vremena. (...) Nemam drugih želja, odluka, nego se pretvoriti, preobraziti u Krista, da više nema mene, ništa moga u ničemu, nego u svemu Krist. Želim i molim ga da ispijem onaj kalež, kako on hoće, da trpim što on hoće, da sve zadovoljim što od mene traži njegova Božanska ljubav*« (AP II/6,33).

Kako ostvariti kristocentričnost?

O. Antić tumači kako ostvariti kristocentričnost: »*Duša mora tako zavoljeti Isusa, tako Njega uzljubiti i tako naslijedovati, da joj sve nastojanje mora za tim ići kako će se sve savršenije i sve potpunije život Isusov u*

njoj očitovati i izraziti. Kako je uzvišeno i upravo divno u duši kad joj Gospodin iskaže onu preveliku milost, da joj daje osjećati se Njegovom, sva samo Isusova i sva Božja. Ona živi višim životom, dotiče se, rekao bih, božanskih granica gdje svakom nije dano ni pristupiti ni osjetiti taj božanski doticaj, taj božanski susret; ne govorim pravo, ne susret, nego jedinstvo i božanski život koji dušu svu prožima i svu ispunja čineći je sretnom, blaženom, božanskom, sličnom Isusu« (AP II/6,7).

Ako Krist prožme naš život, onda ćemo živjeti po Božjim zapovijedima, čineći djela kršćanske ljubavi onako kako nas to potiče još pisac Levitskog zakonika (usp. Lev 19, 11-18) pa se nećemo bojati susreta s Gospodinom i suda njegova (usp. Mt 25, 31-46).

Naprotiv, i mi ćemo s o. Antićem moći reći: »*Kako je dobar naš Gospodin! Kako je milosrdan! Koliko strpljiv s nama! Nije nas odbacio, već čeka, čeka kao onaj koji ljubi i koji traži da bude ljubljen. Kada ćemo mu zahvaliti za sve što nam čini Gospodin? On traži nešto više nego: hvala. On hoće nas. On hoće sve. Koliko smo bijedni i slijepi! Isus i samo Isus naše je sve i ništa drugo. On hoće i On nam sve daje da vidimo, da okusimo kako je sladak Gospodin. Moramo sve uložiti da sa sebe bacimo i otresemo sve što*

smeta, dok Isus ne postane, ne bude sve naše»(AP III/5).

Križ izvor Antićeve svetosti

Križ, kao izvor svetosti. Križ iznad svega, kao zadnji temelj svega smisla i sve naše mudrosti, to je put križa o kojem i u kojem je sluga Božji o. Antić zborio. Mogli bismo slobodno reći, nama već pomalo nerazumljivim jezikom, jer to je jezik življene pobožnosti, ponajprije prema Bogu Ocu, a potom prema njegovu Sinu Isusu Kristu, Duhu Svetom, Mariji Majci Božjoj. Taj jezik, gotovo da polako struže naše uši, postaje nerazumljiv. Ne zato što bi bio komplikiran, filozofski ili teološki, nego zato što izbjija iz jednog iskustva vjere, što izbjija iz jednog iskustva života. Iskustvom koje je dopuštao da milost i Božje nadahnuće doista prožimaju tog čovjeka i da on tako doživljava sebe, svoju subraću, svoje suvremenike, sve ljude koji stojeći pod svojim osobnim križevima, sumnjaju, zapinju, zastajkuju, odbacuju, duboko razočarani odustaju, podnose bol i muku, a on ih samom jednostavnošću riječi i nadahnuća bodri. Tako nam se otkriva ovaj sluga Božji o. Antić kao čovjek koji nam doista jednog dana *de jure* - odlukom Crkve, a danas *de facto* može biti uzor i primjer kako naslijedovati Isusa Krista patnika, Isusa Krista križonošu, Isusa Krista koji je sve naše patnje uzeo na sebe da bismo mi po primjeru i djelovanju njegove patnje mogli, umjeli, znali, i što je najvažnije htjeli nositi naše vlastite patnje.

Pozvani na kristocentrični život

Govorimo o kristocentričnosti. Ako kristocentričnost prelomimo na dvije riječi, na *Krist i središte*, a kako nam to središte omogućava koncentraciju, biva očito, da okrenutost prema Kristu svakom od nas, iole poučenom u vjeri, pokazuje da ništa ne može zamijeniti Krista. Krist ostaje središte, kojega Petar ispovijeda kao Zaglavni kamen, parafrazirajući stav Staroga zavjeta. Nije on sam svojom voljom prouzročio da se naša

ljudska zgrada sruši, nego mi našim nemarom i »krivim građevinskim inženjeringom«. Zato se ona uvijek iznova, kada zaglavni kamen nije više na svome mjestu ruši, ruši i ruši. Danas s pravom mnogi, ne samo teološki već i antropološki i filozofski analitičari primjećuju da smo mi civilizacija velikih, ponajprije duhovnih i moralnih ruševin, koje uzrokuju strahote ratova i razaranja. Kao pojedinici možda smo nažalost i ruševine prošlosti.

Ovdje ne mislimo na ništa konkretnoga, što bi moglo označiti jučerašnji, današnji ili eventualno sutrašnji dan u pogledu prirodnih nepogoda stvorenih od samoga čovjeka, nego ovdje u prvom redu mislimo na unutarne, duhovno stanje, kad mi iz svoje pustoši djelujemo i stvaramo kaos na svim područjima ljudske djelatnosti. Nitko nije prorok ako konstatira da u svakom trenutku, ako »građevinski inženjering« odbaci zaglavni kamen zvan Krist, da se zgrada ruši. Dakle, ono što tako gradimo, već na samom početku postaje ruševina.

Kristocentričnost želi reći, da je Krist u središtu. Da je on osovina, jezgra, srž, da on drži sve na okupu, da se oko njega sve vrti. Da on daje svakome temeljnju, osobnu orijentaciju u životu: meni, tebi, njemu, svakome na znanje i ravnjanje. On predstavlja alfu i omegu, onu istinitost Božju koja se očitovala nama u punini vremena, a mi smo baštinci te punine hitajući k njezinu dovršetku u eshatonu na kraju vremena, kada će se Bog očitovati kao svemogući. Taj Krist je središte povijesti i svemira. Niti čovjek, niti ikoje stvorenje, nitko Kristu ne može konkurirati, ma kako važan, ma kako ugledan, ma kako ugađen, ma kako visoko rangiran u političkoj, znanstvenoj, crkvenoj ili ne znam kojoj hijerarhiji. Ono što karakterizira snagu naše vjere, koja se po tom istom Kristu zove kršćanska, ono što nam svima osigurava trajnost i kontinuitet, jest upravo to što nam je u ovom času dao veliku mudrost, veliku snagu i veliko nadahnuće da prođemo kroz ovu sadašnjost, tražeći prave orijentacije koja nam dolazi od njega - Krista. Taj Krist nije

superstar, nije supermen, nije superznanstvenik, nije superiscjelitelj, on je jednostavno Bogočovjek.

Kristocentričnost podrazumijeva križ

Križ je, misle neki, gubitak dostojanstva, gubitak smisla, gubitak stvarnosti, gubitak temeljnih prava, gubitak slobode svega onoga što mi suvremeni ljudi veličamo do nebesa. Mi hoćemo živjeti tako da nam više ni Bog, ni Krist, ni križ u konačnici ne trebaju. Mi smo, kako bi rekao mudri Kant, izišli na slobodu, postali smo odrasli, usudili se misliti, usudili se znati i tu dolazimo do svih ključnih rješenja. Mi znamo liječiti, mi znamo oblijetati zemlju i otkrivati velika prostranstva, mi znamo ponirati u sve razini

ne života, mi znamo dubine oceana i visine planina, mi smo golema hrpa znanja.

Mi vjerujemo, kako kaže Pavao, u Krista raspetoga (usp. IKor 1, 23 i Gal 6, 14). I eto, tu, na početku ove teme стоји jedna kratka, ali tako prisna riječ koja se zove križ. Križ, kako kaže časni sluga Božji o. Antić, izišao je iz mode. Nekako svi najradije zaziru od križa. Svi bi odložili križ. Svi bi nešto drugo nego li križ. Križ je povezan s patnjom i boli. Križ je povezan sa sramotom. Križ je povezan s krikom ili ovo malo ljudskoga dostojanstva. Možemo zamisliti pojам i doživljaj ljudskoga dostojanstva u vremenu kada su živjeli carevi koji su sebi pripisivali božanska svojstva i kada se pod sobom imali milijune i milijune ljudskih bića koje su tretirali kao

robove ili kao stvari, kao tržišnu robu koju su izmjjenjivali međusobno za zlatne škude. Vrativši se tom vremenu, posvijestivši tu svijest samima sebi shvaćamo, da križ znači doista nešto plemenito.

Ono što nas muči jest svakodnevni odljev duha iz naše unutarnje duhovne pustoši. Zato smo onda kadri u svakom trenutku posve dezorientirano, duboko opustošene, rastresti cijelo društvo.

U pozadini svega ostaje pustoš i praznina, koja javno govori u stotinama tisuća primjeraka naklade, a mi gutamo, gutamo, što više i podržavamo tu pustoš i prazninu koja jednostavno govori da smo odstranili Zaglavni kamen, da smo dezorientirani jer Krist nije naš centar, naš stup i da ne znamo više kamo ćemo.

O. Antić je shvatio što je kristocentričnost

O. Antić govorи jezikom koji nama nije razumljiv, a nije razumljiv iz jednostavnog razloga što to nije jezik sociologije, nije jezik politologije, nije jezik bilo koje prirodne znanosti. To nije ni u kojem slučaju znanstveni ili ne znam koji stručni, profesionalni, definirani jezik. Naprotiv, to je jezik koji taj skromni, jednostavni i pogrbljeni čovjek nosi u sebi i kojim se izražavao, pokušavajući to izgraditi u svim ljudima s kojima se susretao. Ono što je ostalo zapisano za njim, jest svjedočanstvo o toj jednostavnosti koju mi nismo više u stanju razumjeti. Možemo se postidjeti nad tim tekstovima dobrega oca Antića koji u svojoj jednostavnosti govori o Božjoj ljubavi prema nama, o potrebi da uzvratimo Bogu svojom ljubavlju. Božja ljubav nama je neshvatljiva, ali njegovom milošću odozgor kadri smo shvatiti da sve ono što izlazi izvan okvira našega ljudskog praštanja, našega ljudskog razumijevanja, našega ljudskog davanja, da taj Bog sve to čini u nama i po nama. I upravo zato zaslzuje da mu se uzvrati ljubav.

Otac Antić ne ostaje na ovom. Možda se nekima, možda i nama, čini da je to, istina

pobožan jezik, ali je pomalo spekulativan i apstraktan. To je zato što smo mi u svojoj nutrini, u svojoj duši često *pustoš* i *praznina*, pa nam govor o Božjoj ljubavi više ne služi ničemu. Možda nam se te tvrdnje čine pretvrde? Ali kad stojimo pred Bogom živim i kad se sjetimo što je za nas učinio i kako nas je spasio i kako to prošlo vrijeme ostaje trajno i kako bi ga valjalo izraziti u onom trajnom prezantu, koji nikad ne prestaje, koji uvijek traje, a ne da govorimo o nekakvoj prošlosti. Bog nas nije ljubio. Bog nas ljubi! Tako o. Antić zbori. A gdje se ta ljubav najizvrsnije očitovala? Očitovala se upravo u Isusu Kristu. I taj Krist otkrio je čovjeku - njemu, njega samoga. To znači da u Kristu trebamo ono što bismo mi, zapravo sami, morali, tj. radije smjeli, željeli biti, uklanjući pustoš iz našeg društva, iz naše obitelji, iz svih područja naše ljudske djelatnosti. Taj Krist je zapravo očitovanje Božje ljubavi u nama ljudima.

Zaključak

Otac Antić bodri svoje suvremenike, kao što ih je i Pavao bodrio svoje: »*Sve patnje ovoga svijeta nisu ništa prema budućoj slavi koja se ima očitovati*« (Rim 8, 18). Dobri otac Antić je posve jednostavno govorio o teološkim temama kao što je križ Kristov, kao što je patnja i bol, kao što je muka, umiranje i smrt. Dakako, nije propustio istaknuti sreću u Kristu. Kako prihvativši sve ono što nam život donosi, izbjegavajući zlobe, prihvaćajući našu svakodnevnicu i htijući je mijenjati nabolje, mi se tako suočili jemo Kristu samome.

Otac Antić, vjerojatno promatrajući raspelo i Krista na njemu, mislio je samo na to kako bi se mi sami trebali njemu suočiti. Mi više nismo u stanju vidjeti smisao boli, smisao patnje, smisao žrtve. Pitanje je: Koga mi to gledamo kad gledamo križ Kristov? Što zapravo činimo kada na sebe stavljamo znak križa? S kojom vjerom mi zapravo predajemo sebe? Koju vjeru mi ispovijedamo, ukoliko ta naša vjera više nije stalna?

SVETKOVINA PRESVETOG OTKUPITELJA (15. SRPNJA 2015.)

PATRONA CRKVE U SAMOSTANU NA TRSTENIKU

U samostanu časnog sluge Božjega oca fra Ante Antića svečano je proslavljena svetkovina Presvetog Otkupitelja kome je posvećena samostanska crkva. Na svetkovinu Presvetog Otkupitelja i na godišnjicu posvete crkve, u srijedu 15. srpnja 2015., s početkom u 19 sati, dr. fra Josip Šimić, vicepostulator kauze sluge Božjega o. fra Ante Antića, predslavio je euharistijsko slavlje u Splitu na Trsteniku. U koncelebraciji su bili gvardijan fra Petar Milanović-Trapo, dekan KBF-a don Ante Mateljan i još petorica svećenika. Zbor bogoslova i vjernika svojom pjesmom uzveličao je misno slavlje.

Presvetom Otkupitelju posvećena je i cijela Antićeva provincija. U početku je provincija bila posvećena sv. Kaju papi. Svetkovina Presvetog Otkupitelja slavi se 15. srpnja., a to je dan kada se u franjevačkom redu slavi blagdan velikoga franjevačkog teologa sv. Bonaventure. Euharistijsko slavlje predvodio je i propovijedao vicepostulator kauze časnog sluge Božjega fra Ante Antića fra Josip Šimić. Evo nekih misli iz njegove propovijedi.

Propovjednik je protumačio kako se slavljenje Presvetog Otkupitelja posebno slavi na onim područjima naše obale gdje su dugo vrijeme vladali Mlečani. Na tim područjima posebno se slave i neka druga slavlja koja imaju euharistijski sadržaj, kao što je četredesetosatno euharistijsko klanjanje (kvarantore) na prva tri dana Velikog tjedna.

Svetkovina Presvetog Otkupitelja ima svoj teološki i pastoralni smisao i sadržaj, istaknuo je propovjednik. Slaveći Krista Otkupitelja, mi kršćani u Katoličkoj Crkvi

pokazujemo da je Kristovo otkupiteljsko djelo središte našeg života, kako našeg osobnog duhovnog rasta, tako i našeg pastoralnog i svakog drugog djelovanja. Tu otkrivamo, naglasio je propovjednik, da smo i mi, kao što je bio Časni sluga Božji, trajno pozvani imati Krista u središtu našega života i našega posvećenja.

Presveti Otkupitelj nas uvijek iznova usmjeruje na središnju točku svakoga kršćanskog života, a to znači na nastojanje oko toga da Isus i njegovo otkupiteljsko djelo budu

uvijek trajno ono što ispunja naš svakodnevni život. U tom smislu onda možemo shvatiti kristocentrično nastojanje oko vlastitog životnog posvećenja časnog sluge Božjega oca fra Ante Antića i to nam onda može i treba postati ne samo primjer i putokaz, već i poticaj i trajna obveza u našem nastojanju da u središte naših života stavimo Krista Otkupitelja.

Upravo u današnje vrijeme kada ljudi s jedne strane drže da mogu mnogo toga u vlastitom životu ostvariti svojim sposobnostima i snagama, a s druge strane se pokazuju posve slabi i krhki, današnja svetkovina Presvetog Otkupitelja podsjeća nas na to da je Krist onaj koji može izlijеčiti svaku bolest i svaku nemoć, kako duhovnu, tako i duševnu i tjelesnu. Danas se trebamo zapitati da li mi to trajno imamo pred očima? Sigurno smo se već susreli s izrazima kristoterapija i hagioterapija. Zapitajmo se što one znače za nas danas. Možda će netko pomisliti da su to duhovnjačke novoskovane riječi, koje potječu iz područja duhovnih seminara. Ako bismo tako mislili, upali bismo u veliku zabludu. Kristoterapija nije nikakav moderni izum, ona u kršćanstvu postoji od prvih

kršćanskih vremena. Kada bacimo pogled u povijest kršćanstva, sve tamo do Krista i apostola, odmah nam postaje jasno da je Krist i njegovo otkupiteljsko djelo najsavršeniji lijek za naše brojne bolesti, počevši od naših grijeha pa sve do naših fizičkih bolesti.

Slavljenje svetkovine Presvetog Otkupitelja ovdje u njegovoј crkvi na Trsteniku u Splitu trebalo bi postati poticaj da se, ne samo ovdje u Splitu, nego i šire u našoj crkvi i narodu, okrenemo Kristu naslijedujući brojne poticaje koje nam povijest Crkve nudi, naglasio je propovjednik zaključujući riječima časnog sluge Božjega oca fra Ante Antića: »*Moramo sve uložiti (...) dok Isus ne postane, ne bude sve naše*« (AP II/5).

Na završetku slavlja gvardijan samostana o. fra Ante Antića na Trsteniku fra Petar Milanović-Trapo, u ime cijele zajednice, zahvalio je dr. fra Josipu Šimiću, predslavitelju misnog slavlja, braći koncelebrantima i svim nazočnim vjernicima koji su uzveličali misno slavlje. Na kraju je pozvao uzvanike na osvježenje i okrepnu u samostanskoj blagovaonici, kako bi se slavlje nastavilo za bratskim stolom.

SUOBLIČITI SE KRISTU SLIJEDEĆI PRIMJER ČASNOG SLUGE BOŽJEGA OCA FRA ANTE ANTIĆA

Sinj, 23. - 28. kolovoza 2015.

Duhovne vježbe trebao je držati pok. fra Bruno Pezo, no kako je on iznenada umro, na zamolbu mnp. o. provincijala uskočio je vicepostulator kauze Časnog sluge Božjega oca fra Ante Antića fra Josip Šimić, koji je imao pripremljene duhovne vježbe na temelju Antićeve duhovnosti, što se divno poklopilo s proslavom 50. obljetnice svete smrti Časnog sluge Božjega. U duhovnim vježbama sudjelovala su sljedeća braća: fra Karlo Bašić, fra Duško Botica, fra Josip Klarić, fra Mladen Marić, fra Mile Marović, fra Božo Norac-Kljajo, fra Ivan Norac-Kljajo, fra Frano Pupić-Bakrač, fra Jakov Viro i fra Pavao Vučković.

TIJEK DUHOVNIH VJEŽBI

»Živjeti zajedno s utjelovljenom vječnom Mudrošću Očevom. Njoj se klanjati i slijediti poništenje, sakrivenost, poslušnost i siromaštvo Vječne Riječi. Tim svetim osjećajima neka su ispunjene Vaše molitve, Vaša djela i cijeli Vaš život« (AP II/43, 10).

23. 08. 18. 00 Početak: *Dođi Duše, presveti!* Večernja i Uvod: Pravilo Života - »Bože moj i sve moje!« (AS 1, 3).

24. 08. 07.30 Služba čitanja i Jutarnja.

09.00 I. promišljanje: Biti svjedok vjere: *O. Antić svjedok vjere u susretu s čovjekom.*

11.30 Euharistijsko slavlje (sa srednjim časom): Propovijed: *Pouzdanje u Boga i predanje volji Božjoj uvjet je kršćanskog duhovnog rasta.*

- 16.30 II. promišljanje: *Spasitelj nas zove da ga slijedimo.*
18.15 Večernja i krunica (Radosna otajstva).
22.00 Povečerje.
25. 08. 07.30 Služba čitanja i Jutarnja.
09.00 III. promišljanje: *Postati plodni duhom Božjim po primjeru oca fra Ante Antića.*
11.30 Euharistijsko slavlje (sa srednjim časom). Propovijed: *Živeći u vjeri i po vjeri svjedočiti ljubav Božju.*
16.30 IV. promišljanje: *Antićeva osoba izazov (svremenom) današnjem individualizmu.*
18.15 Večernja.
22.00 Povečerje.
26. 08. 07.30 Služba čitanja i Jutarnja.
09.00 V. promišljanje: »*Neka u Vama čovjek šuti, a Bog govori, radi i djeluje.*« (AP II/26, 7).
11.30 Euharistijsko slavlje (sa srednjim časom). Propovijed: *Bogoljublje i čovjekoljublje oca Antića poticaj i putokaz i za nas.*
16.30 VI. promišljanje: »*Isus i Marija bili sve Vaše i učinili Vas svetima*« (AP II/43,3).
18.15 Večernja. Pokorničko bogoslužje s križnim putem.
22.00 Povečerje.
27. 08. 07.30 Služba čitanja i Jutarnja.
09.00 VII. promišljanje: »*Isus neka je središte vaših misli, htijenja, osjećaja, riječi i djela*« (AP II/38, 1).
11.30 Euharistijsko slavlje (sa srednjim časom). Propovijed: *Isus središte Antićeva života i djelovanja.*
16.30 VIII. promišljanje: »*Moramo sve uložiti (...) dok Isus ne postane, ne bude sve naše*« (AP III/5).
18.15 Večernja. Klanjanje pred Presvetim s promišljanjem: »*Srce je moje u Presvetom oltarskom sakramantu*« (AP II/6, 33).
22.00 Povečerje.
28. 08. 07.30 Euharistijsko slavlje s Jutarnjom.
09.00 IX. - Završno promišljanje: »*Najviše prosim od Boga... da svaki koji dođe k meni ne nađe mene nego Isusa*« (AP I/9, 1).
09.30 Završetak: *Tebe Boga hvalimo.*

SPOMEN NA 44 POBIJENA FRATARA U II. SVJETSKOM RATU I NAKON NJEGA

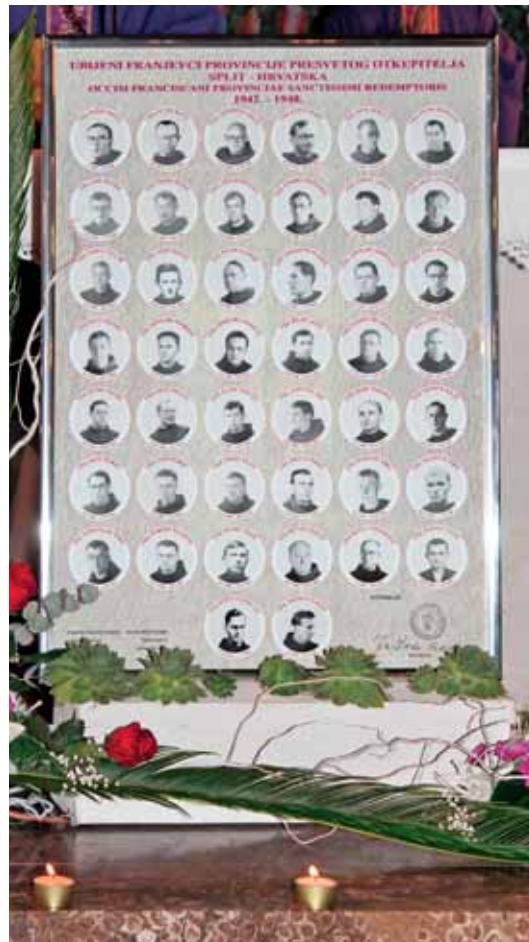
Sukladno odluci izbornog kapitula Provincije Presvetog Otkupitelja 2012. u samostanu Majke Božje Lurdske u četvrtak 24. rujna obilježen je spomen na 44 ubijena fratra iste provincije. Razlog zašto je izabran baš ovaj datum jest činjenica da su na ovaj dan 1943. godine ubijena trojica naše braće svećenika franjevaca: fra Rafo Kalinić, kojeg su ubili i spalili Nijemci u Brnazama, fra Stanko Bradarić i Milan Lapić, koje su ubili partizani u Rupnom Dolu u istočnoj Hercegovini.

Euharistijsko slavlje predvodio je fra Josip Šimić, vicepostulator kauze za proglašenje blaženim i svetim časnog sluge Božjeg fra Ante Antića. S njime su suslavili gvardijan fra Mate Matić, župnik i vikar samostana fra Nikica Ajdučić, fra Luka Livaja, fra Tino Labrović, fra Ivan Maletić i fra Domagoj Volarević. U slavlju su sudjelovali brat fra Frano Botica i dva bogoslova - fra Ante Bešlić i fra Mario Lemo.

Prije početka euharistijskog slavlja gvardijan fra Mate Matić je pročitao imena svih četrdeset i četvorice pobijenih fratra.

Propovijed

Ljudski rod od prapočetaka ljudske povijesti, od onog trenutka kada su se ljudi počeli osjećati ljudima, kako nam to svjedoče Biblija i antropolozi, sjeća se svojih pokojnika, posebno onih koji su se na izvanredan način žrtvovali za svoju zajednicu dajući vlastiti život. Sjećanje, uspomena i komemoriranje znak su ljudskog duha i ljudske svijesti koji potiču na zahvalnost onima koji su nas zadužili.

Mi se danas sjećamo naše braće, koja su za dobro naše provincije, Crkve i hrvatskog naroda žrtvovali svoje živote. Sjećamo se njihove žrtve, ne da bismo mrzili njihove ubojice, niti njihove ideološke nasljednike, već samo zato da pobijenoj braći izrazimo zahvalnost i da braći i sestrama vjernicima stavimo te mučenike za uzor.

Iskazivati poštovanje sjećajući se naše subraće mučenika znači zadovoljiti pravdu, upravo onako kako to kaže latinska poslovnica: »*Fiat iustitia, pereat mundus.*« To podrazumijeva zahvalno iskazivanje štovanja svima onima koji su nam ostavili primjer kako treba biti neustrašiv, u javnom iskazivanju naše vjere u Boga, u ispovijedanju istine, u borbi protiv nepravde i u nastojanju oko slobode braće ljudi, jer tako svjedočimo našu vjeru, koja nas plemenito potiče da se predamo Bogu za kojeg svjedočimo podnoseći tjelesne patnje.

Mnp. o. provincijal fra Joško Kodžoman u toj prigodi naglasio je da sve nas primjer naše braće mučenika potiče na častan i pošten život u kojem ćemo promicati istinu i dobro: »*Primjeri franjevaca iz Vrbanićeve još nas više utvrđuju u vjeri da se isplati živjeti časno i pošteno, da ljubav ima zadnju riječ, a ne mržnja. Neka i nas, dragi vjernici, ti primjeri potaknu da i mi, kao djeca današnjeg vremena, u kojem je mnogo sličnosti s praksama i tendencijama vremena u kojem su stradali naši fratri, usprkos svemu, potaknu na častan i pošten život, u kojem ćemo uvijek promicati istinu i dobro*« (Antić, XLV. (2015), 1-2[157-158], str. 40).

Fra Rafo Kalinić (6. 10. 1910. - 24. 9. 1944.) je bio profesor latinskog i grčkog na Franjevačkoj klasičnoj gimnaziji u Sinju. Prije odlaska na pohod bolesnika rekao gvardijanu, koji ga je upozorio na opasnost, da sluša svoju savjest koja mu nalaže da pode i da zato mora poći. U selu Brnazama bili su njemački vojnici koji su se htjeli osvetiti, jer su partizani s Radošića u rano jutro pucali na njih i ubili nekoliko njemačkih vojnika. Fra Rafo je prigovorio njemačkom časniku, da ubija i baca nevine civile u zapaljenu kuću, a on je nato, prema izvještaju svjedoka, naredio da se isto učini i s fra Rafom. Fra Stanka Bradarića i fra Milana Lapića partizani su izvukli iz vlaka za Dubrovnik i ubili u Rupnom Dolu u istočnoj Hercegovini.

Ističem da su ukupno u ratu i poraću ubijena 44 fratara. Nakon rata u montiranim

procesima 15-ak fratara je osuđeno na kaznu zatvora u logorima s prisilnim radom, gdje su neki za vrijeme izdržavanja nepravedne kazne i umrli. Podsjetiti ću vas na braću mučenike iz ovog samostana. Spominjem fra Leonarda Bajića koji je bio gvardijan u ovom samostanu, koji je osuđen na 12 godina i koji je umro u Staroj Gradiški 17. veljače 1948. U montiranom procesu župnik fra Matej Vodanović i kapelan fra Serafin Rajić osuđeni su na smrt strijeljanjem, te su pogubljeni na Mirogoju 4. rujna 1947. Uz već spomenutog Leonarda Bajića, na zatvor s prisilnim radom u logoru Stara Gradiška osuđen je fra Petar Grabić, provincijal, na 14 godina, fra Josip Visković, kapelan, na 15 godina, i fra Albert Bukić na 7 godina. Spominjem i to da je časni sluga Božji fra Ante Antić bio uhićen i odveden u Ozrin zatvor, u kojem je proboravio mjesec dana, a on sam kaže da je bio u okovima poput sv. Petra. »*Niti nakon mjesec dana ispitivanja u zatvoru komunističko tužilaštvo nije moglo pronaći izliku da Antića optuži, premda su njezino braće u montiranom sudskom postupku osudili na smrt, a Antića je zapalo da im udijeli posljednju popudbinu. Mučenička smrt subraće kao da je pridonijela da se i na Antića obilnije izliju Božji darovi. Svojim radom, zaista bi se moglo reći, da je on nadoknadio njihov odlazak*« (Vicko Kapitanović, *Kristu suobličen*, KBF Split - Vicepostulatura DOA, Split-Zagreb 2004.). Sav ratni i posebno poratni teror, sve patnje i progonstva Časni sluga Božji promatrao je kao Božji pohod koji nas upućuje na svjedočenje vjere, a ujedno nam ulijeva i nadu u konačno oslobođenje.

Treba spomenuti i to da je 20-ak fratara emigriralo u Zapadnu Europu i u Ameriku. Franjevačka provincija Presvetog Otkupitelja našla se tako u velikom manjku ljudi za župe i samostane. U toj velikoj nevolji za provinciju Bog se pobrinuo za nju dajući joj mnoštva duhovnih zvanja, tako da se je kroz petnaestak godina provincija oporavila i obnovila broj članova pa se tako ispunila

stara izreka: »*Krv mučenika sjeme novih kršćana.*«

Na euharistijskom slavlju u spomen braće mučenika i kod blagoslova spomen-ploče, 19. travnja 2015., pomoćni zagrebački biskup mons. Ivan Šaško, osuđujući okrutne totalitarizme, izrekao je sljedeće riječi: »*Iskustvo logoraškog slavljenja euharistije podsjeća na život svećenika logoraša u sabirnim nacističkim logorima. I ondje su svećenici činili isto. Mučenja su bila jednaka, kazne jednakokratne, samo su se izvršitelji razlikovali imenom i nasuprotnim političkim uvjerenjem. I nacizam i komunizam, međusobno suprotstavljeni, Crkvu i njezino evanđeosko djelovanje smatrali su opasno-*

šću za svoje totalitarne ideje. Svećenici su, svojim propovijedanjem Istine i zauzimanjem za dobro ljudi, bili smetnja i jednima i drugima» (Antić, XLV. [2015.], 1-2[157-158], str. 39).

Na kraju, potaknuti promatranjem naše bliže povijesti u kojoj su mnogi samo zato što su bili kršćani i kršćanke, a posebno svećenici, redovnici i redovnice, bili izloženi fizičkom, psihološkom i duhovnom mučenju, otkrivamo da su oni hrabro i neustrašivo svjedočili za Krista, upravo onako kako su to činili prvi kršćanski mučenici. Iskazujmo im poštovanje i hvalu ugledajući se u njih u našim malim svakodnevnim zadaćama svjedočenja za Boga i Crkvu.

Upozoravam Te, da Te ništa ne iznenadi ako u sebi osjećaš, proživljuješ razna duhovna stanja ili raspoloženja i to sasvim protivna pa i čudna, u prvi mah nerazumljiva, nespojiva. Ti znaš od čega smo sastavljeni, pa je sasvim naravno i razumljivo što se u nama događa ili se može zbiti ili osjetiti. Najglavnije je, da smo u svim ovim različitim raspoloženjima vazda uz Gospodina, vjerni Njegovoj ljubavi i našim svetim dužnostima. Ovo je temelj na komu ima počivati naš život, a drugo je sve promjenjivo. [...] Ne oslanjaj se na nijedno svoje djelo, pa bilo ono ne znam kako dobro ili sveto. Kad si sve učinio što je dužnost i što Gospodin još veće od Tebe traži i na što Te poziva u Tvojoj duši, ne uzdaj se u svoja djela već sve pouzdanje postavi u Njegovu dobrotu, milosrđe i ljubav. Ostani ponizan, siromašan duhom i malen, malen, dijete pred Gospodinom. U ovom Tvojem potpunom nutarnjem zanijekanju i zatajivanju samog sebe stoji tajna Tvoga potpunog napretka i vjernosti Gospodinu. Ti ćeš u ovom mnogo puta pogriješiti, ali ne kloni duhom, već vazda stupaj i teži da ovo postigneš. Bog će zastalno dati, budeš li postojan, poslušan i velikodušan. Zahvalan budi da Te milost kori, opominje, upozorava na pogreške. O da znaš, kako Ti je to jedna posebna milost i znak, da Isus sve hoće od duše. Nek Ti Isus vazda bude darežljiv i dobrostiv u ovom pogledu [...] Sveto spoznanje sama sebe neka Te prati u Tvojem duhovnom životu. Ono nas uvada u sve veću svetu poniznost, koja je temelj cijelog duhovnoga života. Ona nas vazda ima poticati, pratiti i s njome ima vazda završiti svako djelo, ako želimo da ono bude vazda ugodno Bogu. [...]]

Uz odricanje sebe rado ljubi križ i trpljenje, jer Te ono čini sličnim Isusu, Tvojme Kralju, jer to On hoće. Ti ne možeš promijeniti u ničemu Tvojih kušnja pa bile one i najmanje, već ih imaš nositi po primjeru Božanskog Učitelja, koji trpi, moli i sluša svoga nebeskog Oca. Kad On na Te spusti razna otešćujuća raspoloženja, osjetljivije neke muke, ili se u Tebi digne duh smetnje, sumnje, tad je vrijeme strpljivosti, podnasanja u miru, šutnji iz ljubavi i poslušnosti. Isus je bio poslušan sve do smrti, smrti na križu! To su časovi čišćenja i najvećeg duhovnog napretka. [...] Neka te Isus Kralj i Majka Kraljica blagoslove!

(AP I/17, 4)

Fra Ante Antić

MAGISTAR BOGOSLOVA U MAKARSKOJ

DUHOVNI USPON (Nastavak)

Antićev duhovni život može se pratiti u bilješkama koje je bilježio za vrijeme duhovnih vježba tih godina. Njegove odluke i razmišljanja izgledaju ponekad duhovni aksiomi pribilježeni iz neke duhovne knjige kao što je *Naslijeduj Krista*, koja je u to vrijeme bila obljubljeno duhovno štivo. Ponekad ima zacijelo i takvih rečenica preuzetih iz duhovnih pisaca. To na dva mjesta očituju i strani jezici, latinski i talijanski, kojima su pisane. No, očito je ipak da to nisu samo zabilješke lijepih izraza voditelja, ili iz Antićeva duhovnog štiva, već da ih Antić duboko proživljava. On iz godine u godinu razvija ono što je u znaku sadržano u zapisima iz njegovih prvih sačuvanih duhovnih vježba. Sve više poklanja važnost razmatranju i obuzdavanju sjetilnosti. U susretima s Kristom, u duhovnom razmatranju, dolazi do spoznaje da se treba trajno vježbati u poniznosti i povučenom duhovnom životu. Ta ga poniznost kao osobu zapravo svakim danom uzvisuje, jer u Božjoj blizini sve više postaje svjestan kako se veličanstveni Bog snizio k njemu, čovjeku. Postaje sve više svjestan da od Boga sve posjedujemo (usp. 1Kor 4,7), pa se prema tome i nemamo s čim hvaliti. Svaka hvala i samodopadljivi govor o samom sebi čini mu se kao krađa slave Bogu kojemu slava pripada. Zbog toga se on čak počinje i veseliti zbog svoje malenosti i siromaštva jer je Bog bogat za sve pa je uz njega i sam bogat.

Iz shvaćanja poniznosti Antić, koji je u naravi posjedovao ponešto i naglosti, i kao svaki drugi čovjek, imao težnju da do kraja razjasni svoje mišljenje, počinje odbijati i vlastitu obranu, pa i onda kad prigovor nije na mjestu, uz obrazloženje da je i Isus šutio na sve optužbe. Odatle je vodio samo korak

da donese odluku da o drugome neće nikada govoriti u odsutnosti, bojeći se da to ne bi bilo ogovaranje. Njegovo je stajalište načelno bilo ispravno da se ne zapleče u govorkanja o drugom koja ne spadaju u okvir njegove dužnosti. No puno je teže bilo razlučiti gdje je granica dužnosti obrane drugoga. A Antić vjerojatno u potpunosti i nije bio svjestan kako postoji i dužnost na obranu i onda kad se ne radi o »službenoj« odgovornosti. Takav je stav bio i lakši nego usprotiviti se sugovorniku, posebno ako se radi o poglavaru. No, Antić zacijelo ne bi ustuknuo zbog toga što bi takav stav bio manje zahtjevan. On je sebi znao reći: »Voli više križ i trpljenje nego lak i ugodan život« i nije se strašio pred poteškoćama. U poglavarama je jednostavno gledao Božje namjesnike i onda kad su ti Božji namjesnici bili ujedno Božje šeprtlje. On donosi odluku da im nigda neće predbacivati niti kritizirati njihove odredbe, ne postavljajući pitanje može li odredba biti pogrešna i pripada li poslušnom podložniku za izvršenje pogrešnog naloga nagrada ili kazna? Antićevu kasnije zaobilaznju nekih ovako problematičnih odredaba ubrzo će u praksi pokazati da je njegova spremna i ponizno »slijepa« poslušnost ipak bila dovoljno kritična.

Uz izbjegavanje govorenja o sebi i svojim djelima i uz nadvladavanje potištenosti zbog neuspjeha ili kritika na vlastiti raču, Antić je u sebeljublje uvrstio i govorenje o rodbini napisavši u bilješke o duhovnim vježbama 26. XII. 1927.: »*Nigda govoriti o kući i rodbini.*« Kad znamo kako je Antićeva rodbina bila siromašna, odluka nam izgleda prilično čudna, jer se Antić nije mogao hvaliti ni bogatstvom ni ugledom svoje rodbine, i nije

isključeno da je uvjetovana duhovnošću Rodrigeza koji se sve do šezdesetih godina u Provinciji Presvetog Otkupitelja upotrebljavao za duhovna razmatranja, a Rodrigezovu pripravu na smrt izdao je upravo Antićev vicepostulator fra Roko Tomić.

Njegovo naglašavanje povučenosti, ili kako on rado voli reći mucanja, na prvi mah može izgledati kao vanjska duhovna vježba, kao puko mrtvenje jezika. Djelomično i jest, što se može zapaziti iz različitih razdoblja njegova života. Uz duhovne vježbe 1923. on piše: »*Mrtvi svoj jezik.*« A pišući negdje oko 1930. o mortifikaciji bjelodano potvrđuje istu misao rečenicom: »*Mukom, trpljenjem i molitvom nadoknađuj svoju nedostojnost i slabost.*« No, muka se ne sastoji samo u izbjegavanju suvišnih razgovora, kojima Antić ne prepušta nimalo vremena. Muk je za Antića puno više od same mortifikacije. To dokazuje Antićeva misao prema kojoj je »u muku tajna savršenstva«. Takav muk Antić je na jednom mjestu izrazio talijanskim izrazom nutarnje šutnje »silenzio interno«. Muk je zapravo osluškivanje. On je uvod u kontemplativni život. Upravo osluškujući, muk postaje pomoćnik u radu. Po

njemu, skupa s mrtvenjem i razmatranjem Antić je bio uvjeren da može najviše napredovati u duhovnom životu.

Kao magistar klerika Antić proširuje svoje duhovno obzorje. Čita djela sv. Terezije Avilske na kojima želi raspaliti mističnu ljubav prema Bogu i bližnjemu. Nakon što je na kapitulu u Splitu 8. prosinca 1928. ponovno potvrđen za magistra u Makarskoj, lektora teologije i diskreta, još se žarče posvećuje duhovnom čitanju i razmatranju. On tada donosi različite odluke, bez sistematskog reda, neke više puta i ponavlja. Nemoguće je provjeriti je li te odluke u potpunosti provodio u život, ali po plodovima se čini da se može odgovoriti potvrđno. Čini se dakle da su njegova razmataranja ukupno obuhvaćala puna dva sata dnevno, ne računajući dva polusatna razmatranja koja je kao magistar obavljao sa studentima. Ta su se razmatranja sastojala iz petnaestminutnog čitanja i od četrdeset i petominutnog razmišljanja. Ostalo je zabilježeno da je god. 1929. jutarnje razmatranje obavljao u vrijeme kad su studenti bili na predavanjima između 9 i 10 sati i da je razmatrao prema djelima sv. Terezije. Uz jedno slično

Profesori i studenti franjevačkog bogoslovnog učilišta u Makarskoj 1928. (Antić sjedi u prvom redu s desne strane)

popodnevno razmatranje posvećivao je još jedan puni sat duhovnom štivu.

Čini se da od tada i njegov život postaje još asketskiji. Prema pribilježenim bilješkama, ukoliko ih se u potpunosti pridržavao, a čini se da jest, ustajao je rano. Prvu misao upućuje Bogu izražavajući mu poklon i ponizujući se pred njim. Taj čin poklona i poniznosti popraća, čini se već u ovo vrijeme, ljubeći zemlju. Kad ne predvodi konvencionalnu misu, slavi da prispije na vrijeme biti na raspolaganje studentima odmah poslije konvencionalne mise. Do doručka obdržava muk. Nastoji biti s klericima na zajedničkom doručku, ali isto tako i u vrijeme odmora. Za odmor ostavlja malo vremena, a za suvišan razgovor ništa. U vrijeme kad su studenti u školi on se povlači na molitvu i razmatranje a potom pristupa službenim poslovima. Ža vrijeme ručka (a isto tako i večere) čuva se pohlepe za hranom, biranja hrane i prigovaranja, zadovoljavajući se onim što Gospodin providi. Poslije ručka ponovno šutnja. Popodne je uglavnom zaposlen s klericima i uz zajednički časoslov i razmatranje obavlja i posebno razmatranje. Nakon večere ponovno obdržava muk. Svakog utorka razmatra »o muku vječne Mudrosti pred Herodom«, a od večernje Velikog četvrtka do prvog časa na Veliku subotu održava »potpuni strogi muk na čast muka kojega je Bož(anski) učitelj održao u svojoj sv. Muci«. Mrtveći svoja sjetila on se, čini se, u to vrijeme svaku večer bičevao moleći psalam Miserere i završavao svoj dan poljupcem zemlji i molitvom.

O njegovoju magistarskoj službi gojenci su se izražavali pohvalno. No Antić je svraćao pozornost više na ono što mu nedostaje kako bi to s Božjom pomoći pokušao ispraviti. Već 1929. on započinje bilježiti svoj *Vademecum pogrešaka* koji je, čini se, svako jutro pregledavao kako bi dnevno mogao ispraviti uočene nedostatke. Prema tom *Vademecumu* smatrao je svojom odgojnog pogreškom što braću više ljubi bratskom ljubavlju nego očinskom. Mislio je na svoju familijarnost sa studentima, na popustljivost i nedostatak odlučnosti kad se radilo o studentskim

nestašlucima. Činilo mu se da nije dovoljno ni prožet svještu o uzvišenosti svoje odgojiteljske službe. Odlučio je provoditi više vremena s klericima; budno pratiti njihovo vladanje; ustrajno ih ispravljati; manje gororiti; biti izgledan u svemu: povećati odricanja i žrtve za braću te vršiti dužnosti kao i oni koliko mu zdravlje bude dopuštalо. Da bi uspio u svome pothvatu, odlučio je svaki dan pola sata razmatrati o svojoj službi i načelima odgoja. A svoja načela o kojima je razmatrao sažeо je u nekoliko točaka: 1) Savjeno vršiti pravila i biti izgledan; 2) Točno vršenje dužnosti – *fortiter in re suaviter in modo*; 3) Prema svakome biti pravedan; 4) Biti ozbiljan i blag bez familijarnosti; 5) Svagdano se pitati: kako se vrši red, obavlja šutnja i da li klerici na dani znak polaze na dužnost te kako se odnose prema redovničkim propisima?

Početkom 1930. on ponovno zapisuje u svoj *Vademecum* da se sav posvećuje i žrtvuje vodstvu povjerene mu braće primjerom, molitvom, djelom i riječju. Među nedostatke koje je kanio ispraviti tada bilježi da više puta nije kaznio pojedinog klerika kako je tražila njegova pogreška, bilo zbog dobra dotičnog ili da posluži kao opomena. Nije bio postojan kad bi video neuspjeh, poteškoće i nepovjerenje. No odmah je kao odluku nadodao: *Instantia in agendo, patientia in sufferendo!* Što je upisao, vjerojatno kasnije, i na korice svoga *Vademecuma*. Odlučuje da će šutjeti o gojencima, jer ako nešto rekne,

Makarska: o. Ante Antić među profesorima

kad se kasnije dozna, to slabo djeliće. Kao najveću odgojnu pogrešku navodi: da se ravna »po čudi temperamenta, a ne po milosti i kreposti«. I nadodaje: »*Pošto po naravi nagingjem na blagost ili bolje mek sam – mollis – više hoću da budem pod drugim nego nad drugim, zato u svemu vrlo lako popuštam.* Tako se mlađi otimaju i čine što hoće. Ispravak. Odlučivati se po milosti, po kreposti kako nalažu pravila dobra uzgoja (!) kod braće a ne kako nagingjem po naravi. O Duše Sveti - adjuva me, fortifica me, illumina me!«

Držao je da kao magistar mora budno paziti na povjerene mu klerike i treba biti »oko Božje«. Zbog toga je odlučio izjutra, poslije korske molitve, biti uvijek s njima, svakoga pogledati u lice i promotriti da li se nešto na njemu opaža. No i usprkos tvrdoj odluci ostajao je uvijek prema drugima širi, možda, nego što je htio pa je 1933. kad je posvetio čitavi klerikat Srcu Isusovu još jednom na malom papiriću zapisao: *Instantia in agendo, patientia in sufferendo!*

U osluškivanju Božjeg glasa i asketskim vježbama Antić brzo napreduje u duhovnom životu i u duhovni život uvodi svoje studente. To se napose vidi iz spisa, koji sačinjavaju neku vrstu trilogije, a koje je Antić u to vrijeme pisao ili prerađivao. Jedan od njih danas je poznat u prijepisu fra Nikole Gabrića pod naslovom *Nekoliko naputaka i duhovnih savjeta pobožnoj duši koja žeti bili žrtva ljubavi Isusove*, a zapravo predstavlja vrlo kratak putokaz duhovnog života. Kratak i jezgrovit, taj spis odaje mističnu dušu iskusnog duhovnog učitelja. Drugi je kratak spis, iz tog vremena, autograf. Uvezan je u obliku male knjižice, kao i prethodni, s tekstrom koji ukratko neodoljivo podsjeća na treću knjigu *Nasljeduj Krista*. Spis je bez naslova, počinje riječima *Bože moj i sve moje* i odaje Antićevu kontemplativnu dušu. Zamišljen je u mističnom dijalogu između nebeskog Oca i vjerne duše. O tom svjedoči ovaj ulomak:

Zagreb: Magistar generacija

»*Ima nekoliko vremena (2 godine ovo je treća), da je Isus posebno, jače, silnije na vratima moga srca želeći da Mu otvorim, Njemu samome i više nikome drugome. Ja sam se odazvao i od tada počimljе novi drugi život u mome življenuju. Isus je od tada zauzeo potpuno gospodstvo, vlast, upravu u mome srcu, duši i cijelom biću. I prije je on bio moj Otac, moj učitelj, moj Dobri Pastir i sve moje, ali od onog vremena on se jasnije, živje i većom ljubavlju, vlašću, autoritetom služi u mojoj duši. Od tog doba On pokazuje jaču svoju ljubav i svoja pravu naru mnom i traži od mene potpunu odgovornost, vjernost i poslušnost svakoj svojoj volji i naredbi.*«

Premda se čini da je Antić taj tekst pisao za svoje klerike koji su već malo uznapredovali u duhovnom životu, a prethodni mu je tekst mogao poslužiti u istu svrhu kao prvi stupanj na putu duhovnog života, tekst je pravi odraz autorova lika. I dok u drugom tekstu pobožna duša zbori sa Svevišnjim, u trećem tekstu Molba ljubavi ona mistično postaje samo jedan kucaj Kristova srca koje izgara za slavu Božju i spasenje duša.

Napredujući u duhovnom životu, Antić nije zaboravio na studentske obrazovne zadatke. On je u tome dapače duša profesorskog zbora, pa uz studij bogoslovija organizira i dodatnu nastavu jezika. Tako je početkom drugog semestra 1929./30. zamolio fra Karla Eterovića, koji je studirao u Francu-

skoj, da bi predavao francuski jezik, a fra Bozu Vucu, koji je studirao u Fribourgu, za njemački. Provincijala je molio da bi mu odobrio uzimanje nekoliko udžbenika za klerikat kako bi mogao, ukoliko se provincijal složi, organizirati školu za strane jezike po metodi Berlitz Schule. Prema njegovu prijedlogu, za kojeg ne znamo je li ga provincijal usvojio, svaki je klerik trebao izabratи jedan jezik, francuski ili njemački.

Iz Dnevnika studentskog zbora Milovan može se zapaziti da je Antić, od preuzimanja svoje magistarske službe, izbivao iz klerikata samo zbog apostolata. Ponajviše je to bilo isповједanje, bilo po okolnim župama ili isповједanje i duhovni nagовори u samostanima časnih sestara. Pribilježeno je da je zamjenjivao fra Jozu Mikulića u Baškoj Vodi kad mu je majka bila bolesna. Češće je bio u Splitu po nekoliko dana, naročito zbog duhovnih vježba ili isповједanja časnih sestara klarisa i službenica milosrđa (ancella).

Svjestan da su redovnička subraća zapazala njegovo izbivanje iz odgojnog zavoda zbog duhovnog posluživanja časnih sestara, Antić je nastojao duhovne vježbe klarisama održavati preko praznika, ili je za njih predlagao drugog svećenika, kako bi sam mogao što više vremena bili sa studentima »i uz sv.

molitvu posvetiti njihovu odgoju veću pominju i prisutnost«. A to je, čini se, donijelo i plod pa je duhovni život klerika po njegovoj prosudbi sljedeće godine bio bolji jer je i magistar bio pomnijiji. Možda je duhovnoj atmosferi pridonijela i zgoda što se u klerikatu nalazio fra Ivan Buljević koji je dugo poboljevao, a slovio je u klerikatu kao dobar student. U svom pismu provincijalu Grabiću, poslije Buljevićeve smrti Antić je napisao da je Provincija u njem imala »svetog sina«.

Katkada su Antiću u apostolatu redovnica pomagali čak i studenti, pa mu je tako fra Petar Čapkun prevodio *Konstitucije klarisa*. Čapkun je to vjerojatno radio velikodušno i spremno, no Antić je želio i da radi iz ljubavi prema Kristu. »Za ljubav propetoga Isusa, te iz poslušnosti prevađaj sve do kraja«, pisao je Čapkunu, iako se ne čini baš potpuno jasno otkud Antiću autoritet da studentu takav posao, izvan studentskih obveza, traži »iz poslušnosti«.

Antićev asketski i molitveni život nije izbjegao oku braće pa je Grabić, vjerojatno misleći na Antića, u svom okružnom pismu ustvrdio da je Provincija uvijek imala i da ima svetih i pobožnih redovnika i da mu srce zaigra kad vidi »kako mnoga naša braća dugo se i dugo mole i razmišljaju pred sveto-tajstvenim Isusom«.

[...] Uvijek nam je potrebna vjera u Gospodina, u slavno uskrsnuće, ali nam je posebno sada to potrebnije. Molimo Božansko Srce da nas ova jaka i živa vjera vazda čuva, vodi i prosvjetljuje.

Dragi nas Bog osobito sada kuša i pohađa svim ovim strahotama i nevoljama. Ne smijemo klonuti, niti se zapustiti, već se moramo ojačati pouzdanjem i ljubavlju sve primajući iz ruke Božje. I ako vidite i čujete sve to gore i teže stvari, koje silno poništju duh i srce, molim Vas ne puštajte se nikada tim crnim i slabim utiscima.

Gospodin je nad sve. On vodi i upravlja. Iz svega ovoga On će izraditi posebne duhovne koristi za svoju svetu Crkvu i za nas. Mi smo zasluzili ovu pedipsu. Od nas se traži zadovoljština, priznanje i kajanje i popravak. Da li će to naš narod učiniti - molimo se Božanskom Srcu da pobijedi Njegovo milosrde i ljubav. [...]

(AP I/34, 33)

Fra Ante Antić

Piše: Matej Kuhar

VIDJELAC I ČITALAC TUĐE SAVJESTI

Prije svega ovdje treba reći da je ta stvar moguća. Iako nije moguće vidjeti nijednu savjest naravnim sredstvima - očima. Ali Bog, koji jedini poznaje i vidi savjesti ljudske, može dati izvanrednim svojim slugama, kakav je bio o. Ante, i svoje svjetlo - i dao ga je; može mu posuditi svoje oko - i posudio mu je! I poznato je da je o. Ante tražio vidjeti sve događaje s Božjim - Isusovim okom. Tražio je na poseban način s Božjim okom vidjeti svoje klerike, penitente i svu svoju duhovnu djecu. Nipošto ih nije on želio voditi svojom mudrošću, već samo po onome što Bog traži od svakoga od njih. To je zasigurno bila najveća briga o. Ante: znati i očitovati svakome ono što Bog želi od njega. I čini se da mu je Bog izvanrednim putem dolazio u pomoć, barem u nekim problematičnim slučajevima, tj. kada bi mu trebalo upoznati savjest upravo onima koji nisu željeli da ih on upozna, duhovno vodi i da im se sam približi za njihovo duhovno dobro. Već se to naglasilo kao argument kod duhovnog vodstva njegovih klerika.

Osim slučajeva koji su spomenuti, postojali su i drugi razlozi vremena, čak jasniji i očitiji, te primjernije jamče kako je o. Ante video i čitao savjesti svojih penitenata. Predstavljamo manju seriju primjera da se spozna taj izvanredni Božji dar kod o. Ante.

Jedan klerik, naravno i student teologije, za vrijeme šetnje uronio je u seriju filozofsko-teoloških razmišljanja koja su ga intelektualno uzdizala. Gotovo da si je sam umislio da je više vlastitom spoznajom otkrio i dokučio svojim umom, nego što su dokazivali sv. Augustin, sv. Toma, pa i blaženi Duns Skot, te i toliki drugi. U svom umovanju kroz viziju univerzalne harmonije i prekrasne slike koja

spaja stvoreno i Stvoritelja, kao materiju i Duh, ovaj se klerik svojim shvaćanjem i mislima izdizao iznad svih panteističkih shema. Genijalno ili negenijalno, takvo je razmišljanje oduševljavalo mladog »mislioca« do najuzvišenijih visina pa se osjećao samo sigurnim u oblaku svojih ekstaza, jer se nije lišio one nutarnje svoje samodopadnosti koju je pratila mana duboke oholosti. Navečer je kasno znao doći do o. Ante na sv. ispovijed. Ne bi se sasvim ispovjedio, jer bi o. Antu više tražio da uživa opet u svojim filozofsko-teološkim intuicijama i domišljajima. Ali, poznavajući ga o. Ante do dna duše, nakon razglašanja upitao ga je:

- *Ništa mi ne govorиш o onome što si danas razmišljaš?*

Misleći da mu je duhovni otac ovim pitanjem želio naglasiti neku njegovu nečistu misao, odgovorio bi da se osobno ništa ne sjeća.

- *Ne, sinko moj, ja ne mislim na takvu vrstu tvojih misli. Danas u vrijeme šetnje ti si mislio na lijeve i duboke stvari.*

I nastavio je o. Ante iznoseći mu sintezu njegovih razmišljanja koje je doista penitent na šetnji imao. Čak mu je o. Ante dotaknuo i uzvišenu zaključnu misao koja je kod klerika spajala svu harmoniju stvorenja i Stvoritelja - cijelu harmoniju univerzalnosti.

- *Nije li istina da si doista uživao u ovim mislima (čitajući mu ih jasno), vjerujući i držeći ih se da si sam veći od drugih svojih kolega?*

Budući da je sve to o. Anti priznao i da je imao osjećaje uživanja i ponosa u samom sebi, i to s dozom oholosti i umišljenosti, dodoao mu je o. Ante:

- Budi, sinko, oprezan na oholost! Zahvali Bogu na darovima inteligencije i iskoristi sve Božje darove za svoje duhovno dobro i dobro bližnjih!

Drugi fra Antin klerik je bio onaj koji se od gimnazije jako oduševio za književnost. Čitao je bez kraja. U novicijatu je obećao ocu meštru da će se boriti protiv svoje strastvene težnje, tj. da će se potpuno odreći nepotrebnog čitanja koja ne koriste duhovnom životu. Kroz tri godine je doslovno održao obećanje, a zatim je, na pola studija bogoslovije započeo žešće nego prije, gotovo je želio nadoknaditi sve prošlo izgubljeno vrijeme. Ipak, i za njega je došlo ozbiljno vrijeme razmišljanja: nije li pretjerivao? Nisu li tolike romantične scene iz knjiga, a posebno romana koje je gusjenički tamanio, ozbiljno stavile u pitanje i opasnost čak i njegovo svećeničko zvanje? Jedan ga je glas u duši neprestano upozoravao: pusti to, tu za tebe postoji velika opasnost za tvoje zvanje. Drugi mu je i danju i noću šaptao: tvoje su - doista - namjere dobre, jer ti tražiš umjetničku vrijednost djela koje čitaš, pa zato ti tvoje

čitanje neće previše naškoditi. Ta unutarnja borba kod mladog klerika bila je postojana i čvrsta, pa mu bijaše teško poći tražiti savjet kod o. Ante, jer je mislio da će mu on sigurno staviti na leđa još veću žrtvu, a to će biti da napusti čitanje književnih djela. Za vrijeme duže šetnje fra Ante je na razgovor pozvao mladića - klerika i odmah mu opisao cijelovito njegovo duševno stanje, kada mu je na njegovo veliko čuđenje potvrdio književnu strastvenost, čak mu i priznao da su mu neka čitanja protekla s pravom intencijom i da mu zato duhovno nisu teže naškodila, te da bi solidna književna kultura mogla koristiti u sutrašnjici. Dozvolio mu je da i dalje čita, ali s potrebnim i velikim oprezom, mudrošću i s pravom i čistom nakanom a da ne bi sam vjerovao i držao do svoje neranjivosti.

Jedan redovnik - svećenik ovako piše: - O. Ante mi je otvoreno i s najvećom točnošću stavio pred oči i očitovao svu moju nutrinu, moj duhovni život - stanje moje duše. Upitao sam ga nakon toga:

- Kako vi, oče Ante, i po čemu to sve znadete o meni?

Odgovorio mi je doslovno ovo: - *Gospodin mi je to očitovao, on mi je to objavio i kazao!*

I dalje je izlagao u pismu: - *Duboko sam uvjeren da je o. Ante poznavao svaki pokret moje duše, svaki moj čin, posebno sam se uvjeroio u čudo kada me je podsjetio na jedan dijalog s mojim poglavicom, a on o tom razgovoru nije mogao biti ni od koga ni najmanje informiran, i kada sam se 1964., zbog studija nalazio u inozemstvu on mi je pisao jedno pismo u kojem je s potpunom uvjerenosću i sigurnošću opisao cijelo moje duševno stanje. To je mogao samo po nadahnuću Duha Svetoga. Isto tako u drugoj prilici točno mi je opisao karakter mojih roditelja koji su mi umrli prije 20 godina.*

Brojna su svjedočanstva o fra Antinu viđenju i čitanju ljudske savjesti. Ispovijedači se kod o. Ante, neki drugi svećenik koji mu je nabrojio sve svoje nedostatke završio

je riječima: - Eto, ništa drugo, duhovni oče, ja više ne znam!

- *Pažljivo sinko, ima još jedan teški tvoj nedostatak: ogovarao si svoga bližnjega.*

- Ne, oče, nikoga nisam ogovarao.

- *Da, sinko, ogovarao si, ogovarao si!*

- Ne, oče, nisam to učinio! Penitent je primivši odrješenje otiašao bez drugih upornih zahtjeva. Kada se udaljio, možda samo pedesetak metara, misleći i razmišljajući o upozorenju »*ogovarao si*«, sjetio se je jedne već davno zaboravljene prilike u kojoj je zaista govorio o svome bližnjemu s malo ljubavi.

Isti je zabilježio posvjedočivši: - *Iako sam se ove mane ogovaranja ozbiljno čuvao, ipak sam je učinio. Budući da sam na brzinu došao na prošlu isповijed i nisam se čak ni sjetio svih nedostataka, pa ni ispojednikova upozorenja, o. Antić je imao pravo.*

Tako je završio svoje poglede iskreni penitent Časnog sluge Božjega, učen, vrijeđan i primjeran svećenik.

Za istaći je ovdje onaj slučaj poznatog pastoralca iz Dalmacije. Evo ga:

- Oče Ante, želio bih učiniti opću ispovijed!

- *Već si je učinio prije 15 godina. Dobro si je, sinko, onda učinio. Ne treba je više ponavljati - odgovorio mu je o. Ante.*

Kad se o ocu Anti proširio glas, a njegov nagovor grupi sjemeništaraca u Sinju nije sadržavao ništa osobito i izvanredno, opisuje sjemeništarac: - Bili smo svi pažljivi dok nam je govorio, iako nam je govorio kao i svi ostali: - *Budite pobožni, slušajte poglavare, marljivo učite, i ništa drugo.* Bili smo - dakako - svi zasićeni ovih stvari i upozorenja, ali ipak neopisivo i posebno pažljivi, nakon čega je za sve nas počelo čuđenje. O. Ante je odjednom stao trljati svoje ruke i brzim pokretima prolaziti ispred onih koji su mu bili bliže te im počeo jednom po jednom govoriti kratkim i jasnim riječima: - *Ti se uvijek ne ispričavaj, ti ne čitaj gluposti, ti se ne rugaj, a ti se ne čini da si važan.* Pogadao

je svakoga baš u Ahilovu petu. Svi smo se pitali i mislili kako je o. Anti netko mogao ukazati slabosti nas sjemeništaraca, kao da nas je gledao i čitao u srcu. Smijali su se oni drugi sjemeništarci, ali su sa nekim strahom iščekivali da im se o. Ante ne približi bojeći se da ne iznese i njihove greške, mane i slabosti.

Bilo bi svakome pravih razloga da se istinski i iskreno zacrveni i postidi.

Jedan redovnički svećenik bijaše u pravom iskušenju za svoj poziv. Bavio se mišlju da napusti Red, a o tome nije htio ni s kim razgovarati. Čak je svoje stvari pripremio za odlazak, a da o tome nije nitko znao. No iste večeri kada se odlučio otici, vraćajući se iz grada, susreo je na hodniku o. Antu koji ga je odmah pozvao u svoju sobu. Slijedio je dugi razgovor u kojem je o. Ante očitovao da je poznavao sve njegove kušnje, njegove sumnje i njegove odluke.

Naravno, kad mu je o. Ante sve objasnio i ukazao da se radi o veoma teškoj prijevari, i to od napasnika koji je tražio njegovu propast, redovnik je poslušao savjete o. Ante. Ostao je u Redu zadovoljan i provodio primjeran redovnički i svećenički život u velikom apostolatu.

Jedna grupa sjemeništaraca obilazila je kriptu Gospe Lurdske, a bijahu oni franjevački sjemeništarci koje o. Ante nije nikada prije toga susreo ni vidio niti poznavao. Radosni susret obilovao je njihovim iskrenim pozdravima, osmijesima i željama da bi im o. Ante svakom posebno uputio po koju riječ. U toj prigodi, posebno je zastao pred jednim i rekao mu: - *Ti moraš biti iskren svojim poglavarama.* Ovaj se sjemeništarac - bilo je svima poznato - još od samog početka pretvarao pred svojim poglavarama. Želio je samo završiti školu na trošak fratara, a zatim otici u svijet drugim putem. No, to nitko nije znao osim njega i jednog njegova rodaka kome je kazao svoju nakanu: završiti gimnaziju i ostaviti franjevce, čak i Crkvu pa i vjeru.

Potom se taj sjemeništarac požalio ocu rektoru da su ga kolege oklevetale pred ocem

Antićem iznijevši mu sve o njemu. No, na rektorovo reagiranje, kolege su mu jednoglasno i uvjerljivo odgovorili: - Časna riječ, nitko ni jedne riječi nije izustio o tebi. Naravno, nakon mature je ovaj pretvarač otišao preko praga klerikata da se više nikad nije vratio, pa ni video u sjemeništu - samostanu.

Jednoj drugoj grupi klerika u Samoboru, a tu bijahu klerici bratske provincije sv. Ćirila i Metoda, pristupio je i k njima o. Ante poslije jednoga svoga predavanja, te im je otvoreno i jasno iznio ovako: - *Ti si ohol zbog svoje fizičke ljepote, ti si previše strašljiv i bojiš se da ti se netko protivi, a ti se*

bojiš pokore koja ti je veoma potrebna. Ti si umišljen i vjeruješ da znaš mnogo, a ništa ne znaš od svega onoga što ti služi za spasenje. Ti ne obuzdavaš svoju fantaziju. Ti jedeš previše, a ti imaš previše dug jezik!

Doista je lako izreći slične stvari. Ali reći ih u pravo vrijeme s najvećom točnošću i uz punu istinu onomu koga se vidi prvi put, kako je to moguće? Samo je o. Ante to mogao iskreno, s ljubavlju i istinski pogoditi, a da se na njegove primjedbe nije nikto uvrijedio. Da li to bijaše moguće i drugim odgojiteljima, pitali su se između sebe klerici u Samoboru.

Dobri Bog, koji jedini želi posvećenje naše duše i zato su sva Njegova djela poslije proslavljenja Njegova svetog imena, nek Te napuni jakošću Duha Svetoga, da budeš jak, postojan u Njegovoј službi.

Gospodin Ti je dao, da si mogao kazati svoje duhovno stanje i to je jedna milost, na koju Mu imamo zahvaljivati. Ti kažeš da na sebi ne vidiš ništa dobro, zdravo - pravi gubavac. Zahvali Bogu, da se tako bolje i jasnije upoznavaš i da Te taj pogled odmah skreće, zove i probudiće svetu poniznost.

Mir, pouzdanje, poniznost i pogled na Gospodina i Njegovo milosrđe znak su da je to spoznavanje plod, učinak milosti. Poznavanje sebe prvi je korak u duhovnom napretku i životu. Kako se oteti, odakle početi? Milost Te jedino može oteti manama i pogrješkama, ali se traži i naše sudjelovanje, odgovaranje.

Odakle započeti? Priznati se nevrijednim darova Božjih, svoju nemoć, bolest i nevrijednost. Priznavanje naših grijeha i naše grješnosti, sili nas da molimo i pouzdavamo se u Onoga, koji je nosio sve naše grijehu i za nas umro. On je lječnik i samo milosrđe. Grijesi nas od Njega rastavljuju i Njega vrijedaju, zato ih duša mrzi, prezire, kaje se i boli za njih. Dakle, početak i temelj odakle počimaš jest: poniznost, bol, kajanje za grijehu i poznavanje sebe. Oni pozivi i ukori jesu znakovi ljubavi i dobrote Božje prema Tebi. Reci često Isusu: »O, dobroto i milosrđe, ne praštaj mi ništa, niti mi dopuštaj da išta činim što se Tebi ne dopada!«

Dao Bog, da Te vazda takve opomene i poticaji prate i bodre na duhovnom putu. Ako Ti se čini duhovni život pun zapletaja i tegoba, a Ti promisli da je to najuzvišeniji, najveći, najljepši život, da je sve dragocjeno i veliko spojeno s poteškoćama i žrtvama. Promisli na svrhu i vječni mir, kamo ćeš nastaviti svoj duhovni život. Tim je putem veš prošao sam Sin Božji i posvetio je svaki trn i muku svojom ljubavlju i presvetom Krvi. Taj je Put posvetila majka nebeska i svi Sveti i Svetice. Čega bi plašio ili oklijevao? Nisi sam na tom svetom putu. Njime hodi i sada Tvoja majka, sveta Crkva i svi odabrani njezini sinovi.

(AP I/11,5)

Fra Ante Antic

PREPOZNAVATELJ KRISTOVA LIKA U BRAĆI

Jedna od najizrazitijih Antićevih vrlina bila je bez sumnje gledanje Krista u bližnjemu. Tu je vrlinu nastojao usaditi i svojim gojencima držeći da je čovjek Bogu drag upravo toliko koliko nastoji opsluživati njegovu zapovijed ljubavi. Pozivajući se očito na evanđelje, upozoravao je svoje duhovne sinove i kćeri da će biti suđeni po tome koliko budu iskazivali ljubavi prema bližnjemu. A ljubav se pokazuje djelima po primjeru Učitelja, naročito djelima milosrđa. Po primjeru Učitelja Crkva je uvijek smatrala karitativnu djelatnost jednom od oznaka kršćanstava. Tim su se oduvijek isticali i redovnici, a Antić je tokom života stekao uvjerenje da su sveta Majka Crkva i svi redovi »utočišta svake nevolje, bijede i pomagači siromašnih i potrebnih« (AP I/4, 29 i AP I/21, 73).

U skladu s takvim uvjerenjem sam je nastojao pomagati potrebnima i na to je poticao druge, znajući da i sam može biti dobročinitelj jedino kao posrednik tuđe dobrote jer nikakvim vlastitim sredstvima nije raspolagao. »*Ljubi siromahe i uvijek im podaj barem nešto*«, pisao je 1941. fra Nikoli Gabriću (*Pisma svećeniku I* [30/67] 111). Od provincijala Nole očekivao je nešto i za siromahe. Zbog dobrotvornosti se više puta obraćao molbama svojim bivšim studentima koje je Providnost i vihor rata rasturio svijetom. Časne sestre molio je za iskaze dobrote prema njihovim mogućnostima, uglavnom za instrukcije siromašnim studenticama ili za pružanje prenočišta osobama na putovanju ili stručnom usavršavanju. No, nije se zaustavljao na materijalnoj pomoći. Preko zemaljskog želio je stići nebeskom (*per terrestria ad coelestia*) pa je svećenike molio

za održavanje duhovnih vježba redovnicama i za prijevode duhovnih tekstova.

Antićeva karitativna skrb počinje od njegovih mладенаčkih dana. Prije svega njegov zagovor je trebao njegovoj vlastitoj obitelji koja je osiromašila, a kasnije naročito sestri koja je oboljela. Podrška a i materijalna pomoć trebala je i njegovim bivšim gojencima koji su se kao mladi svećenici raspršili po siromašnim i zapuštenim župama Dalmatinske zagore, u kojima je ponegdje nedostajalo i najobičnije crkveno ruho, koje svećenici zbog siromaštva nisu uspijevali nabaviti. Vjernici su im malo mogli pomoći jer su bili toliko siromašni da roditelji nisu uspijevali kupiti djeci ni katekizme. Zbog toga su se na takvim župama neki svećenici pokatkad osjećali osamljeni i zapušteni kao u pustinji. Antić je takvim siromašnim svećenicima često slao različite tekstove za poučavanje djece u ministriranju, tekstove za recitale ili različite knjige i molitvenike. Moljakao je za njih na različite strane nastojeći ih obradovati u njihovoj osamljenosti i zapuštenosti, a kad koji put, nakon opetovanih pokušaja, ne bi uspio, upućivao im je dirljive riječi o pouzdanju u Boga.

U vrijeme rata proširio je svoju karitativnu djelatnost i izvan svoje redovničke zajednice. Kad je u Splitu bombardiran nadbiskupski dvor, Antić nekoliko puta šalje pakete živežnih namirnica biskupu Bonefačiću. Don Nedjeljku Subotiću više puta šalje različite hrane. Nikica Petrov, sestra uglednog fra Stanka Petrova, učiteljica u Sinju, iako je imala brata, opet se, kad su joj stano davci dali otkaz, potužila Antiću koji ju je uputio na fra Ivana Glibotića da joj pomogne

Makarska: Magistar, zadatak velik kao Biokovo

osigurati stan. Više puta obraćala su mu se i subraća franjevci da im providi ovu ili onu potrepštinu, ali su mu oni za usluge, čini se, i uzvraćali protuuslugama. No Antić primljeno nije zadržavao za se, dijelio ga je potrebnima, a sam je toliko obazrivo živio prema zavjetovanom siromaštvu da je čak pazio da mu ni pismo ne prijeđe određenu težinu.

Nakon preseljenja u Zagreb Antić se zauzimao za siromašne obitelji i pojedince i nabavljao im lijekove i knjige, kišne kabalice, kapute, čarape, džempere i ostale potrepštine. Pomagao im je doći do liječnika. U Zagrebu se, kao traženi ispovjednik i duhovnik, upoznao s časnim sestrama u više samostana. Mnoge su od njih živjele teško i oskudno, a naročito se to može reći, čini se, za časne sestre klarise i sestre Naše Gospe, pa se Antić za njih posebno zauzimao.

Dvije sestre klarise došle su, naime, 1944. u vrijeme žestokog rata i neimaštine, iz Splita u Zagreb gdje im je Hrvatska franjevačka provincija sv. Ćirila i Metoda ustupila u Samoboru dva krila samostana u kojemu su sestre godinu dana kasnije osnovale svoju zajednicu. Na preuređenju samostana radio je, vjerojatno na Antićevu preporuku, njegov redovnički subrat fra Bernardo Buljević, a Antić je za klarise tražio tkanicu za habite i velove i opremu za kapelu, uz obećanje da će se one moliti i žrtvovati za dobročinitelje. Zagovor vjerojatno nije bio uzaludan. Iz

sačuvanih spisa poznato je da je iz Rima dobio relikvije sv. Franje i sv. Klare.

Sestrama Naše Gospe koje su također živjele siromašno, možda siromašnije od svih drugih redovničkih zajednica u Zagrebu, jer nijedna sestra nije bila službeno zaposlena na radnom mjestu od kojeg bi dobivala plaću, Antić je posebno nastojao pribaviti najnužnija sredstva za život. Treba im pomoći, ako se može, pisao je fra Anti Jadrijeviću kojemu su sestre pretipkavale neke tekstove. Poštanske karte s božićnim slikovnim prikazima, koje su sestre izrađivale da bi se mogle životno održavati u tom teškom vremenu, nudio je svome gvardijanu i provincijalu za odgojne zavode, te franjevcima u Sarajevu. Za sestre je tražio i pomoći iz inozemstva odakle je uspio dobiti više od deset paketa hrane. Istoj je zajednici, za novac što mu ga je dao provincijal i gvardijan, i sam dao nabaviti hranu, prekrivajući vjerovatno pravi razlog, sestarsko siromaštvo, uslugama što su mu ih sestre činile u prevođenju i pretipkavanju. A bio je posrednik i tuđih poklona. Uz pomoći u odjeći i živežnim namirnicama nastojao je osobama priskrbiti i nešto što će ih duhovno uzdizati, kao relikvije, sličice i medaljice. Naročito se brinuo za zajednice časnih sestara, o čemu će još biti govora.

Subraći svećenicima i katoličkim intelektualcima posredovao je u nabavljanju duhovne literature iz inozemstva, odakle je knjige bilo vrlo teško dobiti. Katolici kojima je trebalo stručno usavršavanje, a nisu se mogli nadati pomoći od komunističkih državnih ustanova, također su se više puta obraćali Antiću da bi im on pripomogao svojim vezama koje je imao sa svojim bivšim učenicima, posebno u Rimu na čelu s fra Karлом Balićem i u Münchenu s fra Dominikom Šušnjarom. Antićevu zauzimanje uglavnom nije ostajalo bez učinkovitosti. Brinući se za siromašne, Antić nije zaboravljao ni svoju siromašnu rodbinu i svojtu, pa su provincijali Cikojević i Grabić povremeno pomagali Antićevoj majci. Naročito se Antić brinuo za sestruru Ivu koja je ostala neudana i oboljela te brata Lovru. Iz jednog pisma je vidljivo da je

za njih posebno nalazio razumijevanje kod provincijala Grabića. Zauzimao se za Boženu Živković, zaručnicu svoga sinovca Drage, kako bi joj olakšao stjecanje osnova talijanskog i njemačkog jezika. Nećakinji Anki preko provincijala Hrvatske franjevačke provincije sv. Ćirila i Metoda fra Karla Kajića pribavio je stroj za šivanje, koji su preko fra Milana Mikulića isplatili dobročinitelji iz Sjedinjenih Američkih Država. Drugu nećakinju [Mariju], kad je skupljala podatke za diplomski ispit, preporučivao je, kroz 2-3 dana, za stan i hranu franjevcima na Dobromu u Splitu.

Treba ipak upozoriti da je Antić bio vrlo osjetljiv kad se radilo o rukovanju materijalnim dobrima, pa čak i onima s kojima je drugima pomagao, pa je tražio od poglavara dopuštenje da smije pitati od onih koji su imali kako bi pomogao siromašnima.

Vrijedno je upozoriti i na Antićeve izražaje ljubavi prema bolesnim osobama. Imajući na umu Kristovu izjavu »*bio sam bolestan*«, Antić im je nastojao naći pomoć među onima koji ga pohađaju. Doduše, osim već navedenih svjedočanstava o pohađanju i skrbi za bolesnu redovničku subraću, nema puno svjedočanstava koja bi govorila o Antićevu obilasku bolesnika po njihovim kuća-

ma. Ipak se sačuvalo nekoliko pisama koja odaju njegovu skrb za osobe koje su trpjeli i patile. Za njih je Antić više puta tražio pomoć za nabavu lijekova. A osjećaji kojima je molio dobročinitelje katkada su upravo dirljivi. Često se obraćao za pomoć fra Dominiku Šusnjari u Münchenu.

Bolesnike je hrabrio da ne klonu duhom. Umirućim osobama, u njihovim posljednjim trenucima ovozemaljskog života, pristupao je uvjeren da im je u tim trenucima u pohodu sam Gospodin. Kao što je dok je bio magistar pokazivao razumijevanje i pažnju prema bolesnim klericima, tako je i kasnije rado duhovno dvorio braću, pa i na smrtnom času i pozivao subraću da mole za pokojne. Tako je eksprovincijalu Kostantinu Krelji u zadnjim trenucima njegova zemaljskog života nudio da uzme malo mlijeka što je bolesnik odbio *rjećima* »da ne treba jer će on sutra u sjaju sunca poći gore na nebo« (Arhiv Franjevačke provincije Presvetog Otkupitelja Split, *Spisi provincijala*, [129] br. 777/1930.) Kad se nije moglo ustanoviti jesu li franjevci ubijeni u vrijeme rata i neposredno nakon njega, s kojima su nastradale i župne knjige, ispunili svoje misne obvezе, poticao je provincijala da bi od Svetе Stolice za moguće neizgovorene mise isposlovao sanaciju.

[...] Ljubav Božja neka Te u svemu oduševljava! [...] Iskreno Ti kažem, nemam ništa reći o Tvojoj službi, o Tvom uspjehu nego samo ovo: Ti što možeš, što znaš sve radiš, sve poduzimaš, sve daješ od sebe i zato će Ti Gospodin platiti i nemam ništa ni reći ni prigovoriti.

Gledajući život uopće redovnika - svećenika, evo Ti nekih mojih opaska i prijedloga za novake. Kad nađeš zgodnim, Ti ih uvaži i okoristi se. što ne odgovara odbaci i mirno dalje radi svoj posao kao i dosada. [...]

Najveći rad na sebi, na duhovnom životu, napretku sastoji se u čuvanju od grijeha. grijeh ne smiješ učiniti, jer je najveće zlo i Božje i naše. Drugo: vrši dužnosti iz ljubavi i onaj trud, borba, svladavanje u vršenju dnevnih dužnosti, to je put čišćenja, koji moramo proći, da se dovinemo, steknemo krepost, sličnost s isusom i jedinstvo s voljom Božjom, s Bogom. [...]

Svaki novak mora u novicijatu doživjeti svoje obraćenje, svoj Damask poput sv. Pavla. Mora se promiejniti pa barem to bilo minimum, ali mora težiti i za većim.
(AP I/6, 1)

Fran Ante Antić

NAŠA SOLIDARNOST PO UZORU NA ČASNOGA SLUGU BOŽJEGA OCA ANTIĆA

Franjevački red manje braće veliko je bratstvo. Franjevačke kuće manja su bratstva u kojima je manji brat pozvan i poslan živjeti u bratskom zajedništvu i biti u živoj povezanosti s braćom svoga Reda. svoje Provincije i kuće u kojoj brat stanuje. [...]

Upitajmo se kako ćemo mi kao franjevci »dati savršenu slavu Bogu«, ako u naše vrijeme ne shvatimo znakove vremena među kojima je i solidarnost, posebno solidarnost s onima koji su potrebni naše pomoći. Koliko dajemo od života, imanja i znanja za druge i potrebnije, osobito u svojoj Provinciji ili franjevačkoj kući, mjerilo je naše današnje solidarnosti. [...]

U našoj Provinciji imali smo, hvala dragom Bogu, a nadamo se da i još uvijek imamo, uzornih ljudi solidarnosti. Uzmimo za primjer naslijedovanja našega brata slugu Božjeg fra Antu Antića, koji je živio, djelovao i umro na glasu svetosti upravo u našoj Provinciji. Njegova cijelokupna duhovnost bila je usmjerena na život s drugima i za druge. Fra Ante je bio istinski solidaran.

On se nije opterećivao pitanjima tko je onaj koji traži pomoći, zašto, kako ili čijom se krivnjom nalazi u potrebi. Njegov je odgovor djelatna skrb: čovjeku treba pomoći!

Naš brat sluga Božji fra Ante Antić posebno se isticao svojim nesebičnim i samozatajnim radom, osobito očitovanom kroz solidarnost s laicima. Zauzimao se za ljude prema njihovim potrebama. Svima je sve: znanstvenicima pronalazi knjige, bole-

snima lijekove, gladnima hranu, golima odjeću, umornima od života savjet, đacima i studentima pomoći u dopunskoj izobrazbi, stanovanje, pomoći za prehranu, itd.

Svjestan kako mu je prvotno zvanje i poslanje da bude franjevac - svećenik, one koje mu Providnost stavlja na put krijeći svetim sakramentima euharistije i ispovijedi. Razumije svoje bližnje.

Fra Ante Antić potrebnima iz svoje Provincije, ali i drugima, daruje cijeloga sebe. Izgara od pomaganja potrebnima, na duhovnom i tjelesnom planu. Kod njega su djela milosrđa uistinu »djela« djelotvornog. Za nj je napisano da je tješitelj čudotvorni. Stoga smo pozvani promicati *kauzu* našeg brata, biti ponosni na njega, ali i nasljeđovati njegov svijetli lik, kojega je Providnost darovala našoj provincijskoj zajednici. On nam može biti primjer i zagovornik u našoj djelatnoj solidarnosti na pragu trećeg tisućljeća.

Ključ i mjerilo našeg obraćenja i prihvatanja Božje volje svakako može biti i naša solidarnost, kako prema onima koji su povjereni našoj redovničkoj i svećeničkoj skrbi, tako i prema braći u samostanima i na župama s kojima dijelimo radost i nadu, žalost i tjeskobu (usp. GS 1) svagdanjeg života. [...]

Neka vas Gospodin blagoslovi i neka vas čuva!

Fra Jure Brkan, provincijal, *Pisma fratrima*, Split 2002., 20-25 [Uvodnik, *Vjesnik Provincije*, br. 1/1998.]

HODOČAŠĆE IZ ŠIBENIKA

U subotu 23. svibnja skupina od 42 ženske osobe, predvođene gospođom Živanom Polimac, na povratku s hodočašća u Mariju Bistrigu, hodočastila je u popodnevnim satima u crkvu Majke Božje Lurdske - na grob i u sobu časnog sluge Božjega oca fra Ante Antića. Hodočasnice su bile iz različitih šibenskih župa, a podrijetlom iz Šibenika, Vodica, Bilica, Danila-Slivna, Zatona, Rupa, Trbounja, kao i nekih drugih župa.

U svetištu MBL dočekao ih je vicepostulator Antićeve kauze fra Josip Šimić koji im je protumačio život Časnoga sluge Božjega i tijek postupka za njegovo proglašenje blaženim. Na grobu oca Antića izmolili su zavjetnu molitvu za njegovo što skorije proglašenje blaženim i za milosti po njegovu zagovoru. Tu im se pridružio i o. gvardijan

fra Mate Matić koji je pozdravio hodočasnice. Iz Crkve su pošli u sobicu Časnoga sluge Božjega, gdje im je o. vicepostulator protumačio život oca fra Ante u zadnjim godinama svojega života.

HODOČAŠĆE VJEROUČENIKA IZ ŽUPE SV. MATEJA, ZAGREB-DUGAVE

U subotu 30. svibnja 2015. u 10 sati molitvena skupina djece vjeroučenika - *Viktorovići* iz župe sv. Mateja, predvođeni svojom vjeroučiteljicom gospođom Idom Blažević i nekoliko odraslih osoba (mama), hodočastili su Časnog slugi Božjem ocu fra Anti Antiću u crkvu Majke Božje Lurdske, na njegov grob i u njegovu redovničku sobicu. U odsutnosti oca vicepostulatora fra Josipa Šimića, u svetištu ih je dočekao o. gvardijan fra Mate Matić i upoznao ih sa svetištem, župom, samostanom, franjevačkim pozivom i posebno s osobom, duhovnim likom, odgojiteljskim, isповjedničkim i savjetničkim djelovanjem Časnoga sluge Božjega. Protumačio im je kako mnogi dolaze na grob Časnog sluge Božjega, mole njegov zagovor i nakon nekog vremena izvještavaju u uslišenju njihovih

molitava. Opisao im je i stanje njegove *kauze* - tj. *Postupka za njegovo proglašenje blaženim*.

U ime vjeroučenika vjeroučiteljica gospođa Ida kratko je zapisala:

»Dragi oče Ante Antiću, molimo te, zagonvaraj nas kod Isusa! Hvala ti za sve uslišane molitve!

Vjeroučiteljica Ida Blažević

Nakon toga slijede potpisi vjeroučenika i pratnje: Luka, Katarina, Anton, Jana, Dejan, Lea, Lana, Dora, Noa, Eva, Franka, Paula, Ana, Helena, Damjan - Danijela i Rajka.

Vjeroučiteljica gospođa Ida Blažević napisala je sljedeći e-mail:

Poštovani pater Šimić,

ovi maleni molitelji su vrlo ozbiljno shvatili zadatak da idu na grob našeg dobrog oca Ante Antića. Tako je Leon ispisao čitavu stranicu s imenima onih za koje želi moliti. Prijatelji iz njegovog razreda tražili su da on kao predstavnik Viktorovaca moli za njihove roditelje, bake i djedove, braću i sestre. Tako smo taj popis ponijeli na grob i zamolili dobrog oca da sva ta imena preda Isusu. I sada mu od sveg srca zahvaljujemo za zagovor i sigurni smo da nas čuje jer su naše molitve uslišane: otac djevojčice Rune već nakon četiri dana dobiva ponudu za posao.

Karlovo bolesnog devedesetogodišnjeg djeđa Isus rješava bolova tako što ga uzima k sebi istoga dana naše molitve, Luka i Franka se upisuju u glazbenu školu iako je konkurenčija bila velika, neke se djevojke upisuju u srednju školu. I to sve po zagovoru našeg dobrog oca Ante Antića. A vama hvala na gostoprimstvu i puno pozdrava.

Vjeroučiteljica Ida Blažević.

HODOČAŠĆE ISUSOVAČKIH BOGOSLOVA ČASNOM SLUZI BOŽJEM OCU ANTIĆU

Pet isusovačkih bogoslova, predvođeni svojim odgojiteljima patrima Daliborom Renićem i Danijelom Koracom, hodočastili su 29. rujna 2015. u sobicu časnog sluge Božjega oca fra Ante Antića i na njegov grob. Primio ih je o. vicepostulator fra Josip Šimić, koji ih je upoznao sa životom i djelovanjem Časnog sluge Božjega, koji se istaknuo kao odgojitelj bogoslova, uspješan duhovni vođa i neumorni isповједnik običnog radničkog svijeta, intelektualaca, svećenika, redovnika, redovnica i nekih biskupa. Istaknuo se i kao karitativni radnik koji je pomagao siromašne radničke obitelji s brojnom djecom, siromašne studente i studentice i mnoge druge potrebnike. Budući da je i sam kao redovnik živo siromašno, pomagao je preko onih koji su dolazili k njemu na sakrament izmirenja s Bogom ili koje je duhovno vodio, a koji su živjeli dobro, poput liječnika, odvjetnika i župnika iz dobrostojećih župa.

O. vicepostulator je istaknuo i povezanost isusovca s Časnim slugom Božnjim, posebno profesora dr. sc. p. Ivana Kozelja, dr. sc. p. Rudolfa Brajčića i dr. sc. p. Ante Katalinića, koji je napisao i jedan od prvih životopisa Časnog sluge Božjega *Dobri otac Antić. Treptaji srca među tvornicama*, Split 1967.

Spomenuti patri, posebno p. I. Kozelj, bili su i među prvim širiteljima glasa svetosti o. fra Ante Antića. Patri R. Brajčić i A. Katalinić bili su i svjedoci u kauzi na Nadbiskupskom duhovnom stolu u Zagrebu.

U spomen knjizi zapisli su sljedeće:

»Gospodine, Oče Svetogući;

Hvala ti za divni primjer i uzor svećeništva i redovništva u životu s. B. oca Ante Antića. Molimo, uzdigni ga na čast oltara, za uzor cijeloj crkvi.

Oče Ante, moli za nas, za buduće dobre i svete svećenike po Srcu Isusovom.

Isusovački skolastici i odgojitelji«

p. Dalibor Renić, SJ, p. Danijel Koraca, SJ, Tomislav Vujeva, Luka Ilić, Petar Klarić, Ivan Junušić, Marko Petričević

HODOČAŠĆE IZ ŽUPE SV. FRANJE ASIŠKOG IZ BETINE NA MURTERU

U subotu 17. listopada 2015. godine 47 župljana župe sv. Franje Asiškog iz Betine na otoku Murteru, predvođeni gospodom Vilmom Magazin, hodočastili su blaženom Alojziju Stepincu u Krašić, Majci Božjoj Lurdskoj i časnom sluzi Božjem fra Anti Antiću u Zagrebu. Većina hodočasnika članovi su Bratovštine Gospe Lurdske, koja u župi Betini broji preko 90 članova.

Na dolasku u svetište Majke Božje Lurdske dočekao ih je o. gvardijan fra Mate Matić, pozdravio ih i uveo u crkvu i potom ih predao fra Josipu Šimiću, vicepostulatoru postupka za proglašenje blaženim časnog služe Božjega o. fra Ante Antića. Fra Josip im je protumačio povijest samostana, župe i crkve od utemeljenja pa do danas, kao i život i djelova-

nje časnog Sluge Božjega, posebno njegovo isповједničko djelovanje i vođenje duša u Zagrebu. Isto tako protumačio im je i tijek postupka za proglašenje blaženim. Nakon tumačenja i molitve za proglašenje blaženim časnog Sluge Božjega fra Josip ih je poveo na njegov grob, gdje im je iznio još neke pojednostnosti i gdje su se zajednički fotografirali.

Iz crkve su pošli u kapelu Majke Božje Lurdske, gdje je fra Josip s njima slavio euharistijsko slavlje i protumačio im da hodočastiti znači izići iz svakodnevnog života kako bismo dotaknuli ono sveto, tj. božansko i napuniti se duhovnom snagom za daljnji život. Nakon fotografiranja u kapeli razgledali su sobicu časnog Sluge Božjega i potom nastavili svoje putovanje.

Antićev četvrtak - 1. listopada 2015.

PROPOVIJED

1. čit. (Neh 8, -4a. 5-6. 7b-12)

Ot. ps. (19/18, 8-11)

Ev (Lk 10, 1-12)

Nakon povratka naroda iz progonstva u Babilonu, početni dio Biblije poznat kao Mojsijev zakon (thora - Petoknjižje) otkriven, nakon što se dugo smatralo da je izgubljen. Književnik i svećenik Ezra, kao pobožan čovjek, pozvao je narod i protumačio im Mojsijev zakon. Bio je presretan što može još jednom svojem narodu proglašiti istinsku riječ Božju. Narod je slušao i primao riječ Božju u zanosu.

I mi svaki dan na euharistijskom slavlju slušamo riječ Božju. Kroz jedan dio crkvene godine prvo čitanje je upravo iz gore spomenutih knjiga koje govore o pronađenim Mojsijevim knjigama za koje se u babilonskom progonstvu i neposredno nakon njega držalo da su izgubljene. No, mi imamo i velik privilegij svakodnevno na euharistiji slušati, ne samo čitanja iz SZ, već također i iz NZ, posebno evanđelja. Uvijek trebamo imati pred očima da se radi o spisima koje je Bog nadahnuo.

Na neki način i današnji svećenici nalikuju Ezri. Svećenici ne samo da naviještaju

rijec Božju, oni je i tumače. Laici čitači pak čitaju svakodnevno prvo čitanje, a nedjeljom i svetkovinom i drugo čitanje. To nam pokazuje da riječ Božja nije dana samo svećenicima. Ustvari, po zadaći koja se vjernicima povjerava na sakramantu potvrde, oni primaju zadaću biti Božji svjedoci i naviještati njegovu riječ drugima. Svi mi trebali bismo biti poput 72 učenika koje je Isus poslao širiti Božju riječ.

Mi to precizno rečeno slušamo svakodnevno na euharistiji. Tko god od nas sluša Božju riječ, treba ići dalje kao svjedok Božje riječi. Ova 72 svjedoka naviještaju riječ i pružaju primjer. Dakle i mi kao oni trebamo to prihvatiti sa zanosom, poput Ezre, kako nam to svjedoči prvo čitanje. Ako je Božja riječ sveta i puna smisla za nas, mi je trebamo nastojati našim propovijedanjem i svjedočenjem učiniti da ona bude takva i za druge.

Časni sluga Božji o. fra Ante Antić do kraja je shvatio zadaću propovijedanja -proglasavanja Božje riječi i tako ostvarivanje Božjeg zakona, koji mi ljudi često znamo zaboraviti. Prema njemu to možemo postići jedino ako prihvativimo njegove savjete: »*Neka u Vama čovjek šuti, a Bog govori, radi i djeluje*« (AP II/26,7) i »*Isus neka je središte vaših misli, htjenja, osjećaja i, riječi i djela*« (AP II/38, 1).

Četvrtak, 5. studenog 2015.

PROPOVIJED

1. čit (Rim 14, 7-12)

Ot. ps. (27/26, 1-4. 13-14)

Ev (Lk 15, 1-10)

Isus u današnjem Evandelju ne govori o ovacima ili novčićima. On govori o ljudima,

ljudima koji su Bogu neizmjerno puta vredniji od izgubljene ovce pastiru ili izgubljenog novčića domaćici. Mi smo ti ljudi izgubljeni u grijehu, koje je Isus došao tražiti, da kada nas pronađe, da nas vrati u kuću Očevu.

Mi pripadamo Bogu iz dva razloga. Prvi je taj što nas je Bog stvorio. On je učinio da mi budemo (postojimo) bez ikakve naše

zasluge. Život je silno velik dar od Boga nama ljudima. Drugi razlog je taj što nas je Bog po svojem Sinu otkupio. Kao grešnici mi smo bili lišeni svake mogućnosti to učiniti našom zaslugom ili nekom našom vrijednošću. Bog nas je pogledao u svojoj ljubavi i pomirio nas sa sobom. Postupajući tako, on nam je dao slobodu i vječni život, koji nismo zaslužili. Kao stvorenja i otkupljenici mi u potpunosti pripadamo Bogu.

Čovjek koja ima i posjeduje neko vlasništvo, može s njim učiniti što god hoće. Može na njemu graditi, može ga prodati, ili jednostavno na njemu sjediti. Imanje mu pripada. To nije način na koji mi pripadamo Bogu. Komad posjeda je prazan. Nema nikakve inteligencije, ni slobodne volje. Mi imamo oboje i Bog želi da mi slobodno odgovorimo na njegovu ljubav. Mi pripadamo Bogu kao intelligentna, voljena bića koja pokazuju svoju odgovornost prema njemu. On ima pravo očekivati od nas ljubav, odanost i zahvalnost slično kao što dobri roditelji

imaju pravo očekivati puno poštovanje od svoje djece. »*Mi trebamo u zahvalnosti i poniznosti raditi prema primljenim talentima*« (AP I/45, 6), kako otac Antić piše fra Jerku Juriću.

Za sve trebamo biti zahvalni Bogu. Časni sluga Božji piše fra Nikoli Gabriću: »*Vazda zahvaljuj dragom i dobrom Bogu na velikoj ljubavi i dobroti prema Tebi. Velikodušno odgovaraj na svaku milost i cijeni darove Božje. Digni svoj pogled gore i uvijek gledaj na Boga, na Njegovu svetu ljubav i volju i nju slijedi. Što god spoznaješ da od Tebe traži i želi, bez okljevanja izvrši i odgovori. U vjernosti i velikodušnom odgovaranju sve stoji*« (AP I/17, 63).

Sigurno mi nemamo ništa na što bismo imali pravo kao na naše vlasništvo. Sve što imamo dolazi nam od Boga. Sveti Pavao danas nam kaže: »*Doista, ako živimo, Gospodinu živimo, i ako umiremo, Gospodinu umiremo. Živimo li dakle ili umiremo - Gospodinovi smo*« (Rim 14, 8).

4. [1/2 - na str. 51] (AP I/17, 52)

U nama je zapreka, otpor savršenoj ljubavi. zato nam treba borbe, svladavanja, predobivanja. Zato dragi Bog šalje na nas križe i kušnje, da nas preko njih očisti i u nama digne zapreke svome djelovanju, svojoj ljubavi.

Pojedine godišnje dobi crkvene godine nose i posebne milosti za naš duhovni život, ako ih znamo iskoristiti. Gospodin je pripravan da nam podijeli svoje milosti, ako smo spremni i ponizni. zato u poniznosti i živoj vjeri prati Isusa kroz sve svete dane, promatrajući koliko samo možeš, Njegovu ljubav prema Tebi, Njegovu dobrotu i milosrđe u Tvojem životu. To će sve izazvat u Tebi nove i žive osjećaje zahvalnosti i ljubavi. Ti ćeš razumjeti kako je velik, dobar i neizmjerno milosrdan Gospodin, pa će Te milost prosvijetliti i napuniti pripravnošću i prezironom svega što Bog nije.

Pazi na pohode milosti. Čuvaj se naglosti i brzine, jer milost traži mir, posluh i ustrpljivost, radi svoj posao i zadržavaj se u nepotrebitim mislima ili riječima. Posebno se čuvaj svega što se odnosi na starješine ili braću, a Tvoj posao nije. [...]

Preporučam Te Isusu, mariji, sv. Josipu, [...] uz Sretan Uskrs!
(AP I/17, 52)

ZAHVALE, PREPORUKE (OCU ANTIĆU) I SVJEDOČANSTVA

Pismo stiglo 20. svibnja 2015.

Karmel sv. Josipa, 15. svibnja 2015.

Poštovani oče!

Pišem iz Karmela sv. Josipa iz Đakovačke Breznice. Doznalesmo za veliku milost i dar Presvetog Trojstva, koje je - s neba - potvrdilo istinitost velikih kreposti dragoga služe Božjeg o. Ante Antića. Ja ga osobno nisam susrela u životu, iako sam to željela, ali sam bila na prvoj godišnjici komemoracije i spomena blage smrti. Već tada, okupljeno mnoštvo predoznačilo je [budući] veliki događaj beatifikacije i kanonizacije. No, iako osobno nisam upoznala oca Antića, upoznala sam i živjela 48 godina svoga redovničkog života, sa majkom Karmelom Jukanović, koja je blago u Gospodinu premirila 29. 1. ove godine.

Ostatak pisma po želji one koja ga je napisala ne objavljujemo.

Susestra

Pismo poslano 31. srpnja 2015.

Poštovano uredništvo oca Antića!

Imam jedno svjedočanstvo za koje molim da ga, ako možete, stavite Glasilo VP. Imam puno milosti koje mi otac Antić dijeli. Molim puno za njegovo proglašenje blaženim. Molim i za Vas svaki dan.

Dobri oče Antiću, upoznala sam te u današnja mladost. Bila sam u samostanu i rekao si da uđem u brak jer iza mene стоји velika obitelj. Poslušala sam te. Obitelj nije brojna, ali barem da sad mogu s tobom razgovarati.

Sad sam u starijoj dobi. Obiteljski problemi su veliki. Ti mi pomažeš sa svojim zagovorom i zato se molim da te ugledam na oltaru kao sveca. Molim te svim srcem pomozи da se vrati mir u moju dušu i u moju obitelj.

Hvala ti, dobri Oče!

Tvoja zahvalna A.

Pismo i podaci u Vicepostulaturi

Pismo stiglo 10. rujna 2015.

Poštovani,

želim izlječenje muža od alkohola, prijatelja od kocke, od svih poroka, da se posveti meni. Ja sam stopostotni invalid rada s malom mirovinom. Molim se ponizno u kući. Ujedno molim da nevjesta dođe živjeti u V. Luku, odakle je.

Ozdravi mi Vedrana. Daj mi primanja najma iz Slovenije. Kuća je moja i nema prodavanja. Izmoli mi milost povećanja primanja za tjelesno oštećenje ili kakvu drugu milost. Javit će sve što se dogodi.

R. O. T.

Pismo i podaci u Vicepostulaturi

Pismo stiglo 14. listopada 2015.

Poštovani, hvaljen Isus!

Pišem Vam u vezi s molitvama devetnica i trodnevnicu slugi Božjem o. fra Anti Antiću.

Imam njegovu molitvu već više godina i u teškim trenucima koji me snadju molim ovu molitvu, koja mi je puno puta dala smirenje duše. Molim najčešće za svoju djecu, a ponekad i za sebe.

Rođena sam 1947. g. Zahvaljujem Bogu što sam dobila ovu molitvu za, reći će, ozdravljenje duše po kojoj mi se vratila snaga u tijelo. Da ne duljim, zahvaljujem Bogu što mi je dao pobožne franjevcice i ostale svećenike koji služe Bogu cijelom dušom i srcem. Zahvaljujem za sve trenutke smirenja i neka dragi Bog obasja svojom ljubavlju proglašenje blaženim oca fra Ante Antića.

Neka sve sudionike u ovom procesu štite i čuvaju svi naši sveci i blaženici i daju im snagu duše da se proces privede do proglašenja.

Snagu Vam dao arkanđel Mihael, dobre vijesti arkanđel Gabrijel, zdravlje duše i tjelesa arkanđel Rafael.

S poštovanjem, Marija

Pismo i podaci u Vicepostulaturi

E-mail stigao 28. listopada 2015.

Poštovani!

Obična sam žena, medicinska sestra u riječkom KBC-u i majka dva odrasla sina. U slobodno vrijeme bavim se pisanjem kratkih priča koje povremeno objavljujem u časopisima i na internetskim portalima. Po tom dijelu mog života u njega je ušao sluga Božji fra Ante Antić.

Prvog četvrtka u svibnju ove godine bila sam pozvana na jedan književni susret u Zagrebu. Do tog dana o fra Anti Antiću nisam znala ništa. Nisam znala ni to da je svaki prvi četvrtak u mjesecu Antićev četvrtak. Kod kuće imam knjigu Monaha Doroteja *Priče iz života hrvatskih svetaca i uzornih vjernika* koju sam čitala, ali samo poglavlja o onima koji su bili meni poznatiji: Sv. Leopold Mandić, Bl. Alojzije Stepinac, Bl. Ivan Merz, Drinske mučenice. (...) Poglavlje o fra Antiću sam uvijek preskakala zato što mi je to ime bilo potpuno nepoznato, a time i nezanimljivo. Tako je bilo i večer prije spomenutog događaja.

Po dolasku u Zagreb, a prije književnog susreta, našla sam se sa svojom kolegicom, također medicinskom sestrom Marijom Matić koja me odvela u samostan Gospe Lurdske u kojem je njen brat fra Mate Matić gvardijan. On me je upoznao s njihovim samostanom i okolicom gdje je nedavno postavljena spomen ploča njihovoj subraći stradaloj za vrijeme i nakon Drugog svjetskog rata. Bila sam i u sobi sluge Božjeg fra Antića i u tom trenutku mi je sinulo da još dan prije o njemu nisam ništa znala i preskakala sam u knjizi poglavlje o njemu, a sad sam u samostanu gdje je on živio i u sobi gdje je preminuo. Da li je to slučajno? pitala sam se. Dobila sam primjerak Glasila Vicepostulature i nekoliko sličica s molitvom koju sam počela moliti svakog četvrtka.

Od tog dana počela sam dobivati priznanja za svoj književni rad kojih do tada nije bilo. Moja priča *Snijeg* pohvaljena je na Književnom natječaju Hrvatskog sabora kulture. Priča *Razmišljanje* izabrana je među pet

najboljih po glasovima čitatelja na Riječkom književnom natječaju internet portala www.referendum.hr. Priča *Moj sin Ivan* tiskana je u zborniku *Vrelo nadahnuća 2015.* koji izdaje Radio Ludbreg povodom Ludbreške svete nedjelje. Priča *Srce Isusovo* izabrana je za tiskanje u zborniku 7. Susreta duhovnog književnog stvaralaštva Stjepan Kranjić. A krajem godine trebala bi izaći iz tiska moja prva knjiga *Biblijske i druge priče.*

I sve se to dogodilo u samo pet mjeseci otkad sam se upoznala sa životom sluge Božjeg fra Ante Antića i počela se njemu moliti. Hvala mu na njegovu zagovoru, a moj književni rad i sva priznanja koja po njemu dolaze neka budu Bogu na slavu.

„*Sluge smo beskorisne! Učinimo što smo bili dužni učiniti!*“ (Lk 17,10)

J. P.

Pismo i podaci u Vicepostulaturi

E-mail stigao 7. studenog 2015.

Hvaljen Isus i Marija!

Zovem se M. P. i potaknuta sam napisati ovo svjedočanstvo o uslišanoj molitvi po zagovoru o. Ante Antića.

Ja sam oko četiri mjeseca u Njemačkoj, a moj muž je došao pred mjesec dana. Tražili smo mu posao. Od rodice poznanik radi kod jednog Nijemca koji ima mali obrt i rekao je da bi moj muž mogao s njim raditi kod njegovog poslodavca jer ima potrebe za još jednim radnikom. Čekali smo oko dva tjedna da se poslodavac vrati s godišnjeg. Bili smo u iščekivanju i nadali smo se da je to više nego sigurno i da će za koji dan moj muž početi raditi. S obzirom na to da moj muž dobro govori engleski, ali nikako ne priča njemački, to mu je bila dodatna pogodnost da radi s nekim s istog govornog područja. Međutim kada se poslodavac vratio s odmora, nakon dva dana je hrvatski kolega nazvao moga muža i rekao da je poslodavac ustanovio da za sada nema potrebe za još jednim radnikom.

Sve su nam lađe potonule i bili smo jako razočarani i kao da smo se našli u nekom

zrakopraznom prostoru s obzirom na to da smo već dva tjedna s time računali i oslonili se na taj posao. Uz to nismo bili u mogućnosti čekanje jer se u Njemačkoj skupo plaća stan, a ja sam bila zaposlena samo na pola radnog vremena, a djeca su nam bila u Hrvatskoj kod djeda i bake. Počela je strašna tjeskoba u duši jer smo bili pred pitanjima na koja nismo imali odgovora, pa smo se osjećali bespomoćno.

To je bilo 20. listopada u utorak. Nastao je muk. (...) Ja sam prevrtala po molitvicama i po svojim molitvenicima, ali u takvom stanju teško je i moliti jer ti se čini kao da te Bog ne čuje. Doista sam mislila da mi je vjera snažna, ali tada shvatim da sam prilikom poteškoća i dalje jadna u vjeri jer mislim da je Bog kao moj uslužni djelatnik pa kao da tada nije odradio ono što sam ja od Njega molila. I tako prevrćući po velikoj količini raznih molitvenika, ispala mi je sličica o. Ante Antića, pa mi je prošlo kroz glavu u trenu kako mi je moja baka prepričala da se još prije petnaest godina u jednoj neprilici obratila njemu za zagovor i da je bila uslišana. Možda mi je još od tada ta sličica ostala u toj masi mojih molitvenika. I zaista, od očaja i sjete nije mi preostalo drugo nego sam se pomolila o. Antiću i pomislila sam da će mu i devetnicu drugom prilikom izmoliti, ali nešto me ipak natjeralo da od tog trena počnem moliti devetnicu. Sutra je prije spomenuti poznanik nazvao mogu muža i rekao da je poslodavac ipak zaključio da bi mu trebao radnik i neka dode na razgovor drugi dan (22. listopada). Muž se 22. listopada ujutro spremio i otišao na razgovor i odmah ostao raditi. Odjednom se sve preokrenulo. Još nije prijavljen i čekamo da se sve sredi. Iskreno se uzdam u Božju providnost.

Znam da je 22. listopada blagdan svetog Ivana Pavla II. i da sam se i njemu pomolila za posao, ali sam sigurna buduću da je sveti

Ivan Pavao II. već uzdignut na oltar svetosti, da ipak Bog želi i poniznog slugu svog o. Antića uzdići na oltar svetosti. I dalje se molim o. Antiću da s poslom bude sve u redu na slavu Božju a na korist našem domu.

I još jedan zanimljiv detalj. Pred blagdan Svih svetih išli smo tri dana u Hrvatsku. Mi živimo u Dugom Selu i kada sam bila u subotu na večernjoj misi nije bilo prilike za ispovijed, a kako sam se odlučila za ispovijed na blagdan Svih svetih, sjetila sam se da u crkvi Gospe Lurdske u Ulici kralja Zvonimira uvijek ima mogućnost sv. ispovijedi kod svake svete mise. Odlučila sam se rano ustati i poći na prvu sv. misu jer smo taj dan išli nazad u Njemačku. Potpuno sam zaboravila i smetnula s uma da je u toj crkvi položen o. Ante Antić. Kada sam ušla u crkvu, odmah sam se sjetila i otišla do njegovog groba i zahvalila mu. Poslije mise poželjela sam otići potražiti kome da ja to posvjedočim kako sam bila uslišana i da platim misu zahvalnicu. I dalje se divim kako je to Bog sve lijepo isplanirao.

Evo, pater Josipe, sad Vas molim da Vi ovo moje svjedočanstvo obradite i ako je predugačko, Vi ga slobodno uredite kako budete nadahnuti i neka Vas pri tome vodi Duh Sveti da sve bude na slavu Imena Božjega i na korist nama i svetoj Crkvi.

Želim Vam obilje blagoslova i zagovor Majke Marije i svetog Josipa, i zaštitu Vašeg svetog Andjela čuvara.

Svećeniče Božji, blagoslovjen budi jer najveći si od svih ljudi, samo ti imas moć nad Hostijom Svetom, samo ti je možeš učiniti Kristovim Tijelom.

Lijep pozdrav i blagoslovljena nedjelja.

M. P.-J.

Pismo je poslano nakon razgovora s vicepostulatorom i priređeno za tisak.

Podaci u Vicepostulaturi

DR. SC. FRA BRUNO PEZO, PROF.

Proložac, 23. studenog 1948. - Živogošće, 13. srpnja 2015.

U ponedjeljak 13. srpnja 2015. u Živogošću, u 67. godini života, 50. redovništva i 42. svećeništva iznenada je premisnuo fra Bruno Pezo.

Sudjelovao je kao teolog cenzor u biskupijskom postupku za proglašenje blaženim časnog sluge Božjega o. fra Ante Antića. Za spis o svetosti Časnog sluge Božjega napisao je *Prikaz o liku o. fra Ante Antića prema pisanim materijalu koji je on ostavio* [La figura di p. fra Ante Antić secondo l'eredità manoscritta a noi lasciata, *u Positio super vita, virtutibus et fama sanctitatis, beatificationis et canonizationis servi Dei Antonii Antić, sacerdotis professi ex Ordine fratrum minorum (1893-1965), vol II.*, Rim 2006., 49-58; (*Positio super scriptis, Votum alterius censoris theologi, fra Bruno Pezo*)].

Fra Bruno Pezo rođen je 23. studenoga 1948. u župi Proložac od oca Vinka i majke Ive. Osnovnu školu je završio u Prološcu (1955.-1963.), a Franjevačku klasičnu gimnaziju u Sinju (1963.-1967.). U novicijat je stupio 9. srpnja 1965. u Sinju, a prve jednostavne zavjete položio je na Visovcu 11. srpnja 1966. godine. Svećane zavjete položio je 17. rujna 1971. na La Verni (Italija). Filozofsko-teološki studij pohađao je u Dubrovniku, Makarskoj i Zagrebu (1969.-1975.). Za đakona je zaređen 1. srpnja 1973. u Sinju, a svećenički red primio je 29. lipnja 1974. u Imotskom. Mladu misu proslavio je u župi Proložac 21. srpnja 1974. godine.

Obnašao je različite službe: Split (1974.-1975.) – kateheta i župni vikar, Rim (1975.-1980.) – studij klasičnih jezika. Doktorirao

je iz kršćanske i klasične književnosti u Rimu 23. listopada 1980. s temom *De vita et operibus Jacobi Bunić*, Sinj (1980.-2013.) – profesor na Franjevačkoj klasičnoj gimnaziji, Imotski (2014.-2015.) – pastoralni suradnik u župi Podbablje, u Provinciji je vršio različite službe kao što su direktor Franjevačke gimnazije (1982.-1985.), definitor (1991.-1994.), tajnik za odgoj i obrazovanje (1991.-1994.), pročelnik Komisije za pravdu i mir (1991.-1994.), moderator trajne formacije (2012.-2015.).

Uz svakodnevnu pripremu i održavanje školskoga plana i programa, fra Bruno je ostao vjeran knjizi i spisateljskoj djelatnosti. Često je sudjelovao na međunarodnim znanstvenim simpozijima, osobito kao član Hrvatskoga marijološkog instituta, kao i na znanstvenim skupovima u prigodnim provincijskim, samostanskim ili župnim obljetnicama, napisao u mnogim zbornicima, časopisima, kao u Zbornik Kačić, i župnim listovima. Tako je napisao prigodne knjige, uglavnom o rodnom kraju, objavljivao u različitim zbornicima, priredio molitvenik zaštitniku Prološca - *Molitvenik sv. Mihovila*, Proložac, 2013.

Misa zadušnica slavljena je u crkvi sv. Franje u Imotskom na svetkovinu Presvetog Otkupitelja, zaštitnika Franjevačke provincije u srijedu, 15. srpnja 2015. u 17 sati. Misno slavlje predvodio je nadbiskup i metropolit splitsko-makarski mons. Marin Barišić u zajedništvu s mnp. o. provincijalom fra Joškom Kodžomanom, gvardijanom i župnikom imotskim fra Kristijanom Stipanovićem i 117 braće svećenika. U euharistijskom slavlju sudjelovala je brojna rodbina, časne sestre, profesori i učenici Franjevačke klasične gimnazije u Sinju, župljeni Prološca, vjernici iz Imotskog i drugih župa, kao i osobni prija-

telji koji su se došli oprostiti od fra Bruna. Pjevanje je predvodio župni zbor Imotskoga pod ravnjanjem Andelka Nikolića Đule, a za orguljama je bila s. Sofija Vuković.

Mons. Barišić na početku zadušnice i u trenutku oproštaja od pok. fra Bruna izrazio je ljudsku i kršćansku sućut provincijalu fra Jošku, braći franjevcima i svim svećenicima, bogoslovima sjemeništarcima, časnim sestrama, župljanima Prološca, profesorima i učenicima Franjevačke klasične gimnazije u Sinju, župljanima župa u kojima je fra Bruno pastoralno pomagao, rodbini i prijateljima. Otac nadbiskup je u uvodu u bogoslužje posebno naglasio kako se ljudski život sastoji od godina i jubileja, ali i od konačnog preseljenja koje je neizbjegno u svakom ljudskom životu.

Na početku propovijedi nadbiskup je naveo Isusove riječi: »Neka se ne uzinemiruje srce vaše«, i nastavio, kako je neugodna stvarnost da je kod fra Bruna upravo srce zakazalo. Ta stvarnost nazočna je u svakom čovjeku i kao sjena prati svakoga. Smrt se ne može nadići ili preskočiti. Stvarnost smrti sv. Franjo je nazvao drugim imenom - sestrica smrt jer nadilazi ovu zemaljsku tragičnost, žalost i bol. Smrt nam je u srodstvu otkad je Isus Krist dao svoj život za nas. Govoreći o prijelazu, mons. Barišić je spomenuo molitvu naših djedova i baka koji su molili za blaženu i dobru smrt. Kršćanska molitva za dobru smrt znači živjeti po volji Božjoj ne ograničavajući život ljudskim prohtjevima.

Mnp. o. provincijal fra Joško Kodžoman na početku oproštajnog govora zahvalio je

preuzvišenom ocu nadbiskupu na pastirskoj brizi i pažnji, a potom pozdravio gvardijana, braću svećenike, časne sestre, bogoslove, časnu braću, obitelj i rodbinu pok. fra Bruna i sve nazočne vjernike. Nastavio je riječima: »Kao vjernici mi sebi posebno često naglašavamo činjenicu naše ljudske, ovozemaljske privremenosti, ipak, rane, koje nastaju uslijed naglih prekida života i nenadanog rastanka od dragih ljudi, ne zacjeljuju tako lako. Rana koju smo zadobili njegovim iznenadnim odlaskom posebno je duboka i predstavlja velik gubitak za našu franjevačku zajednicu, za splitsko-makarsku Crkvu, vjerničku i ljudsku obitelj, kao i za mnoge pojedince koji su s pokojnim fra Brunom bili prijateljski i rodbinski vezani. S vjerom u ponovni susret s njim kod Gospodina, i s molitvom na usnama za spokoj njegove plemenite duše, možemo se lakše oprostiti od našeg dragog fra Bruna i u ovom tužnom trenutku zahvaliti mu na svemu dobrom što je učinio i rekao, a toga je u njegovu životu bilo puno.« Od fra Bruna mnp. o. Provincijal oprostio se riječima: »Dragi fra Bruno, hvala Ti na predanom radu u svećeništvu, i na požrtvovnosti koju si pokazivao za svoga života za dobrobit naše Provincije, Reda, Crkve i svih ljudi u svijetu, do kojih Te je dovela providnost Božja. Počivao u miru Božjem!«

Od fra Bruna su se još oprostili: fra Josip Grbavac, ravnatelj Franjevačke klasične gimnazije, fra Jakov Uđovićić u ime kolega, fra Nedjeljko Čarapić, župnik župe Podbablje u kojoj je fra Bruno bio pastoralni surad-

nik i imotski gvardijan, župnik i dekan fra Kristijan Stipanović.

Sučut su između ostalih pismeno izrazili mons. Vlado Košić, biskup sisački i predstojnik Hrvatskog mariološkog instituta, kojega je pok. fra Bruno bio vrlo aktivan član, provincijal Provincije sv. Jeronima fra Andrija Bilokapić, fra Josip Bebić, fra Josip

Kulović, fra Zvonko Tolić, fra Mijo Šabić, fra Brunov učenik Mislav Cvitković, Petar Runje i dr.

Nakon mise slijedio je pokop na groblju Gospe od Andela u Imotskom. Sprovodne obrede predvodio je gvardijan, župnik i dekan fra Kristijan Stipanović.

fra Josip Šimić

PROF. DR. SC. FRA VICKO KAPITANOVIĆ

Ogorje, 12. lipnja 1944. - Split, 22. listopada 2015.

U Splitu je u četvrtak 22. listopada 2015., u 72. godini života, 56. redovništva i 48. svećeništva, preminuo fra Vicko Kapitanović, pisac dokumentiranog životopisa sluge Božjega oca fra Ante Antića *Kristu suobličen*, Život i vrline fra Ante Antića (1893.-1965.), Split 2004. (*Conforme a Cristo, Biografia documentata*, u *Positio super vita, virtutibus et fama sanctitatis II.*, Rim 2006.), štovatelj časnog Sluge Božjega, suradnik Vicepostulature i prijatelj. O toj činjenici mnp. o. provincijal kaže: »*Nije slučajno da je upravo fra Vicku povjeren zahtjevni posao priređivanja kritičkog dokumentiranog životopisa sluge Božjeg dobrog oca fra Ante Antića, za potrebe nastavka procesa njegova proglašenja blaženim i svetim. Za onoga koji se dao nagovoriti na taj posao, značilo je to ujedno i upustiti se u duhovnu avanturu suživljavanja s tim jedinstvenim likom u duhovnoj povijesti našeg naroda. Fra Vicko se dao nagovoriti da sakupi, istraži i kritički obradi životne činjenice te da izbliza promotri svetački lik sluge Božjega fra Ante Antića, ne sluteći da će tim svojim radom značajno pridonijeti duhovnom obogaćenju svih istinskih tražitelja vječnih vrednota. Duhovnost u koju je sve više pronicao, postajala je dio i njega samoga.«*

Život i djelovanje

Fra Vicko Kapitanović rođen je 12. lipnja 1944. u župi Ogorje od oca Jure i majke Andre r. Čolak. Osnovnu školu završio je u Ogorju (1950.-1958.), a Franjevačku klasičnu gimnaziju u Sinju i Zagrebu (1958.-1963.). U novicijat je stupio 9. srpnja 1960. na Visovcu gdje je položio prve jednostavne zavjete 11. srpnja 1961. godine. Filozofsko-teološki studij pohađao je u Makarskoj (1964.-1968.). Svećane zavjete položio je 25. ožujka 1966. u Makarskoj. Za đakona je zaređen 9. ožujka 1968. u Makarskoj, a za svećenika 29. lipnja 1968. u Splitu. Mladu misu proslavio je u župi Ogorje 30. lipnja 1968. godine.

S teološkim studijem fra Vicko je nastavio na Papinskom ateneju Antonianum u Rimu, gdje je 1969. postigao licencijat iz teologije (naslov magistra). Nakon toga upisao je studij crkvene povijesti na Papinskom sveučilištu Gregoriana u Rimu i studij arhivistike (Archivum Secretum Vaticanum) 1969./70., te studij diplomatike i paleografije (Scuola Vaticana di paleografia e diplomatica) (1969./70; 1970./71.) u Vatikanu. Arhivistiku je diplomirao 1970., a diplomatiku i paleografiju 1972. Nakon toga dvije godine je predavao povijest na Franjevačkoj klasičnoj gimnaziji u Sinju, u šk. godinama od 1972. do 1974. Doktorski je rad obranio 1977. u Rimu i za njega dobio počasnu medalju pape Pavla VI. Doktorsku je diplomu primio 10. studenog 1978. Rješenjem

Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu iz 1986. diploma mu je priznata »*kao odgovarajuća doktoratu znanosti iz znanstvenog područja povjesnih znanosti*«.

Od ljetnog semestra akademске godine 1977./78. fra Vicko predaje na Franjevačkoj visokoj bogosloviji u Makarskoj opću i nacionalnu povijest Crkve i povijest Provincije Presvetog Otkupitelja. U svojoj dugoj nastavničkoj karijeri fra Vicko je predavao i druge predmete: povijest teologije, kršćansku arheologiju, franjevaštvo, patrologiju, povijest umjetnosti, povijest religija i metodologiju. Uz to je obavljao službe voditelja samostanske i učilišne biblioteke u Makarskoj, rektora Bogoslovije (1979.-1985.), urednika *Službe Bože* (1983.-1986.), definitora Provincije (1979.-1982.), provincijskog predstojnika studija i službu vikara Provincije (1988.-1991.). Od 1982. do 2015. fra Vicko je bio provincijski arhivar i bibliotekar. Kao gost profesor na Papinskom sveučilištu Antonianum predavao je od 1987. do 1992. godine. Bio je i generalni vizitator slovenske Franjevačke provincije sv. Križa.

Ujedinjenjem dviju teologija i stvaranjem KBF-a, kao nove sastavnice Sveučilišta u Splitu, od 1999. do svoga umirovljenja 2009. godine, fra Vicko radi kao profesor na KBF-u. Uz to je od 1995. fra Vicko aktivan i kao vanjski suradnik Pedagoškog fakulteta Sveučilišta u Mostaru i vanjski suradnik na Odsjeku za povijest Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Splitu. Objavio je sljedeće knjige: *Fra Andrija Dorotić* (1978.), *Nevest* (1992.), *Rukopisna i knjižna baština Franjevačke visoke bogoslovije u Makarskoj* (1993.), *Kristu subličen*.

Život i vrline fra Ante Antića - dokumentirani životopis (Split - 2004. i Rim 2006.), Kršćanska arheologija (2006.), Rimski Ilirik u odrazu kršćanske književnosti (2006.), Povijesna vrela i pomoćne znanosti (2012.).

Nastupao je na različitim znanstvenim skupovima u domovini i inozemstvu. Pisao je za brojne domaće i inozemne časopise velik broj znanstvenih članaka, rasprava, ocjena i prikaza. Solun, Krakow, Budimpešta, Heidelberg, Rim, Paris-Sorbonna, Kairo, Aleksandrija - neka su od brojnih svjetskih odredišta koja nam mogu pomoći u stvaranju slike o razmjerima i učestalosti fra Vickove prisutnosti u svijetu znanosti, kao priznatog stručnjaka za crkvenu i civilnu povijest.

Kao takav, fra Vicko je primio brojna priznanja i odlikovanja. U prigodi fra Vickova umirovljenja godine 2009. Sveučilište u Splitu mu je dodijelilo *plaketu za izvanredan doprinos* razvoju samog Sveučilišta a dvije godine kasnije, 2011. stigla mu je i *nagrada za životno djelo* od strane Splitsko-dalmatinske županije. Te nas činjenice i danas vesele, ne samo jer je riječ o članu naše Provincije, već i zbog njega samoga, za kojega smo znali da nije radio da bi skupljao priznanja, već iz ljubavi prema znanosti i povjesnoj istini.

Sprovod i zadušnica

Sprovod je bio na groblju Lovrinac u Splitu u subotu 24. listopada 2015. u 11.30 sati. Sprovodne obrede predvodio je gvardijan fra Petar Milanović-Trapo. Na sprovodu se okupilo oko 140 franjevaca i biskupijskih svećenika, zatim rodbina, prijatelji, vjernici, časne sestre, župljani Ogorja i brojni osobni prijatelji koji su se došli oprostiti od fra Vicka. Pjevanje je predvodio zbor franjevačkih bogoslova pod ravnanjem fra Frane Bosnića.

Nakon pokopa slavljenja je sveta misa zadušnica u franjevačkoj crkvi Presvetog Otkupitelja u Splitu na Trsteniku, u 13 sati. Misno slavlje predvodio je splitsko-makarski nadbiskup i metropolit mons. Marin Barišić. U concelebraciji su sudjelovali mons. Ante Ivas, šibenski biskup, mnp. o. provincial fra Joško Kodžoman, gvardijan samostan fra

Petar Milanović-Trapo, dekan Katoličkog bogoslovnog fakulteta fra Andelko Domazet i brojni svećenici.

Mons. Marin Barišić na početku mise zadušnice pozdravio je biskupa Ivasa, o. provincijala, o. gvardijana, dekana KBF-a, franjevce, profesore, bogoslove, časne sestre, rodbinu i prijatelje fra Vicka te svima izrazio ljudsku i kršćansku sućut, a zatim je rekao kako smo »ispratili u tihoj i sabranoj molitvi fra Vicka, a ovdje u crkvi želimo zahvaliti za čovjeka i redovnika koji je među nama djelovao. Slažete se da je bio dobar čovjek i redovnik, iako zatvoren u vrijeme. Možda smo ga ograničili u dobroti i rastu. U ovom trenutku želimo mu reći „hvala“ i „oprosti“, fra Vicko«, završio je o. nadbiskup.

»Riječi sv. Pavla uvode nas u ovu našu povijest u svjetlu Isusa Krista. Naša povijest jest grešna i ograničena grijehom staroga Adama koji je zahvatio svakog čovjeka«, rekao je o. nadbiskup, a zatim nastavio kako se u novom Adamu događa milosni trenutak pobjede: »Pavlove riječi i riječi iz evanđelja dodirnule su fra Vicka, koji je studirao teologiju i povijest, i on je rasvjetljivao tu našu povijest u svjetlu svetopisamskih riječi, ne samo kao profesor nego i kao čovjek jer nije sužavao prostor drugome, cijenio je časne sestre, nikoga nije omalovažavao. Fra Vicko nije pisao samo članke o povijesti nego je svojim životom svjedočio povijest spasenja, pobjedu života nad smrću te kao osoba Bogu posvećena svjedočio je mirovorstvo i blagost. Njegov život jest sada jedna prošlost koja će se naći pred dobrim Ocem koji će mu zasigurno reći „slugo vjerni udži u radost Gospodara svoga“. «, zaključio je mons. Barišić.

Od fra Vicka su se oprostili: u ime Provincije mnp. o. provincijal fra Joško Kodžoman; fra Jure Brkan u ime kolega profesora; župnik fra Stipe Bešlić u ime rodne župe Ogorje; prof. dr. sc. Josip Vrandečić u ime kolega s Odsjeka za povijest Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Splitu, posebno u ime odsutnog prof. dr. Marka Troglića. U ime samostanske obitelji samostana časnog sluge Božjega oca fra Ante Antića na Trsteniku gvardijan fra Petar Milanović.

Mnp. o. provincijal istaknuo je: »Danas se rastajemo od čovjeka koji je bio do kraja posvećen svom zvanju profesora povijesti i koji kao takav, po mom mišljenju, zaslужuje da se u njegovu čast u skoroj budućnosti organizira znanstveni skup, na kojem bi se na ozbiljan i nepristran način upoznali duhovni i znanstveni dometi života i djela pokojnog fra Vicka. Bio bi to najbolji način da se, kao Provincija čiji je bio ponosan član, kao Crkva koju je svojim znanstvenim radom zadužio, kao znanstvena zajednica koju je promovirao u domovini i svijetu, odužimo našem fra Vicku.«

Svoj oproštajni govor od fra Vicka mnp. provincijal završio je riječima: »Dragi fra Vicko, velika hvala tebi i twojо cijenjenoj obitelji iz koje si potekao, koja te je odgojila i prenijela ti jasne ljudske, kulturne i kršćanske zasade vjere i morala, a čime si nas kao franjevačku zajednicu silno obogatio. Uvijek ćemo te nositi u srcu i ostati ćeš nam u lijepom sjećanju. Bdij gore s nebeskih visina u koje si uvijek bio zagledan, valjda jer si na jednoj takvoj uzvisini i došao na svijet, nad našom redovničkom zajednicom. Moli se za nas pred Bogom koji će Te, uvjereni smo, zbog svega što si učinio i načina na koji si proživio ovaj život, raširenih ruku primiti u svoj zagrljaj i blaženstvo svojih svetih i izabranih. Počivao u miru Božjem!«

Izraze sućuti uputili su šibenski biskup mons. Ante Ivas, dubrovački biskup mons. Mate Uzinić, fra Josip Sopta, gvardijan franjevačkog samostana Rožat, s. Zdravka Gverić, generalna poglavarica Franjevki od Bezgrešne, fra Marco Brogi, nadbiskup u miru - eksnuncij u Egiptu i Sudanu. ekstajnik Kongregacije za istočne Crkve i eksprofesor crkvenog prava, fra Luigi Perugini, eksprofesor moralne teologije i urednik *Acta OFM*, fra Ambrogio Van Si, gvardijan Antonianuma, eksgeneralni definitor i profesor filozofije na Antonianumu, mons. Matija Berljak, umirovljeni profesor crkvenog prava, don Ivica Boko, župnik Ražina, dr. Hana Breko Kustura i dr. Dinko Aračić.

Fra Josip Šimić

S. M. KARMELA OD KRISTA KRALJA (Blaženka Jukanović)

Glamoč, 2. veljače 1931. - Breznica Đakovačka, 29. siječnja 2015.

siječnja 2015. u karmelu svetoga Josipa u Breznici Đakovačkoj blago je u Gospodinu preminula s. M. Karmela od Krista Kralja (Blaženka Jukanović). Bila je duhovno dijete i štovateljica časnog sluge Božjega o. fra Ante Antića i svjedok (br. 109) u postupku na Nadbiskupskom duhovnom stolu u Zagrebu (*Positio super vita, virtutibus et fama sanctitatis, beatificationis et canonizationis servi Dei Antonii Antić, sacerdotis professi ex Ordine fratrum minorum*, vol. I., Rim 2006., 558-566). U prvom broju glasila Časnog sluge Božjega za god. 2004. (br. 1[129] 22-23) urednik lista razgovarao je sa s. Karmelom, koja je na početku razgovora za oca fra Antu Antića rekla da se radi o »uistinu uzornom i svetom Božjem čovjeku«.

Sestra M. Karmela, krsnim imenom Blaženka, rodila se na blagdan Svjećnice, 2. veljače 1931. godine u Glamoču u Bosni i Hercegovini, kao najmlađa od devetero djece oca Josipa i majke Ivke r. Sedlar. Sakrament krštenja, a poslije i prve svete pričesti primila je u župnoj crkvi sv. Ilike. Djetinjstvo je provela u uzornoj vjerničkoj obitelji iz koje je ponijela nepokolebljivu vjeru u Boga. Ratni vihor utisnuo je neizbrisiva sjećanja u pamćenje jedanaestodišnjeg djeteta. Nakon osnovne pučke škole u rodnom mjestu, školovanje je nastavila u teškim poslijeratnim vremenima u Vukovaru kamo je s obitelji kao izbjeglica došla 1942. godine. Vjerničkom dušom sve je primala iz Očeve ruke i Njemu sve prikazivala: mučeničku smrt dvo-

jice braće, očevu ranu smrt, glad, oskudicu i neimaštinu, progonstva zbog svjedočenja vjere tijekom školovanja i na radnom mjestu, zatočeništvo dvojice braće u Zenici. Svi životni vihori, oluje i noći nisu ugasile svjetlo njezine vjere, nade i ljubavi.

Još u ranom djetinjstvu zavoljela je svetu Malu Tereziju, a preko djela svete Terezije od Isusa iz vukovarske franjevačke samostanske biblioteke oduševila se njenim likom. U karmel Kraljice Karmela u Brezovici ušla je 1. prosinca 1951. Redovničko odijelo i ime s. M. Karmela od Krista Kralja primila je na svetkovinu Gospe Karmelske, 16. srpnja 1952. Privremene zavjete položila je na blagdan svetoga Ilike, 20. srpnja 1953., a svećane zavjete sljedeće godine, 20. srpnja 1956.

Voljela je svoje redovničko zvanje i živjela ga zahvalno, radosno i oduševljeno. Ideali su je nosili u noćima vjere i trpljenjima jer, kako je često govorila, znala je kome je povjerovala, i radije je vjerovala Bogu nego sebi jer je nemoguće da bi Bog prevario. Ljubila je Boga i brata čovjeka, svoju zajednicu, svaku sestruru s kojom je živjela. Nosila je u svom srcu cijeli svijet i prinosila ga Bogu. Kad joj je oboljeloj od tuberkuloze žlijezda, narušenog zdravlja, gotovo na umoru, časni sluga Božji fra Ante Antić rekao: »Kćerce, kćerce, vi ćete u životu puno trpjeti!«, nije mogla zamisliti da to nije kraj života i kojim će je putovima još Gospodin voditi.

Za osnutak karmela sv. Male Terezije u Istri dolazi u Juršiće 15. rujna 1964. godine. U godinama premještaja cijele zajednice u Kloštar Ivanić (17. studenoga 1977.) vodila je poslove oko obnove darovanog franjevačkoga samostana, kao i poslije pri osnutku novog karmela sv. Josipa u Šarengradu (14. srpnja 1988.). Pred samo zatvaranje klauzure, 5. listopada 1991. za vrijeme Domovinskog rata kao prognanica napušta Šarengrad. Nakon Iloka i Đakova, 5. prosinca 1991. nalazi sa

zajednicom privremenim smještajem u Remetama - Zagrebu. Tijekom »prognaničkog desetljeća« u Remetama, budići da nije bio moguć povratak u Šarengrad, a Bog je blagoslovio zajednicu novim zvanjima, 17. lipnja 1996. položen je temeljni kamen za izgradnju karmela sv. Josipa u Breznici Đakovačkoj, kamo 17. prosinca 2001. odlazi s cijelom zajednicom u nedovršeni samostan u izgradnji. Vjerovala je u Božju providnost. Osobito je štovala svetoga Josipa i njemu sve povjeravala. S njim je poslove »dogovarala«, kucala, molila, tražila. Njemu zahvaljivala za »produžene ruke« koje su po priateljima i dobročiniteljima, obnavljale i gradile samostan.

Ono što je dobila od Božje providnosti uvijek je, a osobito u vrijeme Domovinskoga rata, dijelila i s potrebitima, prognanicima. Nitko od nje nije otišao praznih ruku, još manje prazna srca. Po drugi put protjerana sa svoga ognjišta, znala je što znači ostati bez svega i kako je teško ispružiti ruku i prošiti pomoć. Darivala je velikodušno, a tako diskretno i ponizno, učeći sestre da ne dijele od svoga već od Božjega dara.

Svetu misu zadušnicu za pokojnu s. M. Karmelu od Krista Kralja (Blaženuku Jukancu) u samostanskoj crkvi karmela svetoga Josipa u Breznici Đakovačkoj u subotu 31. siječnja 2015. u 12 sati služio je mons. Marin Srakić, đakovačko-osječki nadbiskup u miru, u zajedništvu s nadbiskupom mons. Đurom Hranićem, o. Srećkom Rimcem, provincijalom HKP sv. oca Josipa i četrdesetak sveće-

nika, u nazočnosti rodbine, mnoštva redovnika, prijatelja i znanaca pokojne sestre i zajednice sestara karmeličanki.

Na početku svete mise nadbiskup Marin prigodom oproštaja od Majke Karmelete izrazio je sućut priorici i svim sestrama, ocu provincijalu Srećku Rimcu, rodbini, svim znancima i prijateljima. Na koncu euharistijskog slavlja o. Srećko Rimac, provincijal, u ime sestara karmeličanki, braće karmeličana i Karmelskog svjetovnog reda izrazio je zahvalnost ocima nadbiskupima za pastirsку brigu, blizinu i pomoć sestrama, a također svećenicima, bogoslovima, redovnicama, svim prijateljima, a osobito rodbini Majke Karmelete. Podsjetio je da je kao mlada djevojka bila u Franjevačkom trećem redu, te su oci franjevci, osobito o. fra Zorislav Lajoš, a kasnije časni sluga Božji o. fra Ante Antić, utjecali na njezinu duhovnu formaciju.

Nakon liturgijskog oproštaja u crkvi, okupljeni vjernici u procesiji uputili su se prema samostanskom groblju koje je uz smreke nakon kišnog dana i jutarnjeg snježnog pokrivača blistalo na suncu. Obred blagoslova novog samostanskog groblja predvodio je nadbiskup Đuro Hranić, a potom je nastavio sprovodne obrede. Polažući ruže na lijes, sestre su se oprostile od Majke Karmelete, a zbor bogoslova đakovačkog Bogoslovnog sjemeništa pod ravnanjem rektora, maestra Ive Andrića, animirao je liturgijsko slavljje i sprovodne obrede.

Susestra

MONS. VLADIMIR STANKOVIĆ

(Kutina, 24. veljače 1930. - Zagreb, 11. srpnja 2015.)

Mons. Vladimir Stanković bio je štovatelj časnoga sluge Božjeg o. fra Ante Antića. Posebno ističem kako je 2004. godine, kada se iznenada razbolio pok. zadarski nadbiskup Ivan Prenda, koji je

trebao predvoditi euharistijsko slavlje, spremno priskočio u pomoć i predvodio euharistijsko slavlje na Antićevo 2004.

Mons. Vladimir Stanković rođen je u Kutini 24. veljače 1930. godine. Pučku školu polazio je u rodnom gradu, a Nadbiskupsku klasičnu gimnaziju u Zagrebu, gdje je 1949. godine maturirao. Na Bogoslovnom fakultetu u Zagrebu studirao je od 1949. godine, uz stanku za vrijeme odsluženja vojnoga roka [1952.-1954.).

Diplomirao je 3. veljače 1957. Za svećenika ga je 29. lipnja 1956. godine u zagrebačkoj katedrali zaredio nadbiskup Franjo Šeper, a mladu misu slavio je 15. srpnja u Kutini.

U subotu 11. srpnja u 86. godini života i 60. godini svećeništva preminuo je u Svećeničkom domu sv. Josipa u Zagrebu umirovljeni svećenik Zagrebačke nadbiskupije mons. Vladimir Stanković. Preminuli dugogodišnji ravnatelj dušobrižništva za Hrvate u inozemstvu, suradnik trojice kardinala, pokopan je u srijedu 15. srpnja na zagrebačkom groblju Mirogoj. Misu zadušnicu za mons. Stankovića u crkvi Krista Kralja na Mirogoju predvodio je zagrebački nadbiskup kardinal Josip Bozanić. U koncelebraciji su bili i vojni biskup Juraj Jezerinac, sisački biskup Vlado Košić, zagrebački pomoćni biskupi Valentin Pozaić, Ivan Šaško i Mijo Gorski, generalni tajnik HBK-a mons. Enco Rodinis, ravnatelj hrvatske inozemne pastve dr. Tomislav Markić, kanonici Prvostolnog kaptola zagrebačkog te još stotinjak svećenika, među kojima i mnogi koji djeluju u inozemstvu.

Na početku homilije kardinal Bozanić spomenuo je kako je pokojnik upravo na taj datum, 15. srpnja 1956. godine u Kutini slavio mladu misu. Podsjećajući na životni put mons. Stankovića, istaknuo je više službi

koje je obnašao, no podsjetio je da posebno mjesto u njegovu pastoralnom radu ima služba ravnatelja dušobrižništva za Hrvate u inozemstvu, od 1969. do 1999. godine. »*U toj je službi - istaknuo je kardinal - ostvario brojne kontakte s crkvenim i civilnim institucijama, ostavivši dubok trag među Hrvatima raseljenim diljem svijeta. Pamte ga mnogi svećenici, redovnici i redovnice s kojima je surađivao i poticao ih da ostanu uz narod u teškoćama snalaženja i ostvarivanja temelja za život u novim okolnostima.«*

Riječi oproštaja uime Prvostolnog kaptola zagrebačkog izrekao je mons. Ivan Miklanić. Mons. Vladimir Stanković bio je jedan od nosivih stupova Katoličke Crkve u Hrvatskoj u drugoj polovici 20. stoljeća, svećenik koji je svojim djelovanjem veoma zadužio hrvatski narod u domovini i inozemstvu i Crkvu. Bio je bliski suradnik trojice kardinala, tri desetljeća ravnatelj dušobrižništva za Hrvate u inozemstvu. Obnašao je mnoge službe u nadbiskupiji od kapelana do ravnatelja Hrvatskog Caritasa u najtežim danima Domovinskog rata i generalnog vikara Zagrebačke nadbiskupije. Obnašao je predano brojne službe i bio član brojnih vijeća i uprava i crkvenih i građanskih ustanova.

Hrvatin Daleković

FRA DANKO GLIBOTA

Slivno, 11. prosinca 1944. - Imotski, 4. listopada 2015.

U nedjelju 4. listopada 2015. u Imotskom, u 71. godini života, 51. redovništva i 44. svećeništva preminuo je fra Danko Glibota. Bio je štovatelj časnog sluge Božjega oca fra Ante Antića.

Fra Danko Glibota rođen je 11. prosinca 1944. u župi Slivno od oca Božidara i majke Ruže. Osnovnu školu je završio u Slivnu i Imotskom (1951.-1960.), a Franjevačku kla-

sičnu gimnaziju u Sinju (1961.-1967.). Filozofsko-teološki studij pohađao je u Makarskoj i Zagrebu (1967.-1973.).

U novicijat je stupio 13. listopada 1964. na Visovcu gdje je položio prve jednostavne zavjete 14. listopada 1965. godine. Svečane zavjete položio je 5. travnja 1970. u Makarskoj. Za đakona je zaređen 5. prosinca 1971. u Makarskoj, a za svećenika je zaređen 29. lipnja 1972. u Drnišu. Mladu misu proslavio je u župi Slivno 2. srpnja 1972. godine.

Obnašao je razne službe: Staševica (1972.-1974.) – župnik, Zaostrog (1974. – 1975.) – župnik, Kozica i Zavojane (1975. – 1979.) –

župnik, Imotski (1979. – 1982.) – samostanski i župni vikar, Ugljane (1982. – 1986.) – župnik, Veliko Brdo (1986. – 1991.) – župnik, Zaostrog (1991. – 1997.) – samostanski vikar, Podaca – Brist (1991. – 1997.) – župnik, Sivević (1997. – 2000.) – župnik, Zaostrog (2000. – 2003.) – gvardijan i župnik, Živogošće (2003. – 2009.) – gvardijan i župnik, Kijevo (2009. – 2012.) – župnik i dekan, Studenci (2012. – 2014.) – župnik i Imotski (2014. – 2015.) – rekonvalescent.

U srijedu, 7. listopada 2015., u crkvi sv. Franje u Imotskom mons. Marin Barišić, nadbiskup i metropolit splitsko-makarski, u 15 sati služio je misu zadušnicu za redovnika-svećenika fra Danka Glibotu. U koncelebraciji su bili provincijal fra Joško Kodžoman, imotski gvardijan, župnik i dekan fra Kristijan Stipanović i 92 svećenika.

Mons. Marin Barišić na početku mise zadušnice izrazio je ljudsku i kršćansku sućut provincijalu fra Jošku, braći svećenicima i franjevcima, bogoslovima, časnim sestrnama i vjernicima župe u kojima je fra Danko služio.

Nakon mise od fra Danka se oprostio mnp. o. provincijal fra Joško Kodžoman. Nakon mnp. o. provincijala od fra Danka su se oprostili gosp. Ljudevit Cikojević u ime župljana župe Studenci, u kojoj je bila posljednja fra Dankova pastoralna služba. U ime župljana Slivna, rodne fra Dankove župe, od njega se oprostio dr. fra Željko

Tolić, župnik Slivna. U ime školskih kolega od fra Danka se oprostio fra Ante Jurić-Brčić. Posljednji se oprostio gvardijan, župnik i dekan fra Kristijan Stipanović. Pismenu sućut su izrazili generalni vikar Šibenske biskupije mons. Marin Mlakić i gosp. Dinko Aračić, školski kolega pok. fra Danka.

Rodbina, vjernici, časne sestre, župljani mnogih župa u kojima je fra Danko služio i osobni prijatelji došli su se oprostiti od fra Danka. Pjevanje je predvodio župni zbor župe Studenci pod ravnanjem saborskog zastupnika Ante Babića, a za orguljama je pratio Mario Cikojević.

Nakon mise i oproštaja u crkvi slijedio je pokop na groblju Gospe od anđela u Imotskom. Sprovodne obrede, nakon završetka mise zadušnice, na groblju Gospe od anđela u Imotskom prevodio je gvardijan, župnik i dekan fra Kristijan Stipanović

fra Josip Šimić

PROF. DR. SC. MARKO TURIĆ, DR. MED.

Župa, 30. siječnja 1943. - Zagreb, 7. kolovoza 2015.

Profesor dr. sc. Marko Turić sa suprugom Gordonom bio je štovatelj časnog sluge Božjega oca fra Antića. Redovito je dolazio na antićevska euharistijska slavlja i druga antićevska događanja.

Kad je 1998. otvoren biskupijski postupak za dokazivanje mogućeg čuda po zagovoru Sluge Božjega, Marko je izabran u biskupijsko sudište kao ispitičač. Tu je službu vršio do uspješnog završetka biskupijskog postupka 2000. godine.

Marko Turić rođen je u mjestu Župa u Imotskoj krajini, 30.1.1943. godine, kao jedan od 14-ero djece majke Matije i oca Vjekoslava - Luje, od kojih četvero nisu pre-

živjeli najranije dane djetinjstva. U teškim materijalnim, ali ne i u duhovnim uvjetima, u obitelji gdje se svakodnevno zajednički moli la krunica, u vremenima kada se u službenom ateističkom nazoru i na formalnu pripadnost katoličkoj vjeri ne samo nije dobro gledalo, nego je to bila teška prepreka bilo kakvoj pomoći i potpori takvim obiteljima i od najnižih tijela vlasti. Markov životni put počinje nakon osnovne škole odlaskom iz roditeljskog doma. Prvo su to redoviti tjedni odlasci od kuće ranim jutrom ponedjeljkom, poradi školovanja u obližnjem Zagvozdu, sa smještajem kod rodbine tijekom tjedna i povratkom kući za nedjeljni blagdan obitelji. Gimnaziju je pohađao u Imotskome i u sjeništu u Pazinu gdje je i završava. Da bi se upisao na fakultet u Zagrebu, morao je ponovno polagati ispite za maturu.

Studij medicine upisuje na Medicinskom fakultetu - prvo u Rijeci, a zatim prelazi u Zagreb. Studij je završio u redovitom roku 1969. godine. Tijekom studija Marko je kao praktični katolik, redovito polazio studentski vjerouauk kod isusovaca u Palmotićevoj ulici. Na jednom od studentskih hodočašća u Mariju Bistricu, upoznaje svoju buduću suprugu Gordanu Sulić, s kojom se vjenčao 1969. godine u crkvi M. B. Lurdske u Zagrebu. Sa suprugom Gordanom četvero djece: pok. Zdeslava (poginuo kao hrv. branitelj 1991.), Dubravku, Hrvoja i Bornu.

U svom stručnom i znanstvenom usponu, nakon stažiranja u bolnici Sestara milosrdnica, započinje specijalizaciju iz otorinolaringologije i cervikofacialne kirurgije, a od 1972. godine stalno radi u Središnjem institutu za tumore i slične bolesti (danas Klinici za tumore). Vrstan je kirurg glave i vrata, doktor znanosti, a posljednjih dvadeset godina svoga radnog vijeka - i uspješni ravnatelj Klinike. Autor je i koautor više znanstvenostručnih projekata te glavni urednik *Kliničke onkologije*, prvog opsežnog djela o tumorima u Hrvatskoj, za koju je dobio nagradu za medicinske znanosti Josip Juraj Strossmayer. Od 2001. godine radi i kao profesor na Medicinskom fakultetu u Zagrebu.

Marko Turić je i jedan od sudionika Plješivičkog sastanka iz siječnja 1989. godine, povjesnog tajnog inicijativnog skupa hrvatskih intelektualaca, na kojem je utemeljeno hrvatsko višestranačje. Kao jedan od osnivača HDZ-a, bio je zastupnik u Hrvatskom saboru kroz dva manda, tijekom kojih je, uz ostalo, i predsjedavao Odboru za rad, socijalnu politiku i zdravstvo. U Domovinskem obrambenom i oslobođiteljskom ratu organizira i koordinira sanitet u specijalnim postrojbama vojske i policije. Odlikovan je brojnim odličjima.

Pokojni Marko je bio voljeni suprug i otac, vjernik i domoljub, čovjek koji je skrbio brižno o svojoj obitelji te rado i trajno pomogao mnogim ljudima. U svoj je dom Marko, zajedno s Gordanom i djecom, kroz sve ove godine prigrlio i desetak mladih ljudi - djece od bližih i daljnijih rođaka, i od poznanika, kako bi im omogućio lakše školovanje, a njihovim obiteljima skinuo brigu ne samo o njihovim materijalnim potrebama već i o mogućem pogibeljnom utjecaju velegradske sredine. On im je, zajedno sa suprugom, bio i roditelj i savjetnik i prijatelj, ali i nesumnjivi autoritet.

Njegov pak odnos spram pacijenata bio je poseban. Ne samo da je za potrebe bolesnika njegov osobni telefon bio stalno uključen, već je za njihove duhovne potrebe u Klinici za tumore osigurao kapelicu. I za vrijeme godišnjeg odmora bio je dostupan bolesnicima. Zato nije slučajno da je upravo on bio glavna osoba u jednoj televizijskoj emisiji posvećenoj dobrim ljudima.

Posljednji oproštaj od Marka Turića održan je 12. kolovoza na zagrebačkom groblju Mirogoj uz veliki broj vjernika. Sprovodne obrede predvodio je fra Nikica Ajdučić, župnik Majke Božje Lurdske, uz još 10 svećenika, a među njima i Markov brat don Ivan. Svetu misu zadušnicu predvodio je fra Jakov Begonja, gvardijan franjevačkog samostana Gospe od Zdravlja u Splitu, s njime je suslalo još 5 svećenika i brat don Ivan.

Hrvatica

DR. SC. FRA ŠIME SAMAC

Miljevci, 5. svibnja 1946. - Zagreb, 28. listopada 2015.

ju u Sinju (1961.-1966.). Filozofsko-teološki studij pohađao je u Makarskoj (1967.-1972.). U novicijat je stupio 13. srpnja 1963. na Visovcu gdje je položio i prve jednostavne zavjete 14. srpnja 1964. Svečane zavjete položio je 5. travnja 1970. Za đakona je zaređen 5. prosinca 1971. u Makarskoj, a za svećenika je zaređen 29. lipnja 1972. u Drnišu. Mladu misu proslavio je u Miljevcima 9. srpnja 1972.

U Rimu je na Papinskom sveučilištu Salezianum studirao i doktorirao iz katehetike (1972.-1979.) Bio je magistar bogoslova i profesor na Franjevačkoj visokoj bogosloviji u Makarskoj (1979.-1986.), meštar novaka na Visovcu (1991.-2003.). Predavao je na Visokoj teološko-katehetskoj školi u Zadru (1995.-2012.). Bio je defintor Provincije (1982.-1985.), Provincijski duhovni asistent Franjevačkog svjetovnog reda (1988.-1991.). Četiri puta bio je generalni vizitator u franjevačkim provincijama: Sv. Ćirila i Metoda (Zagreb 1990.), Sv. Jeronima (Zadar 1997.), Bosne srebrenе Sv. Križa (2000.) i Marijina Uznesenja u Hercegovini (Mostar 2007.). Također je bio vizitator u zajednici Kraljica mira (2010.). Bio je i generalno defintor (2003.-2009.). Bio je član različitih vijeća i komisija.

Kao štovatelj časnog sluge Božjega oca fra Ante Antića uvijek se zanimalo za stanje njegove kauze, posebno za vrijeme službe generalnog defintora u Rimu.

U franjevačkoj crkvi Gospe od milosti na Visovcu, u petak, 30. listopada 2015. u 14

sati mons. Ante Ivas, biskup šibenski, služio je misu zadušnicu za redovnika-svećenika fra Šimu Samcu koji je preminuo u franjevačkom samostanu Majke Božje Lurdske u Zagrebu u srijedu 28. listopada 2015., u 70. godini života, 53. redovništva i 44. svećeništva. U koncelebraciji su bili provincijal fra Joško Kodžoman, provincijal zadarske provincije fra Andrija Bilokapić, vikar mostarske provincije fra Ivan Ševo, visovački gvardijan fra Mate Gverić, karinski gvardijan fra Mladen Kovačević i još 95 svećenika.

Mons. Ante Ivas na početku mise zadušnice pozdravio je okupljene uskrsnim pozdravom »*Mir vama*«, a zatim nastavio kako je »*naš brat Šime u ovoj crkvi uzdizao svoj život i misli prema Domovini nebeskoj. Učio je mlađe novake da je smisao ljudskog života proći zemljom i činiti dobro te doći u zagrljaj Božji. To što je učio i svjedočio, vjerujem da je sada iskusio. Za nas kršćane smrt je vrijeme slavlja jer su stari govorili da je smrt preminuće, a to preminuće mi danas slavimo*«, završio je o. biskup i pozvao na pokajnički čin.

Nakon mise od fra Šime su se oprostili mnp. o. provincijal fra Joško Kodžiman, u ime predsjednika JKPMOFM mnp. o. fra Lovre Gavrana (provincijala Provincije Bosne Srebrenе) riječi oproštaja pročitao je mnp. o. fra Andrija Bilokapić, provincijal Provincije sv. Jeronima. U ime kolega od pokojnika

se oprostio prof. dr. u miru fra Jure Brkan, u ime samostana MBL u Zgrebu, gdje fra Šime proveo svoje posljedne dane, oprostio se gvardijan fra Mate Matić, u ime miljevačkih fratara fra Petar Pletikosa i u ime župe Miljevci župnik fra Ivan Vidović.

Izraze sućuti uputili su mons. Želimir Puljić, nadbiskup Zadarski i predsjednik HBK, mons. Marin Barišić, nadbiskup i metropolit splitsko-makarski, tajnik Kongregacije za ustanove posvećenog života nadbiskup fra José Rodriguez Carballo, fra Michael Anthony Perry, generalni ministar Ofm,

fra Jure Šarčević, predsjednik HKVRPP-a, fra Nikola Vukoja, tajnik JKPMOFM, u ime splitskih klarisa s. Dolores Mandić, ravnatelj i zaposlenici nacionalnog parka Krka, gosp. Darko Portada i gosp. Ivo Aleksić.

Sprovodne obrede, nakon mise zadušnice, predvodio je gvardijan na Visovcu fra Mate Gverić. Na oproštaju su bili članovi rodbine, časne sestre i osobni prijatelji koji su se došli oprostiti od fra Šime. Pjevanje je predvodio zbor franjevačkih bogoslova, a za orguljama je svirala s. Klara Pavlović.

J. Š. Ivanov

P. DR. SC. DANIJEL KORACA

Rijeka, 26. listopada 1978. - Zagreb, 20. listopada 2015.

Fra Ante Antića, zajedno s drugim odgojiteljem p. Daliborom Reničem, doveo je bogoslove na grob i u sobu oca fra Ante Antića.

Ispraćaj pokojnika bio je u ponedjeljak 26. listopada 2015. u 11.40 na groblju Mirogoj u Zagrebu, a sprovod istoga dana na Gradskom groblju u Opatiji u 1.00 sati. Misa zadušnica slavljena je u Opatiji neposredno nakon sprovoda u crkvi Navještenja Blažene Djevice Marije.

P. Danijel Koraca rođen je u Rijeci 24. travnja 1978. godine. Nakon završene osnovne škole u rodnome gradu upisao je, kao

isusovački kandidat, Nadbiskupsku klasičnu gimnaziju u Zagrebu. Živio je u sjemeništu Augustin Bea na Fratrovcu do 1997., kada je stupio u Družbu Isusova u kojoj je prošao redovitu formaciju: dvije godine novicijata u Splitu, studij filozofije u Zagrebu, dvogodišnju pastoralnu praksu na župi sv. Ignacija u Sarajevu te studij teologije u Zagrebu. Nakon svećeničkog ređenja 23. lipnja 2007. godine, kroz dvije godine je vršio službu župnog vikara u župi Srca Isusova u Palmotićevoj ulici u Zagrebu. 2009. poslan je na studij liturgike na Papinski liturgijski institut Anselmianum u Rimu, gdje je magistrirao 2011. te doktorirao 12. siječnja 2015. s tezom *Dragutin Kniewald i Martin Kirigin, OSB. Dvojica predvodnika liturgijske obnove u Hrvatskoj*. Nakon povratka sa studija počeo je predavati na Filozofsko-teološkom institutu i Filozofskom fakultetu Družbe Isusove. Imenovan je i generalnim tajnikom Fakulteta. Ujedno je postao duhovnik bogoslova u Kući odgoja P. Ante Gabrić na Fratrovcu i duhovnik Akademskog zbora Palma.

J. Š. Ivanov

MILODARI U FOND VICEPOSTULATURE, PRETPLATE NA LIST I HONORARI

OD 1. 4. DO 1. 10. 2015.

gđa. Karmela Antulov, 26 Grebe St. 6021 Stirling, W. Australia \diamond 760 kn;
gđa. Ana Devčić, Ul. biskupa Kvirina 11, HR-44000 Sisak \diamond 50 kn (pretplata);
gosp. Mara i Zlatko Gongola, Lektrščica 7, 10040 Zagreb \diamond 150 kn;
gđa. Ana Odak, 22321 Siverić \diamond 50 kn (milodar);
Hrvatska katolička misija Köln, Am Rinkeful 10, D-50676 Köln \diamond 100 €;
g. H.D.I., Zagreb \diamond 100 kn (milodar);
gđa. Vinka Ivasović, Kralja Tomislava, 21216 K. Stari \diamond 100 (pretplata);
gđa. Jelka Jerkan, Veliko Brdo, HR-21300 Makarska, 50 €;
s. Vitomira Jurič, Držićeva 31, 10000 Zagreb \diamond 100 kn (milodar);
Ss. Kćeri Milosrđa III. reda sv. Franje, Malinova 4, HR-10000 Zagreb \diamond 100 kn (pretplata);
Ss. Kćeri milosrđa III. reda sv. Franje, Lützowstr. 82-84, D-58095 Hagen Njemačka \diamond 100 kn (pretplata);
gđa. Ljubica Keserović, Peruanska 6, 10000 Zagreb \diamond 100 kn (pretplata i milodar);
gđa. Iva Majić, St. Spasa 5, 21000 Split \diamond 50 kn (pretplata);
fra Stjepan Matić, Ž. Ured, 22321 Siverić \diamond 200 kn (milodar);
gosp. Dinko Paić, P. Grubišića 5, 22000 Šibenik \diamond 300 kn (pretplata i milodar);
gđa. Katika Osredečki, Kušlanova 25, 10000 Zagreb \diamond 300 kn;
gosp. Felice Rojnić, 43 Ist. divizije 57, 52100 Pula \diamond 150 kn (pretplata i milodar);
Samostan fra Ante Antić (fra Petar Milanović), Put iza nove bolnice 10c, HR-21000 Split \diamond 1000 (honorar);
gđa Marija Šibist, HR-10000 Zagreb \diamond 100 kn;
fra Ivan Vidović, Župa Miljevci, HR-22320 Drniš \diamond 1.000 kn (milodar);
gđa Marija Zeba, Zagrebačkog odred 17, HR-10361 Sesvetski Kraljevec \diamond 20 € (milodar).

**SVIM DAROVATELJIMA ZAHVALJUJEMO I PO ZAGOVARU OCA ANTIĆA
ZAZIVAMO NA NJIH SVAKI BOŽJI BLAGOSLOV**

**MILODARE, NOVČANE PRILOGE I PRETPLATE ZA LIST SLATI NA RAČUN:
HPB – HRVATSKA POŠTANSKA BANKA 2390001-1100028072
IBAN HR 22 23900011100028072 SWIFT HPBZHR2X**

PRIMILI SMO I PREPORUČAMO

FRA MARIJO JURIŠIĆ, *Bleiburška tragedija*, Zaostrog 2015. Narudžbe: Franjevački samostan, HR - 21334 Zaostrog

IZDANJA VICEPOSTULATURE O OCU ANTIĆU

SLUGA BOŽJI FRA ANTE ANTIĆ, *Na svetost pozvane*, Pisma redovnicama (Priredila s. Marija Asumpta Strukar), Vicepostulatura DOA, Zagreb 2015., 60 kn.

SERVANT OF GOD FATHER ANTE ANTIĆ, *I am a Priest of Christ*, Letters to Priests (Prepared by Sister Marija Asumpta Strukar), Vicepostulatura DOA, Zagreb 2011. ◊ 80 kn.

SLUGA BOŽJI FRA ANTE ANTIĆ, *Svećenik sam Kristov*, Pisma svećenicima (Priredila s. Marija Asumpta Strukar), Vicepostulatura DOA, Zagreb 2010. ◊ 80 kn.

VICKO KAPITANOVIĆ, *Kristu suobličen*, Život i vrline fra Ante Antića (1893.-1965.), Katolički bogoslovni fakultet Sveučilišta u Splitu i Vicepostulatura DOA, Split-Zagreb, 2004. ◊ 100 kn.

FRA MATEJ KUHAR – CUCCARI, *Dobri i vjerni sluga*, Život i duhovni rast sluge Božjega fra Ante Antića (1893.-1965.), Vicepostulatura DOA, Zagreb 1998. ◊ 20 kn.

Posvećeni život i sluga Božji o. fra Ante Antić, Zbornik radova sa simpozija, Vicepostulatura DOA, Zagreb 1996. ◊ 30 kn.

Antićeva duhovna baština u duhovnoj obnovi Hrvatske, Zbornik radova sa simpozija, Vicepostulatura DOA, Zagreb 1994. ◊ 30 kn.

MONS. ŽIVKO KUSTIĆ, *Tješitelj čudotvorni*, Životni put fra Ante Antića (1893.-1965.), Vicepostulatura DOA, Zagreb 1989. ◊ 15 kn.

Kupnjom knjiga pomažete rad Vicepostulature.

SLIČICE I PROSPEKT O OCU ANTIĆU

DVOLISNE SLIČICE SA ŽIVOTOPISOM I MOLITVOM ZA PROGLAŠENJE BLAŽENIM SLUGE BOŽJEGA OCA FRA ANTE ANTIĆA MOŽETE DOBITI U VICEPOSTULATURI.

DOSTUPNE SU NA ČEŠKOM, ENGLESKOM, HRVATSKOM, NJEMAČKOM, ŠPANJOLSKOM I TALIJANSKOM JEZIKU.

DESETOSTRANIČNI PREKLOPNI PROSPEKT O OCU FRA ANTE ANTIĆU MOŽETE DOBITI U VICEPOSTULATURI.

DOSTUPAN JE NA HRVATSKOM, ENGLESKOM I NJEMAČKOM JEZIKU.

ANTIĆEVE NEDJELJE, ANTIĆEVE DUHOVNE OBNOVE I ANTIĆEVE DUHOVNE VJEŽBE

POZIVAMO SVU BRAĆU ŽUPNIKE I GVARDIJANE,

KAO I ČASNE SESTRE, KOJI U SVOJIM ŽUPAMA

ILI SAMOSTANSKIM CRKVAMA ŽELE IMATI ANTIĆEVE NEDJELJE,

VIŠEDNEVNE ANTIĆEVE DUHOVNE OBNOVE ILI

ANTIĆEVE DUHOVNE VJEŽBE DA NAM SE JAVE RADI DOGOVORA

**SLAVLJE 45. OBLJETNICE PRIJENOSA TIJELA ČASNOGA SLUGE BOŽJEGA
15. PROSINCA 2015. U 19 SATI PREDVODI VICEPOSTULATOR ANTIČEVE KAUZE FRA JOSIP ŠIMIĆ**

